

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця, д.е.н., професор

В.С.Пономаренко

**ІНФОРМАЦІЯ
ПРО НАУКОВУ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
ЗА 2017 РІК**

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

В.Є.Єрмаченко**Харків - 2017**

ЗМІСТ

	Стор.
Зміст	Стор.
I. Узагальнена інформація щодо наукової та науково-технічної діяльності ХНЕУ ім. С.Кузнеця	3
II. Результати наукової та науково-технічної діяльності за науковими напрямами	7
III. Розробки, які впроваджено у 2017 році за межами ХНЕУ ім. С. Кузнеця	23
IV. Список наукових праць, опублікованих та прийнятих редакцією до друку у 2017 році у зарубіжних виданнях	48
V. Відомості про науково-дослідну та інноваційну діяльність студентів, молодих вчених	66
VI. Наукові підрозділи, їх напрями діяльності, робота з замовниками	73
VII. Наукове та науково-технічне співробітництво із закордонними організаціями	81
VIII. Відомості щодо поліпшення рівня інформаційного забезпечення наукової діяльності, доступу до електронних колекцій наукової періодики та баз даних провідних наукових видавництв світу про патентно-ліцензійну діяльність	92
IX. Інформація про науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах у межах робочого часу викладачів	95
X. Розвиток матеріально-технічної бази досліджень	107
XI. Заключна частина Показники наукової та науково-технічної діяльності за 2014-2017 рр.	109
Інформація щодо апробації, дослідного використання, передачі (трансферу), ліцензійної угоди прикладних наукових досліджень, науково-технічних розробок ХНЕУ ім. С. Кузнеця	128
Фінансове забезпечення і стан реалізації наукових досліджень і розробок у 2017 році.....	164
Звіт з проведення форумів, конференцій, семінарів, інших наукових заходів Харківським національним економічним університетом імені Семена Кузнеця у 2017 році	170

І. УЗАГАЛЬНЕНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

а) Коротка довідка про заклад вищої освіти

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (далі – ХНЕУ ім. С. Кузнеця) є важливим навчальним і науково-дослідним центром України, який очолює ректор університету – д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент АПН України В.С. Пономаренко. У складі університету функціонує 7 факультетів та структурні підрозділи, а саме: відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, відділ заочної та дистанційної освіти, відділ післядипломної освіти, спеціалізовані вчені ради по захисту кандидатських та докторських дисертацій, навчальні та науково-дослідні лабораторії, обчислювальний центр, науково-технічна бібліотека, видавництво, науково-дослідний сектор та ін. На сьогодні в Університеті успішно працюють 6 міжнародних центрів, а саме: центр інноваційних знань Світового банку в Україні, інформаційний центр Європейського союзу, Інформаційний центр Асоціації європейських прикордонних регіонів (АЄПР), центр Університетської успішності (ЦУУ), Start-up Центр, австрійський університет. На 32 кафедрах науково-педагогічні працівники готують майбутніх економістів, менеджерів, фахівців із комп’ютерних наук та інформаційних технологій, туризму, фінансів, банківської справи та страхування, видавничої та поліграфічної справи. Стратегічною метою розвитку університету є підвищення якості підготовки фахівців до рівня, що забезпечить їм можливість успішно працювати за фахом в умовах суспільства, яке базується на глобальній економіці знань.

Участь університету в національних та міжнародних рейтингах є важливою складовою внутрішнього забезпечення якості, зокрема в частині «Циклічне зовнішнє забезпечення якості». Позиціювання ХНЕУ ім. С. Кузнеця у національних та міжнародних рейтингах має позитивну динаміку. Так, у 2017 році за рейтингом **DOU** серед ЗВО для отримання вищої освіти і роботи в ІТ галузі 4-те місце серед 15 кращих в ІТ галузі, за рейтингом закладів вищої освіти України **«Top-200 Україна»** університет посідає **51-ше місце** серед 200 ВНЗ України, за зарплатним рейтингом ЗВО України, який проводиться **журналом «Гроши»** (за економічними спеціальностями) університет посідає **16-те місце** серед 25 ВНЗ України, за рейтингом Топ-50 вишів України за оцінками роботодавців України, який проводиться **журналом «Фокус»** ХНЕУ ім. С. Кузнеця 44-те місце в Топ-50 серед 100 ВНЗ України. Рейтинг ЗВО України за показниками бази даних **SciVerse Scopus:** 92-ге місце серед 136 ЗВО України, за рейтингом університетів за популярністю в Інтернеті **WORLD UNIVERSITIES WEB RANKING** університет займає 25-те місце серед 147 ЗВО в Україні.

Позиції ХНЕУ ім. С. Кузнеця у міжнародних рейтингах розподілилися наступним чином: **191+ місце** в ТОП 200+ серед 2938 ЗВО регіону відповідно до регіонального рейтингу країн Європи, що розвиваються та Центральної Азії – **QS Eeca University Rankings, 59-те місце** в Україні (серед 342 ЗВО) згідно рейтингу університетів світу за рівнем їх присутності в мережі **WEBOMETRICS RANKING OF WORLD UNIVERSITIES, 221-ше місце** серед 422 ВНЗ світу **інституціональним рейтингом U-MULTIRANK:** «Співпраця в застосуванні знань», за галузевим рейтингом **U-Multirank** «Викладання і навчання: Освітні програми в галузі» Галузь навчання «Комп’ютерні науки»: *освітні програми факультету економічної інформатики: бакалаврат* («Комп’ютерні науки», «Видавничо-поліграфічна справа»), *магістратура* («Інформаційні управляючі системи та технології (за галузями)», «Технології електронних мультимедійних видань», франко-українська програма «Бізнес-Інформатика» (спільно з Університетом Ліон-2 ім. Люм’єр, Франція) **8-ме місце** серед 96 ВНЗ світу в галузі, які увійшли до рейтингу (всього брав участь 451 ВНЗ світу та ін.

Аналіз позиціонування ХНЕУ ім. С. Кузнеця в національних і міжнародних рейтингах свідчить про загальну позитивну динаміку розвитку Університету відповідно до стратегічних завдань та пріоритетів розвитку.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця із 2002 року є членом міжнародних фондів та асоціацій: Magna Charta Universitatum; Європейської асоціації університетів (EUA); Університетської агенції франкофонії (AUF); Асоціації економічних університетів Південно-Східної Європи і Чорноморського регіону (ASECU); Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD); Міжнародної асоціації шкіл та інститутів адміністрування (IASIA); Асоціації Європейських прикордонних регіонів (AEBR); Європейського дослідного центру з інформаційних систем (ERCIS).

Університет здійснює активну міжнародну діяльність на основі більш ніж 100 підписаних угод про співробітництво з ЗВО та організаціями із 30 країн Європи і світу. Зазначені договори охоплюють різні сфери співробітництва: наукову, навчальну, інформаційну, культурну та іміджеву. В університеті працює 4 програми підготовки магістрів з європейськими університетами з отримання двох дипломів.

Крім того, університет є співвиконавцем наукового проекту Горизонт 2020 Планування гендерної рівності у наукових дослідженнях у галузі інформаційних наук та технологій (EQUAL-IST) та двох проектів ERASMUS+ Створення сучасної магістерської програми в галузі інформаційних систем (MASTIS) та Розвиток мережевої інфраструктури для підтримки молодіжного інноваційного підприємництва на платформах fablab (FABLAB). В 2017 році розпочато роботу над проектами: «Сприяння інтернаціоналізації досліджень шляхом створення і введення в дію системи забезпечення якості третього циклу навчання відповідно до правил Європейської інтеграції» (C3QA Questionnaire) та «Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України».

Починаючи з 2011 року за результатами складання іспиту ВЕС Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця нагороджений «Золотим знаком». Також наш університет має сертифікат Exam Preparation Centre. З 2010 року ХНЕУ ім. С. Кузнеця є найбільшим партнером Кембриджського університету в Україні зі складання кваліфікаційного екзамену на володіння англійською мовою з визначенням відповідного рівня (ВЕС). Понад 240 студентів і 140 викладачів успішно склали кваліфікаційні екзамени та отримали сертифікати ВЕС. Високий рівень професорсько-викладацького складу університету обумовлює наявність заяв на підвищення кваліфікації від представників як інших навчальних закладів, так і реального сектору економіки.

6) Науково-педагогічні кадри

Важливою складовою комплексної системи підготовки фахівців є формування якісного складу професорсько-викладацького корпусу, який повною мірою визначає якість наших випускників. На сьогодні в університеті працює 600 науково-педагогічних працівників. У 2017 році питома вага викладачів із науковими ступенями та вченими званнями складала 78,6 %. У 2017 році відбулося збільшення кількості молодих викладачів на 16,5 %, що на 0,7 % більше порівняно з 2016 роком (таблиця 1). Цілеспрямована робота колективу щодо підвищення якості ПВС починає давати результати, про що свідчить позитивна динаміка питомої ваги викладачів із науковими ступенями та вченими званнями.

Таблиця 1.

Рік	Усього науково-педагогічних працівників	Із них			
		Докторів, професорів	%	Кандидатів, доцентів	%
2014	721	65	9,0	444	61,6
2015	706	60	8,5	447	63,3
2016	701	71	10,1	453	64,6
2017	600	53	8,8	386	64,3

Проблема старіння професорсько-викладацького корпусу залишається актуальною (на сьогодні 82 особи – викладачі пенсійного віку, з них 12 осіб не мають наукових ступенів та вчених звань). Керівництво університету здійснює активну кадрову політику, спрямовану на підготовку власних науково-педагогічних кадрів. Так, у 2017 році підготовка молодих викладачів перевищує кількість викладачів, що досягають пенсійного віку.

в) кількість виконаних робіт та обсяги їх фінансування наведено в табл. 2.

Таблиця 2.

Категорії робіт	2014		2015		2016		2017	
	к-ть од.	тис. грн						
Фундаментальні	1	215,9	3	520,7	4	723,5	4	772,7
Прикладні	2	521,6	2	347,1	4	750,1	5	1252,1
Госпдоговірні	30	481,9	19	180,0	23	336,3	21	376,0

На рис. 1 показано обсяги фінансування за 2014-2017 роки.

Рис. 1. Обсяги фінансування за 2014-2017 роки

г) кількість відкритих у звітному році спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій, кількість захищених дисертацій

Важливою ланкою відтворення інтелектуального потенціалу ХНЕУ ім. С. Кузнеця є підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру і докторантuru. Згідно з [наказом Кабінету Міністрів України від 30 травня 2016 року № 590 «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні»](#) ХНЕУ ім. С. Кузнеця отримав право (ліцензію на розширення провадження освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти) на підготовку здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії за такими науковими спеціальностями (переліку 2015 року): 011 Науки про освіту, 051 Економіка, 056 Міжнародні економічні відносини, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 074 Публічне управління та адміністрування, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології, 242 Туризм. Загальний ліцензований обсяг за 11-ма науковими спеціальностями складає 66 осіб.

Крім цього, ХНЕУ ім. С. Кузнеця продовжує здійснювати підготовку аспірантів (які вступили у 2015–2016 навчальному році та раніше) за 7-ма науковими спеціальностями переліку 2011 року.

У 2017 р. до аспірантури ХНЕУ ім. С. Кузнеця вступили 25 осіб, з яких: 20 осіб за кошти державного бюджету (в т.ч. 1 особа на вечірню форму навчання) згідно Наказу МОН України № 1076 від 21.07.2017 р.

Серед 5 осіб, які вступили на підготовку до аспірантури за кошти фізичних осіб, четверо осіб – іноземні громадяни з Нігерії, Республік Габон і Кот-Дівуар. Також продовжують свою підготовку в аспірантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця громадяни Японії, Марокко, Лівії та Монголії, які вступили до аспірантури у 2016 р.

Станом на 31 грудня 2017 року в аспірантурі університету здійснюють підготовку 71 особа очно (за денною та вечірньою формою навчання) та 8 осіб заочно.

У 2017 році успішно (у зв'язку із захистом дисертації у спеціалізованій вченій раді або поданням до неї) закінчили аспірантуру 29 осіб, з яких 8 осіб навчалося на заочній формі.

У докторантурі ХНЕУ ім. С. Кузнеця у 2017 році продовжують підготовку 6 здобувачів ступеня доктора наук 2-го та 3-го років підготовки.

В університеті функціонують спеціалізовані вчені ради для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата наук: Д 64.055.01 зі спеціальності 08.00.04 – економіка та управління підприємствами та 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці (створено спеціалізовану вчену раду згідно наказу МОН молоді та спорту України № 893 від 04.07.2013 р.); Д 64.055.02 зі спеціальності 08.00.07 – демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика та 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит (створено спеціалізовану вчену раду згідно наказу МОН України № 1081 від 29.09.2014 р.).

У 2017 році захистили дисертації на здобуття ступеня кандидата економічних наук у спецраді Д 64.055.01 – 7 осіб, у спецраді Д 64.055.02 – також 7 осіб. Крім того, 2 захисти дисертацій на здобуття ступеня кандидата економічних наук співробітників університету відбулися у спецраді Д 64.251.01 (Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України) та ще 5 в інших ЗВО України. У 2017 році відбувся захист однієї докторської дисертації.

Наказом МОН України від 12.12.2017 № 1714 доповнено перелік спеціалізованих вчених рад ХНЕУ ім. Семена Кузнеця спеціалізованою вченою радою К 64.055.03 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальностями 05.13.06 «Інформаційні технології» та 05.13.23 «Системи та засоби штучного інтелекту» строком на три роки.

ІІ. РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВОЇ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА НАУКОВИМИ НАПРЯМАМИ, ПЕРЕЛІК ЯКИХ ДОДАЄТЬСЯ

У 2017 році за науковими напрямами «Економічні та правові науки» та «Соціально-історичні науки, гуманітарні науки, журналістика» вчені університету виконували 9 проектів, джерелом фінансування яких є загальний фонд державного бюджету України. У 2017 році обсяг фінансування фундаментальних досліджень становить **772,73 тис. грн.**, прикладних – **1252,07 тис. грн.**, в тому числі **75 тис. грн.** проекту молодих вчених.

а) важливі результати за усіма закінченими у 2017 році дослідженнями і розробками, які виконувались за рахунок коштів державного бюджету (*зазначити назву роботи, наукового керівника, фактичний обсяг фінансування за повний період, зокрема на 2017 рік; коротко описати одержаний науковий результат, його новизну, науковий рівень, значимість та практичне застосування*);

1. Фундаментальне дослідження **Стратегічне управління життєдіяльністю підприємств на основі інвестування для забезпечення гідної якості трудового життя**, науковий керівник д.е.н., професор Ястремська О.М. Період виконання 2015-2017 рр., загальний фактичний обсяг фінансування – 675,33 тис. грн., в тому числі на 2017 рік – 235,39 тис. грн. Науково-дослідна робота виконувалась за науковим напрямом Наукової ради МОН Економічні та правові науки.

Основні результати отримані у 2017 році.

Наукова новизна дослідження полягає в удосконаленні й подальшому розвитку теоретико-методологічного і методичного забезпечення комплексного оцінювання якості трудового життя працівників промисловості з урахуванням її складної об'єктивно-суб'єктивної природи щодо регіонально-галузевих, виробничих та особистісних особливостей сприйняття і забезпечення. Основні положення наукової новизни полягають у такому:

вперше:

запропоновано забезпечувати якість трудового життя на основі врахування об'єктивної складової, яка ґрунтується на умовах господарювання підприємств у зовнішньому – регіонально-галузевому, та внутрішньому – ресурсному середовищі, та суб'єктивної складової щодо сприйняття якості трудового життя працівниками з позиції його комфортності й гідності; Запропоновані складові становлять підґрунтя методологічного забезпечення якості трудового життя та комплексно охоплюють її складну соціально-економічну природу;

удосконалено:

визначення поняття «якість трудового життя», особливість якого полягає в урахуванні об'єктивної складової, що характеризує можливості суб'єктів господарювання забезпечити якість трудового життя у відповідності з результатами діяльності й регіонально-галузевими умовами, та суб'єктивної складової, яка зумовлюється сприйняттям достатності рівня якості працівниками;

методичний підхід оцінювання якості трудового життя працівників машинобудівної промисловості щодо можливості забезпечення за результатами господарювання (у внутрішньому середовищі); відмінність підходу полягає у використанні системи інтегрального і часткових показників з урахуванням їх значущості, які характеризують результати: використання матеріальних, фінансових, людських ресурсів та здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності, що відповідає об'єктивній складовій якості трудового життя;

методичне забезпечення кількісного визначення якості трудового життя працівників суб'єктів господарювання промисловості щодо регіонально-галузевих умов (у зовнішньому середовищі), відмінність якого полягає в урахуванні: економічного розвитку промисловості,

стану ринка праці, соціальної інфраструктури та екологічного стану регіону, що характеризують об'єктивну складову якості трудового життя працівників і визначаються частковими показниками, об'єднаними в інтегральний;

методичний підхід до оцінювання якості трудового життя за суб'єктивною складовою, відмінність якого полягає у визначені сприйняття працівниками достатності матеріального і нематеріального заохочення, соціального забезпечення, умов праці у внутрішньому і зовнішньому середовищі за частковими показниками, обґрутованими використанням багатовимірного факторного аналізу та об'єднаними з урахуванням їх значущості в інтегральний методом адитивної згортки;

дістали подальшого розвитку:

класифікація стратегій забезпечення якості трудового життя за додатково запропонованими теоретично обґрутованими та практично значущими ознаками: приналежність до середовища перетворень (стратегії спрямованості на внутрішнє та (або) зовнішнє середовище підприємства); термін необхідності реалізації (ургентні, помірковані та планові стратегії); спрямованість дій (стратегії, спрямовані на зміну об'єктивних умов та (або) суб'єктивного сприйняття якості трудового життя); зміна якості трудового життя (стратегії її розвитку, зростання, підтримки);

комплексний методичний підхід до визначення стратегій забезпечення якості трудового життя працівників промисловості, відмінність якого полягає у позиціонуванні суб'єктів господарювання промисловості у трьох вимірах, два з яких характеризують об'єктивну складову якості трудового життя у відповідності з: регіонально-галузевими умовами (у зовнішньому середовищі); результатами господарювання (у внутрішньому середовищі), а третій – суб'єктивну складову щодо сприйняття працівниками якості трудового життя; розподіл тривимірного простору за якісними рівнями достатності та недостатності дозволив обґрунтувати доцільність використання запропонованих стратегій забезпечення якості трудового життя у промисловості;

процедура визначення пріоритетності напрямів і заходів інвестування для підвищення якості трудового життя працівників промисловості, відмінність якої полягає у ранжируванні існуючих стратегічних розривів, визначених за інтегральними і частковими показниками складових якості трудового життя з урахуванням значущості для забезпечення достатності її рівня, що доцільно враховувати при формуванні програм якості життя та якості трудового життя.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що використання теоретичних і методичних положень дослідження доведені до рівня конкретних практичних рекомендацій і процедур з комплексного оцінювання та визначення напрямів підвищення якості трудового життя працівників промисловості на прикладі машинобудівної галузі з урахуванням регіонально-галузевих умов, результатів господарювання підприємств та сприйняття працівниками достатності забезпеченого рівня якості трудового життя, тобто з урахуванням соціальних, економічних, об'єктивних і суб'єктивних чинників. Обґрутовані в дослідженні теоретичні положення і методичне забезпечення, висновки і рекомендації можуть бути використані органами регіонального управління в процесі формування програм підвищення якості життя населення, власниками і менеджерами підприємств промисловості для визначення напрямів підвищення та стратегій забезпечення якості трудового життя, достатньої для мотивації працівників до зростання продуктивності праці. Теоретичні положення та практичні рекомендації використано у виробничій діяльності підприємств промисловості, у навчальному процесі, а саме – методичний підхід до визначення стратегій забезпечення якості трудового життя працівників промислових підприємств застосовується у навчальному процесі підготовки магістрів за спеціальністю 0.73 «Менеджмент» при викладанні дисципліни «Управління розвитком» у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця.

2. Фундаментальне дослідження Консолідація обліково-аналітичної інформації в організації управління безпекою інноваційного розвитку великомасштабних економіко-виробничих систем: теорія та методологія, науковий керівник д.е.н., професор Пилипенко А.А.Період виконання 2015-2017 рр., загальний обсяг фінансування – 479,30 тис.грн., в тому числі на 2017 рік – 167,06 тис.грн. Науково-дослідна робота виконувалась за науковим напрямом Наукової ради МОН Економічні та правові науки.

Основні результати отримані у 2017 році.

вперше:

визначено теоретико-методологічний базис та обґрунтовано архітектоніку механізму оптимізації розподілу корпоративного контролю в інтегрованому акціонерному товаристві за критерієм підтримки економічної безпеки його розвитку відмінність яких полягає у імплементації стандартів побудови складних систем у сферу реалізації корпоративного контролю, перенесенні стейкхолдерського підходу до утворення площин гармонізації інтересів розширеного кола зацікавлених осіб й визначені на цьому підґрунті системи загроз корпоративній безпеці, розробці архітектурних моделей механізму корпоративного контролю з виділенням в них практик забезпечення економічної безпеки та визначені особливостей організації стратегічного управління розвитком акціонерного товариства в умовах трансформації корпоративного контролю;

теоретично доведено концепцію архітектурно-компетентністного обґрунтування виникнення та забезпечення стійкого розвитку великомасштабних економіко-виробничих систем особливість якої зводиться до використання компетенцій окремих суб'єктів господарювання як підґрунтя їх залучення в інтеграційну взаємодію з подальшим моделюванням нелінійної динаміки інтеграційного утворення в площині «інтеграційний базис – архітектурна побудова – бізнес-правила взаємодії» та орієнтуванням на підтримку динамічної нестійкості великомасштабної економіко-виробничої системи як основи забезпечення її розвитку;

розроблено модельний базис інформаційної логістики з урахуванням ієрархічної структури великомасштабної економіко-виробничої системи і потокового характеру взаємодії учасників, що надають цілісне уявлення про загальну архітектуру системи управління безпекою розвитку виробничо-економічної системи з відображенням базових механізмів логістичного управління та всього комплексу зв'язків, які реалізуються в рамках розробленої структурної моделі моніторингу економічної стійкості та через інформаційні, фінансові, матеріальні/сервісні потоки і забезпечують координацію цілей, завдань управління, а також дій учасників процесу у ланцюгах управління інтегрованою логістичною системою;

удосконалено:

технологію проведення перевірки стану управлінського обліку, яка: розширює наявні підходи до перевірок в напрямку застосування розробленого референтного переліку об'єктів перевірки, розподілених за рівнями управління та видами обліку; ґрунтуються на зв'язуванні анкети для проведення тестування з організаційними регламентами діяльності підприємств готельно-ресторанних комплексів; використовує систему кількісних критеріїв оцінки стану управлінського обліку, поданих в розрізі головних проблемних аспектів консолідації облікової інформації. Застосування даної технології підвищує рівень якості організації управлінського обліку та виступає підґрунтям для старту нового організаційного циклу;

підходи до упорядкування та методологію пошуку альтернативних рішень стосовно економічної безпеки підприємств в умовах сильної невизначеності різноманітних факторів впливу з використанням інструментарію розрахунку та багатокритеріального оцінювання рівня нечіткої ентропії, в тому числі при представленні відповідних вхідних критеріїв в нечисловій, мовній, лінгвістичній формі, коли критеріальна відповідність оцінюється нечіткими числами та (або) лінгвістичними твердженнями, тобто формалізується інструментами теорії нечіткого вибору, що забезпечує можливості для розрахунків нечіткої ентропії та дозволяє генерувати математично обґрунтовані рекомендації та вибирати

найкращі рішення з забезпечення економічної безпеки функціонування суб'єктів економічної та господарської діяльності, котрі в умовах конкурентного ринкового середовища та фактично існуючих слабовизначених вхідних даних та недостатності інформації в цілому не в змозі дати інші класичні методи;

теоретичне обґрунтування економічної сутності, змісту та ролі в процесах інноваційного розвитку регіональної інноваційної політики, яку на відміну від інших підходів, пропонується розглядати як регламентований комплекс планів та управлінських процедур, що включає до свого складу обґрунтування пріоритетів та цілей регіонального інноваційного процесу, орієтованого на розвиток промислово-підприємницької сфери території, а також визначення форм і методів ресурсного, організаційного, інституціонального та інфраструктурного забезпечення даного процесу;

визначення сутності та змісту поняття «активізація інноваційної діяльності», яке, на відміну від існуючих, пропонується розглядати як процес інтенсифікації впровадження широкого кола доступних підприємству нововведень, спрямованих на підвищення ефективності господарювання та сприяння досягненню поставлених в інноваційній сфері цілей і завдань шляхом повної реалізації комплексу відповідних планів і стратегій, на основі стимулювання й ініціативного заchuення персоналу щодо участі у реалізації інноваційних рішень і проектів;

концепцію інституціонального проектування організаційного розвитку інтегрованих об'єднань підприємств, яка базується на стандартах архітектурного опису складних соціально-економічних систем, розширенні методології управління змінами, онтологічному й мультиагентському моделюванні механізму управління розвитком великомасштабних економіко-виробничих систем, спіральному підходу до відображення інтеграційної динаміки та орієнтована на підтримку стратегічного забезпечення інтеграційної взаємодії;

методичні положення щодо формування мотиваційної складової організаційно-економічного забезпечення активізації інноваційної діяльності, особливістю якої є урахування параметрів рефлексивного сприйняття персоналом умов інноваційної діяльності в збалансованій системі показників та орієнтація на інтегральне оцінювання готовності підприємства до сприйняття виробничо-технологічних та організаційно-управлінських інновацій. Відмінність методичного підходу до такого інтегрального оцінювання полягає у використанні узагальнених показників, які враховують параметри організаційно-економічного забезпечення активізації інноваційної діяльності, а саме результативність інноваційної діяльності, процесні характеристики, раціональність структурної побудови, інноваційність організаційної культури, ресурсне забезпечення інноваційного процесу, ринкова орієнтація інноваційної діяльності;

дістали подальшого розвитку:

теоретичні основи вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення системи менеджменту підприємства в частині модернізації бухгалтерського обліку шляхом розбудови автоматизованої підсистеми стратегічного управлінського обліку, яке на відміну від відомих базується на структуруванні основних завдань складових бухгалтерського обліку, згрупованих в рамках ієрархічного підпорядкування запитам управління, та на розробленому порядку й етапах формування задекларованого забезпечення;

облікове забезпечення контролінгу економічної безпеки учасників корпоративного об'єднання підприємств відмінність якого полягає у представленні інформаційного середовища як концентратора моделей консолідації інформації, ідентифікації вимог до облікового забезпечення в розрізі функцій та принципів контролінгу, типологізації моделей організації бухгалтерського обліку в залежності від їх узгодженості з особливостями діяльності об'єднань підприємств, розробці структури інтегрованого звіту учасника великомасштабної економіко-виробничої системи, встановленні переліку інструментів конкурентної розвідки та визначення особливостей їх застосування в системі консолідації обліково-аналітичної інформації, обґрунтуванні програми підготовки фахівців з

інформаційної підтримки середовища забезпечення економічної безпеки інтегрованого об'єднання підприємств;

систематизація складу зовнішніх факторів впливу на фінансовий стан підприємств за рахунок ієрархічної структуризації факторів за характером взаємозв'язку між ними та встановлення рівня їх інтегрального впливу на зміну параметрів неплатоспроможності та економічної безпеки підприємств;

методичний підхід до оцінювання рівню корпоративної безпеки розвитку великомасштабних економіко-виробничих систем шляхом обґрунтування напрямків оцінювання безпеки та розробки лінгвістичних шкал експертного оцінювання за визначеними напрямками з подальшою стратифікацією отриманих результатів та наданням рекомендації щодо ідентифікації рівня розвитку корпоративного управління;

теоретичне обґрунтування сутності та особливостей структурної побудови регіональної ділової мережі як специфічної для умов структурно-інноваційної трансформації національної економіки форми організації інноваційного розвитку, що, на відміну від інших способів локалізації інноваційної діяльності, пропонується розглядати як єдину скоординовану відкриту саморегулюючу систему, засновану на балансі конкурентно-коопераційній взаємодії, що має враховувати відмінності у характері та у якості інноваційного співробітництва між суб'єктами господарювання різних галузей та секторів регіональної економіки, які являють собою ланки єдиного науково-виробничого циклу генерації та впровадження інновацій, з різним рівнем економічного розвитку;

методичний підхід до оцінки ризику кредитування діяльності фінансових установ (фінансових компаній та кредитних спілок), відмінністю якого від наявних є врахування класу кредитоспроможності позичальника в рамках розробленої ризик-орієнтована модель оцінювання та врахування рівня зв'язності між собою фінансових установ-позичальників, який в свою чергу розглядається як фактор невиконання зобов'язань за кредитом;

типологія інноваційних стратегій підприємства, типологічні ознаки якої (за типом реакції на появу інновацій на ринку; за типом розробки, впровадження та адаптації інновацій; за типом виведення інновацій на ринок; за масштабністю та комплексністю інновацій) було доповнено ознакою об'єктів інноваційних змін, що розкриває інструментальне значення інноваційних стратегій в контексті зміни домінуючої парадигми стратегічного управління підприємством;

обґрунтування структури та послідовності формування механізму активізації інноваційної діяльності, особливість побудови якого полягає у сполученні взаємодії контурів об'єктно-орієнтованого управління (складається з низки функціонально-спеціалізованих процедур, результатом здійснення яких є формування та упорядкування портфелю доступних підприємству інноваційних проектів) та рефлексивного управління (базується на використанні різних методів та інструментів впливу на ментальний простір міжсуб'єктної взаємодії учасників інноваційної діяльності, в ході чого у свідомості працівників має бути сформовано інформаційні моделі (образи), орієнтовані на підтримку позитивного ставлення щодо участі у генерації інноваційних ідей та впровадженні нововведень);

технологія розробки програм підвищення лояльності персоналу до вирішення завдань впровадження нововведень на основі підготовки та реалізації комплексу соціокультурних змін, що на відміну від інших підходів, пропонується підпорядковувати положенням стратегії та вимогам формування певного типу системи організаційно-економічного забезпечення активізації інноваційної діяльності підприємства, обумовленого сполученням параметрів стану інноваційного середовища та домінуючим типом рефлексивного усвідомленню інтересів суб'єктів інноваційних процесів в цій сфері;

методичні положення щодо виявлення джерел реалізації резервів забезпечення фінансової стійкості банку, які, на відміну від існуючих, базуються на визначені впливу банківських операцій (депозитні, кредитні, розрахунково-касові, валютні) на фінансову стійкість банку, що дозволяє виявляти відмінності у напрямах впровадження фінансових інновацій у банках з різними якісними рівнями фінансової стійкості;

методичне забезпечення оцінювання прихованих витрат підприємства, відмінністю якого є визначення наявності прихованих трансформаційних витрат та їх оцінювання на підставі виділення легальних та прихованих трансакційних витрати в структурі сукупних витрат підприємства, що дозволяє визначити центри утворення прихованих витрат, а також оцінити масштаби їх впливу на економічну безпеку діяльності підприємства;

науковий підхід до формування платформи побудови фінансового механізму фінансової безпеки за рівнями суб'єктів фінансових відносин, що, на відміну від існуючих, полягає у застосуванні фінансової архітектоніки структурно-функціональної диференціації фінансових відносин, які реалізуються у фінансовому просторі між суб'єктами господарювання всіх економічних рівнів та є передумовою побудови фінансового механізму фінансової безпеки;

теоретичні засади організації управління економічною безпекою підприємства, виходячи з взаємозалежності між концептами економічної безпеки підприємства та його компетентностей, що створює предметну область дослідження та дозволяє визначити структурних елементи та їх взаємозв'язки в механізмі управління економічною безпекою та стійкістю розвитку промислових підприємств на засадах компетентнісного підходу;

механізм іпотечного житлового кредитування «роботодавець-працівник», який дозволяє за рахунок побудованої моделі взаємодії між усіма суб'єктами процесу та комплексної системи обліково-аналітичного забезпечення підвищувати мотивацію персоналу виробничих підприємств та сприяти стратегічним змінам великомасштабних економіко-виробничих систем.

Апробацію результатів здійснено у ТОВ «Бізнес-група «Співдружність», ТОВ «НВП «Електропривід-ЛТД», ТОВ «ЕНЕРГО-ЕФЕКТ».

3. Фундаментальне дослідження Розроблення методології соціально-економічного розвитку регіону на підґрунті формування системного базису синтезованого капіталу та інформаційної інфраструктури, науковий керівник д.е.н., професор Гавкарова Н.Л. Період виконання 2015-2017 рр., загальний обсяг фінансування 447,13 тис.грн., в тому числі на 2017 рік 155,85 тис.грн. Науково-дослідна робота виконувалась за науковим напрямом Наукової ради МОН Економічні та правові науки.

Основні результати отримані у 2017 році.

вперше:

розроблена і запропонована концепція формування, використання та капіталізації синтезованого капіталу, яка включає обґрунтування головних дефініцій, механізмів та методологічного базису. Визначено особливості формування синтезованого капіталу на мікрорівні, регіональному та макроекономічному рівнях. Доведено, що під формуванням синтезованого капіталу варто розуміти створення його об'єктів, під використанням – його активне залучення до виробничого процесу, впровадження відповідних методів обліку, аналізу та управління, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності продукції і підприємства. А капіталізація синтезованого капіталу передбачає його активну експлуатацію у виробничому процесі та реінвестування отриманого прибутку від реалізації продукції, виробленої із залученням даного капіталу, до процесу виробництва.

запропоновано змістовні характеристики поняття «синтезований капітал», яке базується на узагальненні понять «людський капітал», «інтелектуальний капітал» і «соціальний капітал» на підставі комплексного підходу, який генерується трудовими ресурсами країни, регіону, організації; накопичується, використовується та розповсюджується як на макро-, так і на мікроекономічному рівні, і таким чином забезпечує розвиток підприємств, регіону та країни в цілому.

розроблено структуру синтезованого капіталу, яка включає елементи з характеристиками, що властиві інтелектуальному, соціальному та людського капіталів, що дозволило визначити її головні компоненти, взаємозв'язки між ними та встановити шляхи забезпечення цілей використання синтезованого капіталу.

обґрунтовано, що інтелектуальний капітал, на відміну від людського, може мати безособову форму, безпосередньо не прив'язану до людини – це об'єкти інтелектуальної власності, бази знань, інформаційні мережі, структурний капітал, штучний інтелект, а соціальний капітал виконує роль своєрідного «посередника» між працівниками в процесі взаємодії, забезпечує трансферт знань, створює «кредити довіри».

доведено, що синтезований капітал має переважно нематеріальну форму, яка невід'ємна від працівника як його носія, а першоджерелом формування такої форми капіталу є інвестування у розвиток персоналу, здоров'я, підтримку його працездатності на високому рівні, а соціальний капітал посилює позитивний ефект від розповсюдження нововведень, які створюються на основі формування та використання інтелектуального капіталу.

запропоновано системну модель сталого розвитку «піраміда сталого розвитку» СЕС типу «держава» та модель оцінювання рівня стану культури як образ «життєдіяльності» при створенні системного базису синтезованого капіталу, яке, базуючись на визначені місця регіону в ієрархії суб'єктів соціально-економічних відносин, передбачає модель «блізького ящика» для параметричної ідентифікації системного стану з описом сутності системних параметрів-показників, що дозволяє отримати достовірну інформацію стосовно його рівня, дає змогу на практиці закласти системний базис ефективного довгострокового розвитку регіону та сприяє формуванню, накопиченню і використанню синтезованого капіталу.

розроблено структурно-логічну схему взаємозв'язку основних етапів стратегічного управління розвитком регіону, яка ґрунтується на оцінці існуючого стратегічного положення регіону та його можливостей, формуванні набору відповідних альтернативних стратегій, оцінці ефективності їх реалізації, розробці планів, проектів та програм, оцінці ризику їх невиконання, виборі оптимального стратегічного плану, проекту або програми розвитку регіону.

побудовано багатовимірні структури даних (логічна та фізична модель БД) для вирішення задач підтримки прийняття рішень для регіонального рівня управління процесами формування синтезованого капіталу на основі інтеграції структурованих упорядкованих даних промислових підприємств, що дозволить здійснити масштабування інтелектуальної системи та отримати можливості підключення значної кількості користувачів.

розроблено модель бізнес-процесу формування управлінських рішень щодо управління синтезованим капіталом підприємств із застосуванням багатовимірного та інтелектуального аналізу даних, за допомогою якої стає можливим визначення основних трендів та закономірностей, які існують на промислових підприємствах України, та використання отриманих результатів для стратегічного рівня управління синтезованим капіталом.

запропоновано концепцію та вимоги щодо архітектурного, технічного та інформаційного забезпечення аналітичної системи, яка проектується на основі використання хмарних сервісів і методів DataMining та вирішує задачі кластеризації, класифікації, регресійного аналізу даних підприємств регіону в рамках проекту оцінки їх економічного потенціалу.

розроблено систему моделей для пошуку схованих неявних закономірностей щодо особливостей формування синтезованого капіталу на основі кластеризації даних промислових підприємств та послідовного використання методів ML та DataMining для кожного кластера, що дозволить виявити слабкі сигнали, які можливо використовувати при формуванні рішень щодо управління синтезованим капіталом.

запропоновано методичне забезпечення щодо проведення інтелектуального аналізу даних підприємств для формування системи правил щодо визначення та управління факторами, які впливають на зміни синтезованого капіталу підприємств на регіональному рівні, особливістю якого є реалізація наступних блоків: аналіз соціально економічного стану підприємств промисловості (для регіонального рівня); аналіз показників соціального, людського та інтелектуального капіталу; формування та аналіз факторів синтезованого капіталу; визначення впливу макроекономічних тенденцій та індикаторів на фактори та

цільові показники управління синтезованим капіталом; формування профілів управління синтезованим капіталом.

Дістало подальшого розвитку

теоретико-методичний підхід до формування механізму управління інтелектуальною власністю підприємства, який, на відміну від існуючих, враховує особливості «умов економіки знань» та передбачає формування цілей та постановку завдань управління інтелектуальною власністю підприємства в умовах економіки знань, що дозволяє обирати та реалізовувати принципи, функції та методи управління інтелектуальною власністю, поєднувати оцінку забезпечення управління нею з характерними ознаками економіки знань на мікрорівні, що сприятиме забезпеченням конкурентних переваг і підвищенню капіталізації підприємства.

систематизація чинників впливу на синтезований капітал як сукупності чинників формування та використання інтелектуального, людського та соціального капіталів, що на відміну від існуючих, дозволяє згрупувати зазначені чинники за рівнями (мікроекономічний, мезоекономічний та макроекономічний) та визначено взаємовплив зазначених чинників між обраними рівнями.

Розроблена система інтелектуального аналізу сукупності економічних та соціальних індикаторів діяльності підприємств та організацій регіону, аналіз результатів регіонального розвитку та їх впливу на формування синтезованого капіталу, яка базується на програмно-апаратних рішеннях для системи інтелектуального аналізу даних, яка повинна підтримувати концепцію «публічних хмарних обчислень», описана на прикладі Windows Azure і Azure.

аналітичне забезпечення підвищення рівня використання ТЕМП, яке, на відміну від існуючих, базується на моделюванні складових технології менеджменту персоналу, що дає змогу визначити існуючі проблеми менеджменту персоналу та оптимізувати відповідні бізнес-процеси підприємства в умовах забезпечення його збалансованої та ефективної кадрової політики і методичні рекомендації щодо оцінювання рівня технології менеджменту персоналу, особливістю яких є групування промислових підприємств Харківського регіону за її складовими, що дає змогу виявити рівень значущості кожної складової щодо віднесення підприємств до відповідного рівня та оцінити загальну динаміку зміни рівня технології менеджменту персоналу в групах підприємств.

методологічний базис формування та капіталізації синтезованого капіталу, який включає опис суперечностей у сфері синтезованого капіталу, принципи, емпіричну, теоретичну, логічну і методологічну основи, інституційні, інформаційні, ресурсні, інфраструктурні, мотиваційні умови, способи формування, використання та капіталізації синтезованого капіталу: придбання, створення самостійно або залучення науково-дослідних установ, економічні, соціально-психологічні, організаційні та правові методи.

методичний підхід до створення регіональних і міжрегіональних кластерів, що стимулюватимуть залучення інвестицій до інноваційно зорієнтованих комплексів регіонів, які на відміну від існуючих дозволять доцільно використовувати економічний потенціал; знизити ресурсо-, енерго- та матеріалоємності промислового виробництва, підвищити життєвий рівень зайнятих у промисловості та стимулюватимуть вітчизняних виробників до підвищення конкурентоспроможності продукції на світовому та внутрішньому ринках.

інформаційні технології інтеграції даних до БД на основі доступу по API до сервісів та БД відкритих зовнішніх сховищ даних; підходи щодо проектування сховища даних для індикаторів промислових підприємств на регіональному рівні для можливості подальшого масштабування БД; практичні аспекти реалізації технології вилучення, перетворення і завантаження даних (ETL) на базі використання платформи Azure та сервісів AzureDataFactory.

методичні рекомендації щодо управління структурою інтелектуального капіталу, які, на відміну від ісуючих, визначаються за результатами визначення рівня розвитку складової інтелектуального капіталу (низький, середній або високий), з урахуванням рівня складності

впровадження нових процесів, вартості імплементації заходу, сутнісних характеристик складових інтелектуального капіталу на окремих підприємствах.

методичний підхід до оцінки дієвості важелів регуляторної політики, відповідно до якого виявлено зв'язок і взаємозалежність між важелями регуляторної політики та інтегральним показником соціально-економічного розвитку країни, що уможливлює виявлення інструментів, застосування яких сприятиме забезпеченню загальної ефективності регуляторної політики, що, в свою чергу, впливатиме на поліпшення показників соціально-економічного розвитку національної економіки.

Удосконалено

процедура формування технології ефективного менеджменту персоналу (ТЕМП) підприємства як інструменту накопичення та використання синтезованого капіталу, яка відрізняється від існуючих поєднанням у комплексну систему в чітко визначеній та науково обґрунтованій послідовності здійснення взаємопов'язаних етапів формування технології ефективного менеджменту персоналу.

процедура вибору сценаріїв визначення впливу чинників на формування та ефективне використання синтезованого капіталу, яка відрізняється від існуючих застосування методу когнітивного моделювання та враховує взаємоплив чинників різного рівня.

методичний підхід до визначення значущості складових технології менеджменту персоналу підприємства, який, на відміну від існуючих, синтезує кількісну та якісну оцінку технології менеджменту персоналу, ґрунтуючись на використанні методу експертних оцінок, таксономічного й кореляційно-регресійного аналізу, що дає змогу підвищити обґрунтованість управлінських рішень з управління персоналом, виявити пріоритетність складових технології менеджменту персоналу та розробити конкретні рекомендації щодо їх застосування на досліджуваних машинобудівних підприємствах.

систему характеристик та параметрів хмарної архітектури зберігання даних для вибору існуючих рішень щодо інтелектуального аналізу великих обсягів даних та можливості побудови аналітичної інформаційної системи для моніторингу соціально-економічного розвитку регіону, ключовою особливістю якої є орієнтація на автоматизований процес отримання рішень.

методичний підхід щодо оцінки структури інтелектуального капіталу промислового підприємства, який відрізняється визначенням його рівня за обраними складовими серед сукупності досліджуваних підприємств, що здійснено з використанням інструментарію кластерного аналізу та дозволило класифіковати отримані групи підприємств.

методичний підхід до здійснення аналізу впливу регуляторної політики держави на національну економіку, що, на відміну від існуючих, ґрунтуючись на визначені якості розроблених регуляторних актів відповідними органами виконавчої влади, на врахуванні інтеграційних процесів шляхом оцінки рівня впровадження стандартів ЄС та побудові моделі впливу регуляторної політики держави на національне господарство.

Науково-практичні положення роботи були використані при розробці заходів з формування та використання синтезованого капіталу регіону. В Науково-дослідному центрі індустріальних проблем розвитку НАН України впроваджено підхід до створення регіональних і міжрегіональних кластерів, що стимулюватиме залучення інвестицій до інноваційно-зорієнтованих комплексів регіонів, що дозволить доцільно використовувати економічний потенціал регіону (довідка про впровадження № 05/281 від 10.12.2016 р.); в Мереф'янській міській раді впроваджено методичні рекомендації щодо оцінювання рівня технології менеджменту персоналу як інструментарію реалізації синтезованого капіталу (довідка про впровадження № 3993 від 08.12.2016 р.); на ПРАТ «Харківський коксовий завод» впроваджено методичні рекомендації щодо оцінювання рівня технології менеджменту персоналу як інструментарію реалізації синтезованого капіталу та методичний підхід до визначення значущості складових технології менеджменту персоналу підприємства, який синтезує кількісну та якісну оцінку (довідка про впровадження № 1396 від 09.12.2016 р.).

Крім того, результати дослідження застосовуються у навчальному процесі Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, зокрема при викладанні навчальних дисциплін: «Територіальне управління»; «Національна Економіка»; «Захист прав інтелектуальної власності в управлінні проектами»; «Методи та системи штучного інтелекту».

4. Прикладне дослідження **Формування науково-технологічної платформи гармонізації суспільно-економічних інтересів України у світовому економічному просторі**, науковий керівник д.е.н., проф. Лабунська С.В. Період виконання 2016-2017 рр., загальний обсяг фінансування 415,22 тис.грн., в тому числі на 2017 рік 214,43 тис.грн. Науково-дослідна робота виконувалась за науковим напрямом Наукової ради МОН Економічні та правові науки. Основні результати отримані у 2017 році:

удосконалено

методичний базис формування міжкорпораційних кластерів на підґрунті міжгалузевої та міжрегіональної конвергенції, який, на відміну існуючих, відзначають провідну роль функціонування інноваційних кластерів на основі світового та європейського досвіду саме у формі інтеграційних об'єднань підприємств різних сфер діяльності, тому обмін науково-технічною продукцією та ідеями досліджень не обмежений традиційними науковими школами;

методичні підходи до створення концепції стратегії інноваційного розвитку економіки країни у розрізі розробки науково-технологічних платформ, що базується на конвергенції знань, технологій і потреб реального сектору та обґруntовує напрямки державної підтримки фундаментальних та прикладних наукових досліджень, яка, на відміну від існуючих, уможливлює коригування кількісних параметрів оцінки ефективності використання інноваційного потенціалу підприємств реального сектору економіки;

набула подальшого розвитку:

модель прогнозування розвитку інноваційної спроможності суб'єктів господарювання та галузей економіки на підґрунті використання технологій нейромережевого моделювання, яка була апробована на несуміжних галузях і результати досліджень за якою дозволяють обирати діапазон оптимальних значень коефіцієнтів на наступні періоди;

розроблена база даних показників оцінки інтегрального рейтингу інноваційного потенціалу підприємств, можливість практичного використання розробленої бази даних як на локальному ресурсі, так і розгортанні у хмарі; на відміну від існуючих аналогів, побудова запитів здійснюється за обраними критеріями стратифікації показників у географічному та галузевому розрізі; розрахунок еталонних векторів здійснюється як автоматично, так і за заданими користувачем параметрами, існує окремий блок для внесення оцінок експертів, які можуть коригуватися у процесі проміжних розрахунків. На відміну від загальноприйнятій практики, коли побудова та аналіз векторів первісних даних здійснюється у межах окремих видів економічної діяльності, представлена розробка дозволяє здійснювати міжгалузеві порівняння та підбирати параметри оцінки на кожному з етапів розрахунків.

Результати, які являють собою корисні методичні і технічні напрацювання на основі практичного досвіду:

методичні рекомендації щодо планування тематики наукових досліджень академічними установами з урахуванням концепції конвергенції інноватики та потреб реального сектору економіки – на основі аналізу досвіду країн ЄС доводиться необхідність урахування напрямів зовнішньоторгівельного потенціалу країни та її окремих регіонів у процесі планування стратегії наукової та науково-практичної діяльності провідними підприємствами галузі;

методика оцінки ефективності державного фінансування науково-дослідної діяльності на основі запропонованого алгоритму – розрахунок інтегрального індексу інноваційної спроможності за окремими галузями та групами підприємств дозволяє оцінити ефективність адресного фінансування;

методичні рекомендації щодо створення ефективної системи моніторингу

інноваційної спроможності суб'єктів та галузей реального сектору економіки – запропоновані у дослідженні критерії та механізми оцінки інноваційної діяльності в Україні будувалися на основі особливостей функціонування національної господарської системи та пройшли апробацію на підприємствах різних галузей;

модель прогнозування результатів інноваційних процесів на підприємствах та в міжкорпоративних кластерах – для розрахунків використовувалися реальні дані промислових підприємств України, тому на перших етапах апробації моделі оцінки інноваційної спроможності було додано функцію налаштування еталонних векторів;

проект структури бази даних підприємств та результатів наукових досліджень для оцінки перспективності обраних напрямів інноваційного розвитку на підґрунті науково-технологічних платформ на основі концепції використання хмарних обчислень та розподілених сховищ даних для аналізу багатовимірних об'ємів даних. – структуру базу даних та архітектуру зв'язків між її складовими було побудовано після аналізу результатів експертного оцінювання ступеня важливості потреб у впровадженні різних видів інновацій та інтенсивності впливу загроз зовнішнього середовища. Розроблене програмне забезпечення можна використовувати як з освітньою метою (у програмах підготовки магістрів та докторів філософії за економічними спеціальностями), так і органами виконавчої влади у сфері контролю та планування промислового розвитку на основі аналізу звітних статистичних форм.

Практична цінність методичних рекомендацій щодо формування науково-технологічної платформи гармонізації суспільно-економічних інтересів України доведена численними довідками про впровадження. Зокрема, Харківська обласна державна адміністрація, департамент з підвищення конкурентоспроможності регіону (Довідка про впровадження № 03-06/1341 від 28.12.2017), Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України (Довідка про впровадження №25-д/б від 15.12.2017 р.), ПАТ "Коннектор" (Довідка про впровадження №30-д/б від 29.12.2016 р.), НВ ТОВ "Астрон" (Довідка про впровадження №27-д/б від 23.11.2017 р.), ТОВ НВФ "Вест Лабс Лтд" (Довідка про впровадження № 30-д/б від 20.12.2017 р.), Заміська сільська рада (Харківська обл., Валківський район) (Довідка про впровадження №10-д/б від 28.11.2017 р.), СФГ "Аліна" (Довідка про впровадження №7-д/б від 05.12.2017 р.), СФГ "Кайрос" (Довідка про впровадження №12-д/б від 06.11.2017 р.), СФГ "Наталі" (Довідка про впровадження №5-д/б від 04.10.2017 р.).

Результати, отриманні під час виконання дослідження, використані в навчальному у процесі Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця при викладанні навчальних дисциплін за напрямками підготовки магістрів за спеціальностями "Менеджмент інноваційної діяльності", "Бізнес-адміністрування", "Інформаційні управляючі системи та технології", "Облік та оподаткування" – зокрема в курсах: "Міжнародний інвестиційний менеджмент", "Технологія аналізу та планування бізнесу"; "Економетрика"; "Ризик-менеджмент"; "Фінансовий облік", "Організація та технології хмарних обчислень", "Управлінський облік"; "Економіка знань та інноваційна інфраструктура".

5. Прикладне дослідження Розробка теоретико-методологічного та інформаційно-модельного забезпечення системи рейтингування наукової активності ВНЗ України, науковий керівник к.е.н., професор Єрмаченко В.С. Період виконання 2016-2017 рр., загальний обсяг фінансування 415,22 тис.грн., в тому числі на 2017 рік 214,43 тис.грн. Науково-дослідна робота виконувалась за науковим напрямом Наукової ради МОН Соціально-історичні науки, гуманітарні науки, журналістика.

Основні результати отримані у 2017 році.

У роботі запропоновано методичний підхід до побудови інноваційної системи оцінювання науково-дослідної, науково-технічної та інноваційної діяльності закладів вищої освіти (ЗВО), що поєднав у собі системи зовнішнього оцінювання наукової діяльності ЗВО та самооцінки їх наукової активності. На підставі компаративного аналізу модельних

експериментів проведена зовнішньої кластеризації ЗВО України за рівнем їх наукової активності.

Розроблено інформаційне забезпечення системи саморейтингування, що містить систему моніторингу наукової діяльності ЗВО та механізм кіберзахисту корпоративної науково-освітньої системи ЗВО.

На основі побудованої технології самооцінки якості наукової активності ЗВО здійснено експериментальну апробацію системи внутрішнього рейтингового оцінювання наукової активності ЗВО на кафедральному рівні на прикладі ХНЕУ ім. С. Кузнеця, розроблено методичні рекомендації щодо активізації та підвищення результативності наукової активності професорсько-викладацького складу.

Основні результати дослідження впроваджено в практику діяльності Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації, Української інженерно-педагогічної академії та Харківського державного університету харчування та торгівлі

б) найважливіші наукові результати, отримані в результаті виконання переходних науково-дослідних робіт (зазначити назву роботи, наукового керівника, обсяг фінансування за повний період, зокрема на 2017 рік; коротко описати одержаний науковий результат, його новизну, науковий рівень, значимість та практичне застосування);

1. Фундаментальне дослідження **Теоретичні та методичні основи створення системи підтримки електронного навчання у вищій школі нового покоління**, науковий керівник роботи д-р екон. наук, проф., академік НАПН України Пономаренко В.С. Період виконання 2016-2018 рр., загальний обсяг фінансування 643,29 тис. грн., в тому числі на 2017 рік 214,43 тис. грн. Науково-дослідна робота виконувалась за науковим напрямом Наукової ради МОН Соціально-історичні науки, гуманітарні науки, журналістика

Основні результати отримані у 2017 році.

Удосконалено:

технічне завдання на створення мультимедійних дидактичних комплексів з урахуванням специфіки процесу розроблення структури представлення інформації у технічному завданні, що дозволяє здійснювати створення мультимедійних дидактичних комплексів у вигляді електронних мережевих середовищ для навчання користувачів знанням в певній предметній області;

технічне завдання на створення персональних навчальних систем як сучасного ефективного інтерактивного мультимедійного контенту, практична значимість якого полягає у визначені вимог до побудови сучасного персоналізованого електронного курсу;

технічне завдання на організацію персонального кабінету педагога та студента, особливість якого полягає в формуванні інформаційно-комунікаційного середовища, практична значимість якого обумовлюється достатньою функціональністю та надійністю для забезпечення процесу електронного навчання;

методику вибору систем інструментальної підтримки процесу розробки педагогічного дизайну, в основі якої лежить метод аналізу ієархій, яка дозволяє проводити кількісне оцінювання альтернативних варіантів систем інструментальної підтримки e-learning;

методичні засади створення електронного довідника для підтримки систем електронного навчання, які засновані на використанні програмних агентів і дозволяють визначити позиціювання ефективності використання інформаційних каталогів електронного навчання;

методичні засади моделювання відносин підприємства з працівниками з урахуванням фактору корпоративного навчання, які дозволяють оцінити очікувану працівником якість корпоративного навчання;

методичні рекомендації щодо впровадження електронного навчального простору у освітянський процес закладів вищої освіти України шляхом проведення аналізу масштабів і форм впровадження дистанційної форми навчання у провідних вітчизняних та іноземних закладах вищої освіти, визначені існуючих для вітчизняних закладів освіти перешкод та

необхідного забезпечення впровадження дистанційної форми навчання. Практична значимість даного результату полягає в забезпеченні поступової реалізації бізнес-процесів впровадження дистанційного навчання у закладах вищої освіти, контроль і оцінка їхнього виконання;

методичні засади впровадження електронного навчального простору у освітянський процес підприємств та установ шляхом виділення сутності та типології відкритих онлайн-курсів, що дозволяє формувати комплекс різних видів забезпечення систем електронного навчання;

методичні рекомендації щодо створення підсистеми пошуку потрібних навчальних матеріалів у електронному навчальному простору шляхом виділення процесів інформаційного наповнення контенту e-learning. Практична значимість даного результату полягає в забезпеченні формування технологічної і інформаційної інфраструктури пошуку високоякісних інформаційних навчальних ресурсів, що забезпечують дистанційний навчальний процес (у різних його формах), функціонування системи електронного навчання і її взаємодію з потенційними і існуючими особами, які навчаються.

Дістали подальшого розвитку:

методика використання карт пам'яті для структурування інформаційного простору навчальних дисциплін шляхом включення групи цілей притаманних системам електронного (змішаного) навчання. Практична цінність даного результату полягає в забезпеченні статистично значущого покращення успішності навчання здобувачів освіти та одержанню позитивного відгуку користувачів систем e-learning;

інструментальний базис для підвищення рівня безпеки систем підтримки електронного навчання за рахунок виділення факторів впливу на підвищення інформаційного захисту сайту e-learning, які виступають теоретичною основою для розробки системи вимог забезпечення безпеки систем e-learning;

методичні рекомендації щодо організації електронних систем управління навчанням шляхом розробки бізнес-симуляцій та формалізації етапів побудови ділової гри, практична значимість яких полягає в забезпеченні впровадження сучасних інформаційних технологій та інтерактивний інструментарій у вищі навчальні заклади;

методика створення електронного підручника та його структури за рахунок урахування широких дидактичних можливостей сучасних комп'ютерних технологій та психологічних особливостей сприйняття людиною інформації з екранів моніторів, яка дозволяє здійснювати виявлення та реалізацію нових змістовних можливостей освіти;

методичні рекомендації до підготовки навчальних матеріалів для розміщення у електронному навчальному просторі за рахунок розроблення алгоритму створення і публікації тесту. Практична значимість даного результату полягає в забезпеченні оцінювання набуття дистанційним працівником нових та / або розширення отриманих раніше компетентностей;

методика структурування навчальних матеріалів електронного навчання шляхом врахування функціональних особливостей навчальних дисциплін, практична значимість якої полягає в формуванні відповідних розділів веб-порталу з навчальними матеріалами електронного навчання.

Практична цінність отриманих результатів полягає у можливості їх використанні у практиці діяльності сучасних закладів вищої освіти, що доводиться їх впровадженням в Одеській державній академії технічного регулювання та якості (довідка № 112/д-б від 11.12.2017 р.), Національній академії Національної гвардії України (довідка № 114 від 21.09.2017 р.), Одеському національному політехнічному університеті (довідка № 2507/82-06 від 27.10.2017 р.). Практична значущість результатів підтверджується їх схваленням на міжнародній науково-практичній конференції "Проблеми і перспективи розвитку ІТ-індустрії" (м. Харків, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 20-21 квітня 2017 року), що присвячена проблематиці даного дослідження. Значимість отриманих результатів має освітню спрямованість. Так, основні результати дослідження впроваджено у навчальний процес

ХНЕУ ім. С. Кузнеця при підготовці нових лекційних дисциплін та циклів лабораторних робіт. За матеріалами дослідження захищено 7 магістерських дипломних робіт за спеціальністю «Технології електронних мультимедійних видань».

2. Прикладне дослідження **Формування системи внутрішнього забезпечення якості освіти у вищому навчальному закладі**, науковий керівник роботи к.пед.н., доцент, Полякова Г.А. Період виконання 2017-2018 рр., загальний обсяг фінансування 756,0 тис.грн., в тому числі на 2017 рік 278,20 тис.грн. Науково-дослідна робота виконувалась за науковим напрямом Наукової ради МОН Соціально-історичні науки, гуманітарні науки, журналістика.

Результатами первого етапу наступні:

Удосконалено:

1. Категорію «студентоцентроване навчання» шляхом розкриття її складного змісту, що проявляється у визначенні необхідності поєднання та гармонізації особистісних прагнень та потреб суспільства;

2. Елементи інформаційного менеджменту, зокрема: класифікатор загроз безпеці інформаційних ресурсів корпоративних освітніх мереж, який, на відміну від відомих, ґрунтуються на синергетичній моделі загроз, що дозволило класифікувати загрози за складовими безпеки, видами послуг та рівнями ієархії інфраструктури корпоративних освітніх мереж, оцінювати синергію та гібридність загроз інформаційної безпеці, кібербезпеці, безпеці інформації, їх ймовірність впливу на безпеку інформаційних ресурсів корпоративної освітньої мережі.

Дістали подальшого розвитку:

Теоретико-методичний супровід формування системи внутрішнього забезпечення якості у ЗВО за рахунок:

створеної оригінальної терміносистеми з гармонійним поєднанням термінів і інструментів, що, на відміну від інших, дозволяє комплексно розглядати складні процеси формування системи внутрішнього забезпечення якості у ЗВО з урахуванням державних, європейських інституційних вимог, стандартів, рекомендацій, національних і європейських практик в процесі її проектування і діагностування;

імплементації холістичного підходу (який на відміну від інших, передбачає оцінку властивостей системи внутрішнього забезпечення якості у ЗВО в цілому з подальшим вивченням (в разі необхідності) її елементів. Це дозволить отримувати цілісне уявлення про стан забезпечення якості освіти у ЗВО), середовищного підходу (його застосування полягатиме у запровадженні системи дій із інтегрального забезпечення якості та розвитку його компонентів (ціннісно-орієнтаційного, соціально-психологічного, організаційно-діяльнісного, інформаційно-комунікаційного, просторо-предметного) для особистісно-професійного становлення, розвитку, саморозвитку та самореалізації суб'єктів освітнього процесу), маркетингово-моніторингового підходу (який передбачає вивчення зовнішнього та внутрішнього середовища ЗВО як маркетингового, проведення маркетингово-моніторингових досліджень, які складають інформаційну основу управління якістю освітньої діяльності ЗВО), стейкхолдерського підходу (який дозволяє розглядати ЗВО як стейкхолдер-компанію, а дослідження позицій внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів – визначати якість надання освітніх послуг у підготовці фахівців з вищою освітою);

рекомендацій щодо формування складових системи внутрішнього забезпечення якості з урахуванням ESG, зокрема: в частині розроблення/оновлення та затвердження освітніх програм у ЗВО; підходів до оцінки якості, моніторингу та періодичності перегляду освітніх програм у ЗВО (які враховують реалізацію студентоцентрованого і компетентнісного підходів при розробці програм та здійсненні моніторингу якості вищої освіти, вимоги до експертів у процесі застосування для оцінки моніторингу та перегляду освітніх програм, підходи до оцінки їхньої якості та необхідність перегляду за результатами моніторингу), моделі формування академічної добroчесності ЗВО (що надає теоретичне підґрунтя для практичного впровадження інституту академічної добroчесності у вітчизняних закладах вищої освіти), забезпечення конфіденційності та цілісності інформаційних ресурсів

корпоративних освітніх мереж.

2. Підхід до комплексної рейтингової оцінки якості науково-педагогічних працівників, який має поєднувати наступні групи оцінок: рейтинг викладача за результатами оцінювання його досягнень у навчальній, методичній, науковій, організаційній роботі та з урахуванням накопиченого потенціалу; рейтинг викладача за результатами анкетування студентів; рейтинг викладача за результатами анкетування колег; рейтинг викладача за результатами анкетування завідувача кафедри.

3. Структура та зміст системи маркетингово-моніторингових та соціально-психологічних досліджень якості та розвитку освітнього середовища вищого навчального закладу (ЗВО). А саме: зміст, об'єкти, групи зацікавлених сторін, методи маркетингово-моніторингових та соціально-психологічних досліджень; зміст соціально-психологічних дослідження якості компонентів освітнього середовища, умов та якості поетапного особистісно-професійного становлення та розвитку студентів в освітньому середовищі ЗВО.

4. Методика проведення соціального дослідження з виявлення рівня академічної добroчесності та готовності суб'єктів академічного середовища до трансформації свідомості її етичного ставлення до інтелектуальних здобутків інших людей з врахуванням гендерного аспекту та періоду навчання;

Практичне значення результатів.

Результати дослідження дозволяють використати запропоновані концепцію і інтегративну модель для формування системи внутрішнього забезпечення якості та її окремих компонентів у ЗВО з урахуванням специфіки їх діяльності.

Запропоновані структура та зміст маркетингово-моніторингових та соціально-психологічних досліджень сприятимуть системному використанню досліджень для вивчення маркетингових позицій та організації зворотного зв'язку від зацікавлених сторін щодо задоволення освітніх потреб.

Представлені матеріали дослідження теоретичних зasad та практик формування системи внутрішнього забезпечення якості можуть бути використані в освітньому процесі підготовки здобувачів вищої освіти першого та другого рівня, зокрема за спеціальностями 011 «Освітні, педагогічні науки» спеціалізація «Педагогіка вищої школи» і 073 Менеджмент, спеціалізація «Управління навчальним закладом»; здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії 011 «Освітні, педагогічні науки» (Науки про освіту)».

Напрацьовані у ході дослідження матеріали використані для розвитку системи внутрішнього забезпечення якості у ХНЕУ ім. С. Кузнеця, підготовки проекту Положення про внутрішнє забезпечення якості у ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Результати роботи висвітлені у 11 публікаціях з них: розділ у монографії – 1; статей 11, з них: статей, що індексуються у наукометричних базах даних Scopus – 1 (фафова, іноземною мовою); статей, що індексуються у наукометричних базах даних Index Copernicus – 7 (фафових – 6, нефафових – 1, іноземною мовою – 2); статей у зарубіжних виданнях – 1 (іноземною мовою), тез – 5. У роботі використані результати досліджень докторантів С. П. Євсєєва, Г. А. Полякової, аспірантів Н. В. Владімірової, С. А. Дороніна, Л. А. Євдокімової-Лисогор, Т. Ю. Погорелової.

3. Прикладне дослідження **Розробка методичного та модельно-інформаційного забезпечення інституційної автономії ВНЗ**, науковий керівник роботи д.е.н., професор Раєвнєва О.В. Період виконання 2017-2018 рр., загальний обсяг фінансування 987,0 тис. грн., в тому числі на 2017 рік 470,0 тис. грн. Науково-дослідна робота виконувалась за науковим напрямом Наукової ради МОН Соціально-історичні науки, гуманітарні науки, журналістика.

Результатами першого етапу наступні:

вперше

запропонована концепція побудови системи інституційної автономії ВНЗ, яка на відміну від існуючих дозволяє створити адаптивну системи інституційної автономії, підсистеми управління академічною, кадровою, фінансовою та організаційною її складовими, що спрямовано на вирішення поставлених державою та суспільством цілей та

завдань з модернізації системи вищої освіти та підвищення рівня її конкурентоспроможності у міжнародному освітньому просторі.

удосконалено:

методичний підхід щодо визначення ступеня автономності ЗВО, визначення характерних рис та переваг автономної діяльності окремого ЗВО, який на відміну від існуючих базується на удосконаленій парадигми автономізації діяльності ЗВО України;

методичний підхід щодо адаптивного використання доцільних форм співпраці ВНЗ та бізнес-структур, який на відміну від існуючих за рахунок обґрунтування необхідності перманентної зміни дозволяє обрати нових форми такої взаємодії;

отримала подальший розвиток:

послідовність еволюційних етапів модернізації світової системи вищої освіти у ХХІ столітті, визначення їх характерних рис та комплексу факторів посилення автономії системи вищої освіти держави; систематизація світового та національного законодавчо-нормативного підґрунтя інституційної автономії ЗВО.

Основні результати дослідження впроваджено в навчальному процесі ХНЕУ ім. С.Кузнеца в навчальних дисциплінах: «Системний аналіз соціально-економічних процесів», «Статистичне моделювання та прогнозування», «Статистика ринків» та прийняті до впровадження в діяльність ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет», ЗВО "Університет імені Альфреда Нобеля" та Донбаській державній машинобудівній академії.

4. Наукова робота **Розвиток механізму активізації експортної діяльності підприємств в умовах торгівельних війн та інтеграційних процесів**, науковий керівник роботи к.е.н., доцент Серпухов М.Ю. Період виконання жовтень 2017- серпень 2019 рр., загальний обсяг фінансування 613,0 тис. грн., в тому числі на 2017 рік 75,0 тис. грн. Науково-дослідна робота виконувалась за науковим напрямом Наукової ради МОН Економічні та правові науки.

Отримані результати, що мають новизну, та їх практичне значення:

дістали подальшого розвитку

секторальні пріоритету експорту для підприємств України, що спрямовані на задоволення імпортних потреб країн ЄС та експортних можливостей України, їх використання дозволяє проаналізувати загальний стан та структуру експорту України та виявити найбільш перспективні напрямки його активізації;

систематизація переліку документів, що супроводжують експортні операції, що дозволить підприємству-експортеру сформувати чітку уяву щодо їх документального оформлення, а також визначено джерело їх походження та особливості складання;

перелік нормативно-правових актів, що регулюють зовнішньоекономіч операції українських підприємств, а також структуровано особливості експортних операцій за товарними групами відповідно до вимог законодавства щодо їх експорту;

удосконалено

теоретичне і методичне забезпечення з формування експортних логістичних ланцюгів вітчизняних підприємств-експортерів та активізація експортної діяльності в Україні за рахунок оптимізації витратної частини доставки продукції в інші країни світу;

обґрунтовано необхідності розробки нової методологічної парадигми регулювання обмінних операцій у межах глобального ринку з урахуванням його обмеженості та зростання впливу інтеграційних процесів між його учасниками;

розглянуті моделі оцінки структури внутрішньогалузевої торгівлі можуть слугувати основою для аналізу динаміки зовнішньоекономічних операцій країни та побудови прогнозів і стратегій міжнародного співробітництва держави в умовах глобальної конкуренції;

Практичне значення одержаних результатів наукової роботи в тому, що теоретичні, висновки та рекомендації можуть бути використані власниками, менеджерами промислових підприємств в процесі управління експортною діяльністю.

**ІІІ. РОЗРОБКИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ,
ЯКІ ВПРОВАДЖЕНО У 2017 РОЦІ ЗА МЕЖАМИ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

№ з/п	Назва та автори розробки	Важливі показники, які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект	Місце впровадження (назва організації, відомча належність, адреса)	Дата акту впровадже- ння	Практичні результати, які отримано ВНЗ від впровадження
1	«Методичне забезпечення оцінювання якості трудового життя працівників промислових підприємств». Ястремська О. М.	<p>Методичний підхід оцінювання якості трудового життя працівників машинобудівної промисловості щодо можливості забезпечення за результатами господарювання (у внутрішньому середовищі); перевагами підходу є використання системи інтегрального і часткових показників з урахуванням їх значущості, які характеризують результати: використання матеріальних, фінансових, людських ресурсів та здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності, що відповідає об'єктивній складовій якості трудового життя;</p> <p>методичне забезпечення кількісного визначення якості трудового життя працівників суб'єктів господарювання промисловості щодо регіонально-галузевих умов (у зовнішньому середовищі), переваги якого полягають в урахуванні: економічного розвитку промисловості, стану ринка праці, соціальної інфраструктури та екологічного стану регіону, що характеризують об'єктивну складову якості трудового життя працівників і визначаються частковими показниками, об'єднаними в інтегральний;</p>	Державний концерн «Укроборонпром» Державне підприємство «Харківське агрегатне конструкторське бюро» Вул. Сумська, 132, м. Харків, 61023	28.12.2017	Можливість ознайомлення з особливостями роботи підприємства, забезпечення практичної підготовки студентів.

		<p>методичний підхід до оцінювання якості трудового життя за суб'єктивною складовою, переваги якого полягають у визначенні сприйняття працівниками достатності матеріального і нематеріального заохочення, соціального забезпечення, умов праці у внутрішньому і зовнішньому середовищі за частковими показниками, обґрунтованими використанням багатовимірного факторного аналізу та об'єднаними з урахуванням їх значущості в інтегральній методом адитивної згортки;</p> <p>Економічний ефект полягає у підвищенні на 1,92% продуктивності праці у 2018 р.</p> <p>Соціальний ефект полягає у забезпеченні зростання лояльності працівників до підприємства.</p>			
2	«Процедура визначення пріоритетних напрямів і заходів підвищення якості трудового життя працівників». Ястремська О. М.	Переваги розробленої процедури полягають у ранжируванні існуючих стратегічних розривів, визначених за інтегральними і частковими показниками складових якості трудового життя з урахуванням значущості для забезпечення достатності її рівня, що доцільно враховувати при формуванні програм якості життя та якості трудового життя.	Державний концерн «Укроборонпром» Державне підприємство «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» Вул. Сумська, 132, м. Харків, 61023	04.12.2017	Можливість ознайомлення з особливостями роботи підприємства, забезпечення практичної підготовки студентів.
3	«Методичний підхід до оцінювання якості трудового життя працівників об'єктивною складовою – за	Відмінними перевагами підходу є використання системи інтегрального і часткових показників з урахуванням їх значущості, які характеризують результати: використання матеріальних, фінансових, людських ресурсів та здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності, що	Державний концерн «Укроборонпром» Державне підприємство «Чугуївський авіаційний ремонтний завод», м. Чугуїв, мікрорайон «Авіатор», 162,	18.12.2017	Можливість ознайомлення з особливостями роботи підприємства, забезпечення практичної підготовки студентів.

	<p>результатами господарювання промислових підприємств. Методичний підхід до визначення якості трудового життя працівників за суб'єктивною складовою – сприйняттям достатності якості трудового життя». Ястремська О. М.</p>	<p>відповідає об'єктивній складовій якості трудового життя;</p> <p>Переваги методичного підходу полягають у визначенні сприйняття працівниками достатності матеріального і нематеріального заохочення, соціального забезпечення, умов праці у внутрішньому і зовнішньому середовищі за частковими показниками, обґрунтованими використанням багатовимірного факторного аналізу та об'єднаними з урахуванням їх значущості в інтегральний методом адитивної згортки;</p> <p>Економічний ефект полягає в очікуваному підвищенні продуктивності праці у 2018 р.</p> <p>Соціальний ефект полягає у забезпеченні позитивності сприйняття підприємства як роботодавця</p>	<p>Харківська область 63501</p>		
4	<p>«Методичне забезпечення оцінювання якості трудового життя працівників промислових підприємств». Ястремська О. М.</p>	<p>Методичний підхід оцінювання якості трудового життя працівників машинобудівної промисловості щодо можливості забезпечення за результатами господарювання (у внутрішньому середовищі); відмінними перевагами підходу є використання системи інтегрального і часткових показників з урахуванням їх значущості, які характеризують результати: використання матеріальних, фінансових, людських ресурсів та здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності, що відповідає об'єктивній складовій якості трудового життя;</p>	<p>ПВП «УКРПОЛІТЕХСЕРВІС» Вул. Академіка Барабашова, 40, Харків 61168</p>	<p>13.11.2017</p>	<p>Можливість ознайомлення з особливостями роботи підприємства, забезпечення практичної підготовки студентів.</p>

		<p>методичне забезпечення кількісного визначення якості трудового життя працівників суб'єктів господарювання промисловості щодо регіонально-галузевих умов (у зовнішньому середовищі), переваги якого полягають в урахуванні: економічного розвитку промисловості, стану ринка праці, соціальної інфраструктури та екологічного стану регіону, що характеризують об'єктивну складову якості трудового життя працівників і визначаються частковими показниками, об'єднаними в інтегральний;</p> <p>методичний підхід до оцінювання якості трудового життя за суб'єктивною складовою, переваги якого полягають у визначенні сприйняття працівниками достатності матеріального і нематеріального заохочення, соціального забезпечення, умов праці у внутрішньому і зовнішньому середовищі за частковими показниками, обґрунтованими використанням багатовимірного факторного аналізу та об'єднаними з урахуванням їх значущості в інтегральній методом адитивної згортки;</p> <p>Економічний ефект полягає у підвищенні на 1,92% продуктивності праці у 2018 р.</p> <p>Соціальний ефект полягає у забезпеченні зростання лояльності працівників до підприємства.</p>			
5	«Модельний базис інформаційної логістики». Дзьобко І.П.	Запропонованых модельний базис інформаційної логістики розроблено з урахуванням ієрархічної структури великомасштабної економіко-виробничої	ТОВ «ЕНЕРГО-ЕФЕКТ» 61033, м. Харків, вул. Шевченка 233, корп. Б	18.01.2018 р.	В рамках дисципліни «Організація бухгалтерського обліку та контролю в управлінні

		<p>системи і потокового характеру взаємодії учасників. Такий підхід надає цілісне уявлення про загальну архітектуру системи управління безпекою розвитку виробничо-економічної системи з відображенням базових механізмів логістичного управління та всього комплексу зв'язків, які реалізуються в рамках розробленої структурної моделі моніторингу економічної стійкості та через інформаційні, фінансові, матеріальні/сервісні потоки і забезпечують координацію цілей, завдань управління, а також дій учасників процесу у лан-цигах управління інтегрованою логістичною системою.</p> <p>Економічний ефект представлено позитивними наслідками покращення інформаційної підтримки механізму логістичного управління підприємством.</p> <p>Соціальний ефект міститься у підвищенні лояльності персоналу до вирішення завдань впровадження нововведень на основі підготовки та реалізації комплексу соціокультурних змін та інформування учасників логістичної діяльності про особливості перебігу потокових процесів.</p>		<p>підприємством» використано розробки щодо підвищення якості облікових даних за рахунок інтеграції інформаційного та решти логістичних потоєві</p> <p>В рамках дисципліни «Управлінський облік» використано розробки щодо формування структурної моделі моніторингу економічної стійкості</p>	
6	«Технологія інформаційно-архітектурного моделювання систем підтримки економічної безпеки	Запропонована технологія орієнтована на формування модельного базису узгодження контурів активізації інноваційної діяльності та інноваційного розвитку підприємств з процедурами підтримки забезпечення стійкості та економічної безпеки розвитку на основі	ТОВ «Науково-виробниче Підприємство «Електропривід-ЛТД», м. Харків	18.01.2018 р.	В рамках дисципліни «Організація бухгалтерського обліку та контролю в управлінні підприємством» використано розробки щодо архітектурного

	інноваційного розвитку великомасштабних економіко-виробничих систем». Пилипенко А.А.	<p>використання інструментів архітектурного опису складних соціально-економічних систем. Управління активізацією інноваційної діяльності ґрунтуються на впровадження відповідного механізму та розробці програм лояльності персоналу до організаційних змін. Рефлексивна природа даного механізму адаптує його до використання в рамках регіональних ділових мереж.</p> <p>Економічний ефект представлено позитивними наслідками від активізації інноваційної діяльності та нівелювання дії негативних факторів-загроз.</p> <p>Соціальний ефект міститься у орієнтації на розроблене архітектурно-компетентністне обґрунтування виникнення та забезпечення стійкого розвитку учасників інтеграційних процесів, що активізує персонал підприємства до участі у програмах навчання та перенавчання</p>			опису складних соціально-економічних систем, в рамках якого пропонується формувати робочий план рахунків бухгалтерського обліку
7	«Інформаційно-архітектурний базис забезпечення економічної безпеки інноваційного розвитку великомасштабних економіко-виробничих систем». Пилипенко А.А.	<p>В рамках розробленого інформаційно-архітектурного базису забезпечення економічної безпеки запропоновано та впроваджено: процедура модернізації бухгалтерського обліку через розбудову автоматизованої підсистеми стратегічного управлінського обліку; технологія управління реалізацією та розподілом корпоративного контролю в рамках формування стратегії розвитку інтегрованого акціонерного товариства; заснований на стандартах архітектурного моделювання інструментарій узгодження</p>	ТОВ «Бізнес-група «Співдружність» 61145, м. Харків, вул. Космічна, 26	18.01.2018 р.	В рамках дисципліни «Облік діяльності та управління витратами підприємств» використано розробки щодо модернізації бухгалтерського обліку через розбудову автоматизованої підсистеми стратегічного управлінського обліку

		<p>функцій корпоративної структури з виконуваними бізнес-процесами; концептуальне підґрунтя забезпечення динамічної стійкості функціонування та розвитку великомасштабних економіко-виробничих систем.</p> <p>Економічний ефект визначається зростанням надійності бізнес-процесів підприємства та покращенням контролю за реалізацією стратегічних ініціатив.</p> <p>Соціальний ефект міститься у активізації роботи персоналу підприємства за рахунок більш чіткої регламентації завдань та усунення їх дублювання на різних ієрархічних рівнях</p>			
8	«Концептуальні засади створення системи підтримки електронного навчання у вищій школі нового покоління». Пономаренко В.С., Пушкар О.І.	<p>Підвищення ефективності набуття компетенцій студентами за рахунок формування технологічних елементів та інструментального базису створення системи підтримки електронного навчання у вищій школі нового покоління.</p> <p>Економічний ефект – зниження витрат на фінансування послуг експертів за рахунок інструментального базису створення системи підтримки електронного навчання.</p> <p>Соціальний ефект – підвищення зацікавленості студентів у навчанні за рахунок використання технологій e-learning.</p>	<p>Одеський національний політехнічний університет, 65044, Одеса, пр. Шевченка ,1</p> <p>Національна академія Національної гвардії України 61000, Харків, майдан Захисників України, 3</p> <p>Одеська державна академія технічного регулювання та якості</p>	<p>27.10.2017 р.</p> <p>21.09.2017 р.</p> <p>11.12.2017 р.</p>	<p>Можливість апробації наукових досліджень у профільнích державних установах.</p> <p>Використання студентами результатів НДР при написанні дипломних робіт та наукових статей.</p>
9	«Методичне забезпечення щодо створення складно-структурованої системи	Переваги – запропонована дворівнева система показників рейтингування наукової діяльності закладу (ЗВО) вищої освіти на підставі впровадження показників наукової продуктивності для визначення рейтингової	Харківський державний університет харчування та торгівлі	15.12.2017	Можливість апробації запропонованої системи рейтингування в практиці діяльності закладів вищої освіти.

	моніторингу наукової діяльності вищого навчального закладу». Єрмаченко В.Є.	позиції ЗВО у національному освітньому середовищі та показників потенціалу й результативності для здійснення саморейтингування ЗВО Економічний ефект – підвишує ефективність управління ЗВО за рахунок активізації його наукової діяльності на підставі оперативного ї скринінгу наукової активності ЗВО Соціальний ефект – посилення конкурентних переваг ЗВО в освітньо-науковому національному й міжнародному просторі			Використання студентами результатів НДР для написання дипломних робіт, викладачами ЗВО для використання у наукових дослідженнях
10	«Технологія самооцінки якості науково-дослідної, науково-технічної та інноваційної діяльності ВНЗ». Єрмаченко В.Є.	Переваги – запропоновано технологію самооцінки якості науково-дослідної, науково-технічної та інноваційної діяльності ВНЗ, яка дозволяє, на основі обґрунтованої системи факторів рейтингування та відповідної системи показників потенціалу й результативності, дозволяє прийняти обґрунтовані управлінські рішення щодо стимулювання розвитку наукової діяльності структурних підрозділів ВНЗ Економічний ефект – підвищує ефективність управління ЗВО за рахунок визначення проблемних напрямків наукової діяльності окремого ЗВО та створення ефективної системи управління нею. Соціальний ефект – формування обґрунтованих стратегічних орієнтирів удосконалення наукової діяльності конкретного ЗВО в залежності від місії розвитку університету	Українська інженерно-педагогічна академія 61003, м. Харків, вул. Університетська, 16	18.12.2017	Можливість апробації запропонованої системи рейтингування в практиці діяльності закладів вищої освіти. Використання студентами результатів НДР для написання дипломних робіт, викладачами ЗВО для використання у наукових дослідженнях
11	«Методичний	Переваги – запропонований підхід дозволяє	Департамент науки і	18.01.2018	Можливість апробації

	підхід щодо побудови інноваційної системи оцінювання науково-дослідної, науково-технічної та інноваційної діяльності ВНЗ». Єрмаченко В.Є.	на основі поєднання компетентнісного підходу, принципу системності та рейтингової інформації, сформувати обґрунтовані стратегічні орієнтири уdosконалення наукової діяльності конкретного ЗВО. Економічний ефект – підвищує ефективність управління ЗВО за рахунок активізації його наукової діяльності на підставі оперативного і скринінгу наукової активності ЗВО. Соціальний ефект – посилення конкурентних переваг ЗВО в освітньо-науковому національному й міжнародному просторі	освіти Харківської обласної державної адміністрації, 61022, м.Харків, Держпром, 9 підїзд, 4 поверх		запропонованої системи рейтингування в практиці діяльності закладів вищої освіти. Використання студентами результатів НДР для написання дипломних робіт, викладачами ЗВО для використання у наукових дослідженнях
12	«Концепція моделі оцінки інноваційного потенціалу суб'єктів господарювання у межах національної економіки». Матюшенко І.Ю.	Використання досвіду країн-інноваційних лідерів та побудова на їхньому прикладі концепції моделі оцінки конкурентоспроможності суб'єктів господарювання дозволить здійснювати поточну та перспективну оцінку інноваційного потенціалу, бізнес-можливостей та економічної безпеки окремих суб'єктів господарювання та агрегувати отримані данні до рівнів "галузь" – "регіон" – "міжгалузевий кластер". <i>Економічний ефект</i> – обґрунтовано передумови практичного використання моделі моніторингу інноваційної спроможності підприємств та галузей з урахуванням досвіду провідних країн – інноваційних лідерів <i>Соціальний ефект</i> – вирішення проблем збалансованості та динамічного розвитку підприємницької діяльності під впливом зовнішніх та внутрішніх загроз. Побудова	Департамент з підвищення конкурентоспроможності і регіону Харківської обласної державної адміністрації (м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 6 підїзд, праве крило, 7 поверх)	21.12.2017	Використання в лекційному матеріалі, на семінарських заняттях; проведення проблемних лекцій, виконання практично-розрахункових завдань з н.д. "Міжнародний інвестиційний менеджмент"

		партнерських відносин між органами державного управління та реальним сектором економіки на підґрунті конвергенції знань, технологій та потреб бізнесу можуть бути використані в ході розробки стратегії державної підтримки інноваційного розвитку вітчизняних підприємств			
13	«Методика розрахунку інтегрального індексу інноваційного потенціалу». Лабунська С.В.	<p>Запропонована методика розрахунку інтегрального індексу інноваційного потенціалу окремого підприємства та галузі на основі даних фінансової звітності та експертних оцінок.</p> <p>Економічний ефект – методика розрахунку інтегрального індексу інноваційності дозволяє визначити сукупні ресурси та вимоги галузей на різних рівнях управління національним господарством на основі аналізу показників діяльності найменших структурних одиниць – підприємств та їх підрозділів.</p> <p>Соціальний ефект – запропонована модель оцінки інноваційного потенціалу може забезпечити зростання суспільного виробництва та забезпечення інтересів за всіма складовими ланцюга "суспільство (робітник) – підприємство – регіон (галузь) – держава".</p>	Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України (м. Харків, пров. Інженерний, 1-А, 2 поверх)	15.12.2017	Використання в лекційному матеріалі, на семінарських заняттях; проведення проблемних лекцій, виконання практично-розрахункових завдань з н.д. "Фінансовий облік"
14	«Проект структури бази даних інноваційно-активних підприємств та фінансово-	Розроблено проект структури бази даних та інтерфейсу користувача для збереження первинних показників та розрахункових коефіцієнтів оцінки інноваційного потенціалу підприємств за галузями та регіонами.	ТОВ НВФ "Вест Лабс Лтд" (м. Харків, вул. Примакова, 46, буд. Щ-1)	20.12.2017	Використання в лекційному матеріалі, на семінарських заняттях; проведення проблемних лекцій, виконання практично-розрахункових

	економічних результатів інноваційної діяльності». Мінухін С.В., Савін Ю.В.	Економічний ефект – програмне забезпечення може бути використане для аналізу інноваційної спроможності підприємства та встановлення його позиції по відношенню до інших виробників інноваційної продукції, виявлення слабких місць системи менеджменту інноваційної діяльності та економічної безпеки. Соціальний ефект – надано рекомендації щодо побудови та забезпечення функціонування на вітчизняних підприємствах системи управління, яка дозволяє збалансувати рушійні сили та стримуючи фактори активізації інноваційної діяльності			завдань з н.д. "Організація та технології хмарних обчислень"
15	«Методика визначення загроз інноваційному розвитку промислового підприємства на основі оцінки рівня фінансово-економічної безпеки». Козубова Н.В. Прокопішина О.В.	Оцінка стану фінансово-економічної безпеки підприємств реального сектору на основі визначення інноваційного потенціалу Економічний ефект – визначення оптимальної стратегії поведінки у конкурентному середовищі та вибір ефективної моделі упровадження інновацій у поточну діяльність. Соціальний ефект – моделювання підприємством стратегії поведінки в залежності від стану сприятливості зовнішнього середовища забезпечуватиме його стабільне функціонування та гарантуватиме зайнятість працівників	НВ ТОВ Астрон (м. Харків, вул. Шевченка, 235)	23.11.2017	Використання в лекційному матеріалі, на семінарських заняттях; проведення проблемних лекцій, виконання практично-розрахункових завдань з н.д. "Фінансовий облік"
16	«Методика визначення інноваційного потенціалу сільськогосподарсь	Обґрунтовується підхід до визначення підприємства-інноваційного лідера, яке забезпечить розвиток суміжних підприємств та стане основою формування регіональної технологічної платформи малих	Заміська сільська рада (Харківська обл., Валківський район, с. Заміське, вул. Центральна, 30)	28.11.2017	Використання в лекційному матеріалі, на семінарських заняттях; проведення проблемних лекцій, виконання

	ких підприємств». Прокопішина О.В.	підприємств у агропромисловому секторі. Економічний ефект – можливість формування інноваційної інфраструктури на прикладі технологічно розвинених країн, створення технологічних платформ. Соціальний ефект – підвищення конкурентоздатності суб'єктів господарювання у межах регіону			практично-розрахункових завдань з н.д. "Облік і аудит"
17	«Адитивний інтегральний показник оцінювання інноваційної спроможності підприємства, модель прогнозування динаміки зміни показників інноваційної спроможності підприємства з урахуванням загроз зовнішнього та внутрішнього середовища». Лабунська С.В., Прокопішина О.В.	Запропоновані методичні засади оцінювання інноваційної спроможності на основі визначення адитивного інтегрального показника, що враховує системні причинно-наслідкові взаємозв'язки ресурсного інноваційного потенціалу, інноваційних бізнес-можливостей та запасу міцності системи економічної безпеки підприємства. Економічний ефект – можливість визначити рівень стійкості економічної безпеки підприємства та розмежувати загрози безпеці його діяльності за ймовірністю їх настання, силою прояву, ознаками їх походження та стадіями процесу виробничо-господарської діяльності. Соціальний ефект – своєчасне визначення зовнішніх та внутрішніх загроз функціонування підприємства здатне забезпечити стабільні обсяги виробництва та зайнятості у регіоні та планове упровадження прийнятих стратегій розвитку галузі	СФГ "Кайрос" (Луганська обл., Сватівський район, м. Сватове, вул. Свердлова, 20)	06.11.2017	Використання в лекційному матеріалі, на семінарських заняттях; проведення проблемних лекцій, виконання практично-розрахункових завдань з н.д. "Управлінський облік", "Облік і аудит"
18	«Модель моніторингу та прогнозування динаміки змін	Методичні рекомендації щодо побудови дієвої системи управління інноваційною діяльністю на підприємствах на основі моделі моніторингу та прогнозування	СФГ "Наталі" (Луганська обл., Сватівський район, м. Сватове, вул. Ветеринарна, 3)	04.10.2017	Використання в лекційному матеріалі, на семінарських заняттях; проведення проблемних

	інноваційної спроможності суб'єктів господарювання». Лабунська С.В., Прокопішина О.В.	динаміки змін інноваційної спроможності суб'єктів господарювання Економічний ефект – розширення інноваційних бізнес-можливостей підприємства на внутрішньому та зовнішньому ринках з урахуванням обмежень, встановлених системою економічної безпеки. Соціальний ефект – запропоновані підходи до управління економічною безпекою підприємства дозволяють оптимізувати витрати із одночасним упровадженням інновацій за різними сферами діяльності, обирати тип інноваційної активності			лекцій, виконання практично-розрахункових завдань з н.д. "Фінансовий облік", "Бухгалтерський облік"
19	«Модель моніторингу та прогнозування динаміки змін інноваційної спроможності суб'єктів господарювання». Лабунська С.В., Прокопішина О.В.	Формування науково-методичного підґрунтя щодо оцінки інноваційного потенціалу суб'єкта господарювання відповідно його ресурсного забезпечення, зумовленого стадією розвитку Економічний ефект – визначення пріоритетних стратегічних напрямків інноваційного розвитку підприємства відповідно до типу інноваційних змін, зумовлених його потенціалом Соціальний ефект – обґрунтовано підходи щодо створення науково-технологічних платформ на підґрунті конвергенції інноватики та потреб реального сектору економіки	СФГ "Аліна" (Луганська обл., Сватівський район, м. Сватове, кв. Луначарського, 15/43)	05.12.2017	Використання в лекційному матеріалі, на семінарських заняттях; проведення проблемних лекцій, виконання практично-розрахункових завдань з н.д. "Фінансовий облік", "Облік і аудит"
20	«Методичний підхід щодо визначення ступеня автономності окремого ВНЗ».	Результативність визначення ступеня автономності окремого ВНЗ сприяє посиленню конкурентоспроможності за рахунок досягнення балансу між автономією та державним управлінням.	ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» Міністерство освіти і науки України	20.10.2017р .	Можливість апробації наукових досліджень у профільних державний установах. Використання студентами

	Раєвнєва О.В.	Економічний ефект – підвищє ефективність управління ВНЗ в академічній, фінансовій, організаційній та кадровій сферах, що формує компетентісних фахівців. Соціальний ефект – посилення конкурентних переваг ВНЗ на освітянському ринку задля забезпечення високого рівня української освіти в світовому просторі	бул. Г. Батюка, 19, м. Слов'янськ, Донецька область, Україна, 84116 ВНЗ "Університет імені Альфреда Нобеля" Міністерство освіти і науки України вул. Січеславська Набережна, 18 Дніпро, Україна, 49000	16.11.2017р	результатів НДР при написанні дипломних робіт та наукових статей.
21	«Методичний підхід щодо адаптивного використання доцільних форм співпраці ВНЗ та бізнес-структур». Раєвнєва О.В.	Результативність визначення ступеня взаємодії між ВНЗ та бізнес-структурами, визначення необхідності пошуку нових форм взаємодії з врахуванням наявного потенціалу ВНЗ та умов зовнішнього середовища Економічний ефект – ефективний інструмент вдосконалення діяльності ВНЗ задля підвищення його конкурентоспроможності в умовах загального тренду посилення автономності Соціальний ефект – посилення конкурентних переваг ВНЗ на освітянському ринку задля забезпечення високого рівня української освіти в світовому просторі	Донбаська державна машинобудівна академія, Міністерство освіти і науки України вул. Академічна (Шкадінова), 72 Донецька обл., м. Краматорськ, 84313	06.12.2017р	Можливість апробації наукових досліджень у профільнích державний установах. Використання студентами результатів НДР при написанні дипломних робіт та наукових статей.
22	«Розробка методики вибору раціональних методів механічної обробки різанням деталей	Переваги – Аналітично визначено сили та температуру різання, енергоємність обробки, пружні переміщення в технологічній системі, та умови їх зменшення. На цій основі розроблено практичні рекомендації щодо підвищення	ТОВ «ВТ-ІНЖІНІРІНГ», 49045, м. Дніпро, вул. Верхня, буд. 2-А	28.02.2017	Господоговір Можливість апробації наукових досліджень профільними підприємствами.

	машин, виготовлених із матеріалів з підвищеними фізико- механічними властивостями» Новіков Ф. В., Жовтобрюх В. О.	продуктивності та якості обробки, вибору раціональних методів механічної обробки сучасними твердосплавними інструментами зі зносостійкими покриттями на верстатах із ЧПУ типу «обробний центр» в умовах високошвидкісного різання деталей машин, виготовлених із матеріалів з підвищеними фізико-механічними властивостями. Економічний ефект – Запропонована методика вибору раціональних методів механічної обробки дозволяє науково обґрунтовано на принципово новій основі із застосуванням аналітичних підходів до визначення оптимальних параметрів режимів різання виявляти найбільш суттєві умови підвищення продуктивності і якості обробки і розробляти ефективні технологічні процеси механічної обробки, що забезпечує зниження витрат на етапі їх проектування, і зниження загальної трудомісткості обробки деталей машин, виготовлених з матеріалів з підвищеними фізико-механічними властивостями.			
23	«Розроблення алгоритмів несиметричного шифрування для мобільних засобів зв’язку» Коц Г. П., Хорошевський О.І., Бочарова А.С.	Переваги – задовольняє основним вимогам щодо забезпечення конфіденційності та вірогідності інформації в каналах мобільного зв’язку Економічний ефект – забезпечує збереження конфіденційної (комерційної, персональних даних) інформації при передачі каналами мобільного зв’язку Соціальний ефект – є національною комерційною розробкою.	ФОП Федотов А.О., Харківська обл., м. Куп’янськ, вул. Лікарняна, буд. 23	31.01.2017	Господарів Використання студентами результатів НДР при написанні дипломних робіт та наукових статей.
24	«Методика розробки веб-	Переваги – Інтернет-технологія проведення рекламної діяльності підприємства і	ФОП Євсеєв О.С., 61166, м. Харків, вул.	28.02.2017	Господарів Використання студентами

	базованих презентацій» Гаврилов В. П.	професійна підготовка його співробітників; розробка і підготовка баннерної реклами і систем дистанційного навчання за допомогою веб-базованих презентацій. Економічний ефект – основним та зрозумілим економічним критерієм ефективності є відношення прибутку отриманої від результатів реклами товарів та послуг, підвищення кваліфікації персоналу підприємства до витрат на ці заходи. Використання для цих цілей Інтернет економічно вигідно по відношенню до традиційних методів навчання персоналу і реклами товарів і послуг на паперових носіях або інших засобах масової інформації (радіо, телебачення). Технічні переваги – Створені і розміщені в Інтернеті за допомогою запропонованої методики веб-базовані презентації відображуються на екранах дисплейв стаціонарних, мобільних і планшетних комп'ютерів, а так само на екранах смартфонів. Це дає великі переваги при організації рекламної компанії товарів та послуг, а також при навчанні персоналу підприємств.	Новгородська, буд. 44, кв. 159		результатів НДР при написанні дипломних робіт та наукових статей.
25	«Методичні засади управління підприємством та його підсистемами» Котлик А. В.	Переваги – удосконалено структуру бізнес-плану інвестиційного проекту з урахуванням міжнародних стандартів проведення даної процедури; процес бізнес-планування на підприємстві у відповідності до вимог сучасної практики функціонування підприємства; одержав подальший розвиток підхід до	ТОВ «УСК-КОНСАЛТИНГ», 61022, м. Харків, вул. Іванівська 1	28.02.2017	Господоговір. Можливість апробації наукових досліджень на підприємстві.

		оцінки ефективності інвестиційного бізнес-плану з аналізом конкретного результату диверсифікованої діяльності. Економічний ефект – Підвишує ефективність управління підприємством та покращує організацію діяльності його підсистем, за рахунок якісного планування та розробки бізнес-плану.			
26	«Розробка методу підвищення конфіденційності і вірогідності банківської інформації в автоматизованих банківських системах». Євсеєв С.П., Аксюонова І. В., Тімофеєва М.І., Голубничий Д.Ю.	Переваги – задовільняє основним вимогам щодо забезпечення конфіденційності та вірогідності банківської інформації в АБС ОБС. Економічний ефект – забезпечує збереження конфіденційної (комерційної) банківської інформації при передачі в АБС Соціальний ефект – є національною комерційною розробкою.	ФОП Сірик М.С. м. Харків, вул. Цюрупи, буд. 5, кв. 236	15.03.2017	Господорів Використання студентами результатів НДР при написанні дипломних робіт та наукових статей.
27	«Розробка електронних засобів навчання на робочому місці» Бондар І. О.	Переваги – Розроблений електронний засіб навчання для надання послуг у сфері краси у вигляді мультимедійного навчального видання «Майстер-клас для косметолога-початківця» надає можливість пройти навчальний курс стаціонарно з надання пакету послуг у сфері краси. Наукова новизна дослідження міститься в розкриті змісту основних завдань процесу створення мультимедійного ресурсу для навчання на робочому місці фахівця з надання послуг у сфері краси. Показано їх взаємозв'язок та взаємовплив при створенні електронного навчального ресурсу.	ФОП Черепашук Н. О. м. Харків, Червонозаводський район, вул. Молочна, буд. 14, кв. 7	15.03.2017 р.	Господорів Використання студентами результатів НДР при написанні дипломних робіт та наукових статей.

		Економічний ефект – Підвишує ефективність процесу навчання на робочому місці за рахунок обґрунтованості процесу прийняття рішень щодо визначення та вирішення завдань процесу розробки мультимедійного видання, яке володіє такими властивостями: цілісність представлення тематичного контенту різних видів, комплексність подання інформації, інтерактивність, авторський дизайн інтерфейсу та окремих компонентів, наявність системи перевірки рівня отриманих знань, симуляційної та релаксаційної компонентів.			
28	«Забезпечення ефективності діяльності підприємства інструментами маркетингу» Ястремська О. М.	Економічний ефект – підвищення обґрунтованості і достовірності інформації про результати ефективності функціонування підприємства на основі маркетингової підсистеми у відповідності з цілями діяльності підприємства та концепцією 4Р.	ТОВ "Торгово-промислова Компанія "Нова", 61093, м. Харків, вул. Полтавський шлях, буд. 88/90	30.06.2017	Господоговір. Можливість апробації наукових досліджень на підприємстві.
29	«Розробка технічного завдання на створення сайту підприємця» Завгородня О. С.	Економічний ефект – Проектне рішення у вигляді технічної на та організаційної документації по проекту є основою для створення сайту індивідуального підприємця, що підвищує ефективність зазначеного.	ФОП Велесь О. М. 61109, м. Харків, вулиця Сінна, буд.10	31.03.2017	Господоговір. Практичні результати складають технічну та організаційну документацію до проекту створення та просування сайту для індивідуального підприємця у сфері медичних послуг
30	«Теоретичне та експериментальне обґрунтування умов підвищення	Переваги – застосування сучасних ріжучих збірних лезових твердосплавних інструментів зі зносостійкими покриттями на операціях механічної обробки деталей	ТОВ «ВТ-ІНЖИНІРІНГ», 49045, м. Дніпро, вул. Верхня, буд. 2-А	31.08.2017	Господоговір. Можливість апробації наукових досліджень профільними

	продуктивності та якості механічної обробки деталей машин на сучасних металорізальних верстатах із числовим програмним управлінням типу «обробний центр» Новіков Ф. В.	машин дозволяє підвищити стійкість інструментів, якість та продуктивність обробки, а також зменшити сили й температуру різання, собівартість обробки, що забезпечує їх ефективне використання в умовах високопродуктивного високошвидкісного різання на сучасних металорізальних верстатах з числовим програмним управлінням типу «обробний центр» зарубіжного виробництва Економічний ефект – забезпечує суттєве зменшення строку окупності коштовних сучасних металорізальних верстатів з числовим програмним управлінням типу «обробний центр» зарубіжного виробництва Соціальний ефект – забезпечує екологічно безпекові умови металообробки на виробничих підприємствах			підприємствами.
31	«Методичні засади гармонізації взаємодії підприємства із зовнішнім середовищем». Миронова О. М.	Переваги – дозволить збалансувати взаємовідносини підприємства з елементами зовнішнього середовища як прямої, так і непрямої дії. Економічний ефект – забезпечує баланс взаємовідносин підприємства з елементами зовнішнього середовища як прямої, так і непрямої дії.	ТОВ «УСК-КОНСАЛТИНГ», 61022, м. Харків, вул. Іванівська 1	29.04.2017	Господарський. Можливість апробації наукових досліджень на підприємстві.
32	«Вплив діяльності домогосподарств на формування безпеки людського розвитку» Лаптєв В. І.	Переваги – враховано вплив діяльності домогосподарств на рівень людського розвитку в країні Економічний ефект – зменшення безробіття, підвищення прибутковості діяльності домогосподарств Соціальний ефект – розвиток людського потенціалу країни	ФОП Шальопа В.О. 63310, Харківська обл., Красноградський район, с. Мокрянка	31.05.2017	Господарський. Використання студентами результатів НДР при написанні дипломних робіт та наукових статей.

33	«Гармонізація інвестиційної поведінки суб'єктів економічної діяльності на підприємстві» Слюсарєва Л.А.	Переваги – забезпечує комплексний підхід до обґрунтування ефективної системи мотивації персоналу підприємства Економічний ефект – гармонізація інвестиційної поведінки суб'єктів економічної діяльності на підприємстві сприяє підвищенню продуктивності праці його персоналу, що безпосередньо впливає на такі економічні показники діяльності підприємства як дохід та прибуток Соціальний ефект – зростає вмотивованість та задоволеність працівників підприємства	ТОВ «Профдент» 61058, м. Харків, вулиця Культури, буд. 14	30.05.2017	Господоговір. Можливість апробації наукових досліджень на підприємстві.
34	«Формування системи фінансової діагностики підприємства» Малишко Є.О.	Переваги – оцінці факторів порушення фінансової стійкості суб'єктів господарювання. Економічний ефект – Формування системи заходів, спрямованих на підвищення фінансової стійкості суб'єктів господарювання, що базується на комплексній оцінці та прогнозуванні фінансового стану суб'єктів господарювання та враховує клас їх фінансової стійкості, що дозволяє підвищити обґрунтованість комплексу управлінських рішень. Соціальний ефект - є національною комерційною розробкою	ТОВ «ІНТЕРПРОФІТ АГРО» 61020, м. Харків, пров. Метизний, буд. 5	31.05.2017	Господоговір. Можливість апробації наукових досліджень на підприємстві.
35	«Формування системи оцінки ризику кредитування діяльності суб'єктів господарювання». Внукова Н. М.	Переваги – дає змогу уникнути суб'єктивних суджень експертів та підвищити обґрунтованість рішень щодо кредитування діяльності суб'єктів господарювання Економічний ефект – сприяє підвищенню ефективності управління ризиками кредитування суб'єктів господарювання Соціальний ефект – сприяє підвищенню	ФОП Смальченко В. М. 61118, м. Харків, просп. Тракторобудівників, буд. 96, кв. 34	31.10.2017	Господоговір. Розроблено методичний підхід до оцінки ризику кредитування діяльності суб'єктів господарювання, відмінністю якого від наявних є розроблена ризик-орієнтована модель, що враховує клас

		фінансовою стійкості та надійності банківського та реального секторів економіки України			кредитоспроможності позичальника, якісні фактори кредитного ризику, рівень зв'язності суб'єктів господарювання, стан обслуговування боргу за кредитом, що дає змогу уникнути суб'єктивних суджень експертів та підвищити обґрунтованість рішень щодо кредитування діяльності суб'єктів господарювання
36	«Інфраструктурне забезпечення фінансового стану корпоративних підприємств в умовах ризику втрати платоспроможності» Васильєв О.В.	Переваги – визначає оцінку майна підприємств в умовах ризику втрати платоспроможності Економічний ефект – економіко-математична модель, яка забезпечує механізм діагностики ймовірності настання банкрутства підприємств в процесі аналізу його фінансового стану. Соціальний ефект – є національною комерційною розробкою	ТОВ «Міжнародний інститут оцінки «ЛОТ», 61013, м. Харків, вул. Новоолександровська, 54-А, корп. 1, к.72.	30.06.2017	Госпдоговір. Можливість апробації наукових досліджень на підприємстві. Визначає оцінку майна підприємств в умовах ризику втрати платоспроможності, використано у лекційному матеріалі.
37	«Забезпечення ефективності розвитку та якості управління в підприємницькій діяльності». Гонтарєва І. В.	Переваги – ефективність розвитку підприємства оцінюється за декількома напрямами, що дозволяє у повній мірі оцінити стан підприємства. Економічний ефект – забезпечує комплексну оцінку розвитку підприємства. Соціальний ефект – є комерційною розробкою	ТОВ «Будівельник», 61144, м. Харків, вул. Героїв Праці 17 кв.343	30.06.2017	Госпдоговір. Можливість апробації наукових досліджень на підприємстві.
38	«Дослідження можливостей складання шлакоутворюючих	Переваги – задовольняє основним вимогам, що висувають до шлакоутворюючих сумішей, які використовують для проміжних ковшів при безперервному	ТОВ «Дружківський вогнетривкий завод» 84293, Донецька обл., м. Дружківка,	30.11.2017	Госпдоговір. Шлакоутворюючі суміші розроблені з застосування дешевої сировини

	сумішай для безперервного розливання сталі на основі компонентів Українського походження» Логвінков С. М.	розливанні сталі Економічний ефект – зменшення собівартість готової продукції Соціальний ефект – одержання високоякісної сталі	смт. Олексієво-Дружківка, вул. О. Тихого, буд. 121а		Українського походження, що дозволяє зменшити собівартість готової продукції.
39	«Формування бренда підприємства» Холодний Г. О.	Переваги – розроблена стратегія створення бренда підприємства, адаптована до особливостей ринку та виду діяльності суб'єкта господарювання Економічний ефект – забезпечує покращення ринкових позицій підприємства та відповідно зростання прибутку	ТОВ «СВЕТ» 61060, м. Харків, вул. Ковтуна, буд. 60	31.08.2017	Госпдоговір. Використання у практичних та лекційних заняттях
40	«Розробка заходів щодо оптимізації фінансових потоків підприємства» Добринь С. В.	Переваги – задовільняє основним вимогам щодо підвищення ефективності управління фінансовими потоками підприємства Економічний ефект – дозволяє ефективно управляти реалізацією стратегії	ТОВ «Неткрафт Компьютерз» 61012, м. Харків, пров. Лопанський, буд. 6, кв. 10	30.09.2017	Госпдоговір. Впровадження програмного продукту Business Studio в систему стратегічного управління підприємства є одним зі способів удосконалення даної системи, що приведе до підвищення ефективності довгострокового та стратегічного планування на підприємстві, розробки дієвої фінансової стратегії та стратегії управління фінансовими потоками, а також до покращення системи управління підприємством у цілому. Розроблена стратегічна

					карта на основі збалансованої системи показників є інструментом, який надає підприємству можливість систематизувати і концентрувати свої зусилля на виконання довгострокової стратегії, що дозволяє ефективно управлюти реалізацією стратегії, використовуючи майбутнє як ресурс.
41	«Оптимізація методів і технологій управління грошовими потоками в системі фінансового менеджменту» Колодізев О. М.	Економічні переваги – впровадження розробленого методичного забезпечення формування технологій фінансового менеджменту банку дозволяє: проводити моніторинг фінансової стабільності банків, групувати банки в залежності від її рівня та визначати найбільш уразливі з них, що потребують фінансового оздоровлення; сформувати систему стратегічних фінансових індикаторів, які є спільними для банків, що перебувають на тій самій стадії розвитку і дотримуються подібної стратегії; встановити цільові реально досяжні параметри розвитку банку, визначити напрями й порядок реалізації поставлених цілей та сформувати механізми їх досягнення. Економічний ефект – зниження витрат на придбання банком сучасних технологій фінансового менеджменту за рахунок їх розроблення та конструювання безпосередньо у банку. Соціальний ефект –	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СХІДНО-УКРАЇНСЬКИЙ БАНК «ГРАНТ» 61001, м. Харків, вул. Данилевського, 19	29.12.2017	Господоговір. Можливість апробації наукових досліджень у практичній діяльності банків. Використання студентами результатів НДР при написанні дипломних робіт та наукових статей.

		підвищення довіри до банку, лояльності клієнтів та мотивації персоналу завдяки розкриттю об'єктивної інформації про фінансову позицію банку.			
42	«Організація обліково-аналітичної підтримки стратегічного менеджменту підприємства» А.А. Пилипенко, О.В. Тирінов	Визначено комплексну систему стратегічного управлінського обліку промислового підприємства, побудова якої передбачає надання релевантної консолідований інформації різним рівням управління підприємством. Розроблена технологія передбачає вдосконалення системи інформаційного забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень на всіх етапах господарювання, спрямованого на слідування інноваційному типу розвитку як найрезультативнішому за сучасних світових тенденцій. Економічний ефект представлено позитивними наслідками розбудови стратегічного управлінського обліку як універсальної системи інформаційного забезпечення інноваційного розвитку підприємств. Соціальний ефект міститься у зниженні витрат на облікову роботу що призводить до вивільненні робочого часу облікових працівників та у збільшенні їх впевненості в результатах роботи	ТОВ «ЕНЕРГО-ЕФЕКТ» 61033, м. Харків, вул. Шевченка 233, корп. Б	25.12.2017	Госпдоговір. В рамках дисципліни «Організація бухгалтерського обліку та контролю в управлінні підприємством» використано розробки щодо підвищення аналітичності облікової інформації В рамках дисципліни «Теорія обліку та сучасні концепції звітності» використано розробки щодо виділення контурів стратегічного управлінського обліку
43	«Розробка візуальних концептів реклами продукції масового споживання» Чекштуріна В. М.	Переваги – розширює спектр візуальних образів рекламних продуктів. Економічний ефект – забезпечує активність споживачів. Соціальний ефект – популяризація національної культури у візуальних образах реклами українських виробників.	«СЛОБОЖАНСЬКИЙ МИЛОВАР» 62371, Харківська обл., Дергачівський р-н, с. Подвірки, вул. Сумський шлях, 53	30.11.2017	Госпдоговір. Розроблено візуальні концепти для серії рекламних фотографій та рекламних відеороліків на засадах символної комунікації, соціокультурної

					ідентичності та мультикультурності. Проведено дослідження з аналізу методів презентування товарів на ринку, виділено конкурентне середовище та підвищено рейтинг компаній від сервіса «Google Мой бізнес» завдяки відгукам і позитивним оцінкам.
44	«Обґрунтування та розробка маркетингової та соціально-психологічної стратегії просування туристичного продукту в сфері event туристичної діяльності». Наумік-Гладка К. Г.	Визначено соціально-психологічні аспекти впливу на формування туристичного продукту в сфері event туристичної діяльності. Розроблено маркетингові інструменти щодо організації туристичних послуг в сфері івент-діяльності. Проведено аналіз світового досвіду розвитку подієвого туризму. Обґрунтовано підхід щодо розробки стратегії просування туристичного продукту в сфері івент-діяльності. Визначено пріоритетні напрямки стратегічного розвитку подієвого туризму в Харківському регіоні. Економічний ефект – визначення оптимального процесу впровадження основних стратегій подіевоготуризму Харківського регіону та впровадження розроблених аспектів в діяльність підприємства. Соціальний ефект - позитивний вплив на зміщення системи соціальних відносин, що сприяє формування бренду території, об'єднанню людей, і, як наслідок, зниження соціально-економічної напруги в цілому	ФОП ГЛАДКИЙ Ю. М. 61121, м. Харків, вул. Тимурівців, буд. 31	29.12.2017	Господарському. Використання студентами результатів НДР при написанні дипломних робіт та наукових статей.

**IV. СПИСОК НАУКОВИХ ПРАЦЬ, ОПУБЛІКОВАНИХ ТА ПРИЙНЯТИХ
РЕДАКЦІЮ ДО ДРУКУ У 2017 РОЦІ У ЗАРУБІЖНИХ ВИДАННЯХ**

№ з/п	Автори	Назва роботи	Назва видання, де опубліковано роботу	Том, номер (випуск), перша-остання сторінки роботи
Scopus, Web of Science				
1	Dorokhov O., Dorokhova L., Delibasic M., Streimikis J.	Consumer Behavior Modeling: Fuzzy Logic Model for Air Purifiers Choosing	Montenegrin Journal of Economics	Vol. 13, N. 4. – P. 61-77.
2	Zhengbing Hu, Y. V. Bodyanskiy, O. K. Tyshchenko, V. O. Samitova	Fuzzy Clustering Data Arrays with Omitted Observations	International Journal of Intelligent Systems and Applications (IJISA)	Volume 9, Number 6, June. - 24-33.
3	Zhengbing Hu, Y. V. Bodyanskiy, O. K. Tyshchenko, V. O. Samitova	Fuzzy Clustering Data Given on the Ordinal Scale Based on Membership and Likelihood Functions Sharing	International Journal of Intelligent Systems and Applications (IJISA)	Vol. 9, Number 2, February. - 1-10.
4	T. P. Blyznyuk	Generational Values of Generation Y: Survey of Ukrainian Senior School Pupils and Students	Economics and Sociology	10(3), p. 153-166
5	Сисоєв В.В.	Model of multi-criteria selection of traditional suppliers	Journal of Applied Economic Sciences (JAES)	Summer. – Vol. XII. – Issue 4(50).
6	Lidiya S. Guryanova, Tamara S. Klebanova, Tetiana N. Trunova	Modeling the financial strategy of the enterprise in an unstable environment	Economic studies	journal, 2017, issue 3
7	Деменко О.І.	Modern Paradigms of Legal Consciousness and Development of Legal Awareness in Post-Socialist Space	Journal of Advanced Research in Law and Economics	№3(25). P. 994-1009
8	O.N. Borisenko, G.D. Semchenko, V.V. Povsh, D.A. Brazhnik, L.A. Angolenko,	Oxidation-Resistant Nano-Reinforced PC-refractories of Modified Phenolformaldehyde Resin. Part 1. Modification of Phenolformaldehyde Resins with Silicon Alkoxides	Refractories and Industrial Ceramics	V. 57, Issue 5. – P. 479–483

	E.E. Starola, L.V. Rudenko, Yu. V. Permyako, O.A. Vasyuk			
9	Zhengbing Hu, Yevgeniy V. Bodyanskiy, Oleksii K. Tyschenko, Viktoriya O. Samitova	Possibilistic Fuzzy Clustering for Categorical Data Arrays Based on Frequency Prototypes and Dissimilarity Measures	International Journal of Intelligent Systems and Applications (IJISA)	Volume 9, Number 5, May 2017. - 55-62
10	V. V. Kiroshka, O. V. Savvova, Yu. O. Bozhkova, I. V. Tamarina, A. I. Fesenko	Spreading and proliferation of cultured rat bone marrow stromal cells on the surface of bioactive glass ceramics	Biopolymers and Cell	Vol. 33. N 1. P 48–57.

Статті				
11	Tyschenko V., Hubarieva I., Ostapenko V.	Trends and Prospects for the Convergence of Public-private Partnerships` Financial Potential in Ukrainian Regions	British Journal of Economics, Management & Trade	№ 16(1). – P. 1-9.
12	O. Revutska, V. Filatov, A. Litvinenko, T. Cherkashyna	Methodological Principles of Formation of Tariffs for Railway	British Journal of Economics, Management & Trade	Issue 17 (2). - P. 1-7.
13	Рибалко А.П.	Влияние интенсивной пластической деформации и отжига на параметры динамической релаксации Коивы-Хасигути в наноструктурном и поликристаллическом цирконии	ВАНТ, Серия: Материаловедение и новые материалы	Вып. 3(90). – С. 20-45.
14	Лабунська С. В., Прокопішина О. В. Єрмаченко Є. В.	Cognitive Analysis and Modeling of Innovation Potential	Journal of Economics, Management and Trade	№ 18(3). – С. 22 – 26.
15	Ахмедова О.О.	International experience of state regulation of the tourism industry: lessons for Ukraine	International Journal of Innovative Technologies in	1(7), March 2017. (P. 4-7)

			Economy	
16	Л.В. Потрашкова	Model of enterprise strategic potential estimation in the form of discrete-time optimal control problem	Evropský časopis ekonomiky a managementu	vol. 3. – issue 4. – p. 79–86.
17	Почуєва О. О., Азізова К. М.	Self-evaluation of the quality of students' learning outcomes in higher education	Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doświadczenie. – Łódź, Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności	№ 4 (8). – P. 95–100.
18	Ковальова К.Л.	Аллюзия-символ как проявление интердискурсивных отношений в романе Б. Акунина «Алмазная колесница»	Studia Rusycystyczne Uniwersytetu Jana Kochanowskiego. – Kielce : Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego	№25. – P. 50-57
19	Євсев С.П., Король О.Г., Сочнева А.С., Абдулаев В.Г.	Анализ методик оценки рисков нарушения безопасности банковской информации	Известия Высших технических учебных заведений Азербайджана	№ 2(106), том.19. – С. 77 – 86
20	Демченко Г.В.	Определение влияния организационного обеспечения активизации инновационной деятельности на уровень инновационной активности промышленного предприятия с использованием статистических уравнений зависимости	Восточно-европейский научный журнал	№ 23. - С. 79-85
21	Сущенко О.А., Дехтяр Н.А.	Особенности государственного регулирования занятости в отрасли туризма в Украине	Туризм и гостеприимство	№2. – С. 155-162
22	Майбуров И.А., Иванов Ю.Б., Баринов А.Я.	Перспективы совершенствования налоговой системы	Инновационное развитие экономики	№ 4. – С.7-16
23	А.П. Киреенко, Е.Н. Невзорова, Е.Н. Орлова, О.Ю. Полякова	Теневая экономика в регионах России: оценка на основе MIMIC-модели	Регион: экономика и социология	№ 1 (93), с. 164–189.
24	Кравченко А.Ю.	Теретичні та методичні засади адаптивного управління розвитком кафедральної системи ІППО України	Scientific letters of academics society of Michal Baludansky	Volumo 5, №3. – P.51 – 53

25	Олексенко О. О.	Analysis of Cross-Cultural Conflicts by Studying Foreign Languages	World Scientific News	№ 74. – P. 267-271.
26	Олексенко О. О.	Pedagogical Technology of Student Cross-Cultural Communication Formation by Studying Foreign Languages	World Scientific News	№ 67 (2). – P. 277-290.
27	Пархоменко Н.О.	Analysis tools of the rating of innovative activity on the example of ukraine and slovakia	Ekonomické rozhľady / economic review	№46 (4) December, p. 321-331
28	Строкович Г.В.	Factors of influence on investment and innovative potential of Ukraine`s regions	Evropský časopis ekonomiky a managementu	Svazek 3, 5 vydání. – P. 12-22.
29	R. Pukała, N. Vnukova, S. Achkasova	Identification of the priority of instruments of regulatory impact on the development of insurance in the framework for international requirements	Rozprawy ubezpieczeniowe. Konsument na rynku usług finansowych (Journal of Insurance, Financial Markets and Consumer Protection)	23(1/2017). – PP. 28-40.
30	V. Shkurupy	Influence of machining on quality parameters of optical metal products	Fiability & Durability	№1(19)/2017 Editura “Academica Brancusi”, Targu Jiu, P. 163–170
31	Черноіванова Г.С.	Концептуальні положення формування інноваційних компетентностей в сучасних умовах	Science-research	№ 7. - C.29-34
32	R. Pukała, N. Vnukova	Оценка развития страхового рынка Украины с учетом требований ЕС	Humanist and social science	vol. XXII. – 24(2/2017).
33	Страпчук С.И.	Применение стратегии «голубого океана» в фармацевтической промышленности как способ выхода за пределы существующего спроса	The scientific heritage	Выпуск №12. – С. 34-37
34	Волковська Я. В.	Проверка состояния управлеченческого учёта на предприятии	Baltic Journal of Economic Studies.	№4. – С. 237-241
35	Некрилова О. Л.	Языковая игра и языковая тенденция: понятийная корреляция (на примере современной транзитивации русских непереходных глаголов)	Traektoriâ Nauki : Path of Science: International Electronic Scientific Journal	Vol. 3. – № 10. – P. 4001-4005.
36	Черемська О.С.	Харківська та Київська лінгвістичні школи 20–30 pp.	Science and Education a	V(34), Вип. 124. – С.

		XX ст.: два підходи до формування літературного стандарту української мови з погляду Юрія Шевельєва	New Dimension. Philology	19-22
37	Малярець Л.М.	Assessing the economic stability of an enterprise	International marketing and management of innovations international scientific e-journal	№2. – С. 94-102
38	Сущенко О.А., Дехтяр Н.А.	Особенности государственного регулирования занятости в отрасли туризма в Украине	Туризм и гостеприимство	– №2. – С. 71-76
39	Волковська Я. В.	Проверка состояния управлеченческого учёта на предприятиях	Baltic Journal of Economic Studies	– №4. – С. 221-227

Прийнятих редакцію до друку				
40	Черноіванова Г.С., Wackowski. K.	‘The main trends of the impact of interrelation of innovation work with environmental conditions (for the case of Ukraine and Poland)’	International Journal of Environment and Pollution.	
41	Blyznyuk	Generational culture of baby boomers in Ukraine:value-oriented approach	Science and society: Collection of scientific articles. – Edizioni Magi, Roma, Italia	
42	Салун М. М. Заславська К. А.	Mechanisms interaction competitiveness and innovations in modern international economic relations. The Perspectives For Latvian-Ukrainian Economic Cooperation	ISMA University, Riga, Latvia	
43	Lepeyko Blyznyuk Gavaa	National culture and attitude to ecology: on the example of Ukraine and Mongolia	International Journal of Environment and Pollution	
Тези				
45	Khachatrian Y.	Aspect Analysis of Cross-Cultural Discourse Competence of Future Specialists in Economics	Psychological and Pedagogical Problems of Modern Specialist Formation: Collected articles. – Warsaw: ANAGRAM Publishing House, 2017. – P.140–147.	
46	Сисоев В.В.	Model of the optimal allocation of heterogeneous resources in a vertically integrated company	Publications of the X International Scientific Conference “Balance and Challenges”, Miskolc-Lillafüred, Hungary, University of	

			Miskolc, 2017, pp. 123-129	
47	Савицька Л. В.	Modern changes in translation	Materials of the XIII International scientific and practical Conference «Modern scientific potential – 2017». – Volume 6 : Philological sciences. – Sheffield : Science and education LTD, 2017. – P. 58-65.	
48	Петренко В.О.	Pedagogical Conditions of Training Future Managers for Social Interaction as a Specific Type of Social Responsibility	Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia ad Didacticam Biologiae Pertinentia VI (2016). Folia 215. – Kraków: Wydawca Wydawnictwo Naukowe UP, 2016. – P. 154 -160	
49	Мельник С.С., Новіков О.	Phraseological units denoting a person's activities	Filologia, socjologia i kulturoznawstwo. Priorytetowe obszary badawcze: od teorii do praktyki. – Lublin: – 2017. – C. 30-34.	
50	Olena Rayevnyeva , Brovko Olga	Higher educational institutions analysis of development of staffing autonomy	Sscientific papers “Economy and education: modern tendencies”. - P. 104-108	
51	Степуріна С.О., Білоцерківський О.Б	Developing methods for forming brand strategy of higher educational institution	World scientific extent: Collection of scientific articles. - Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2017. - 424 p. - C. 360 - 369	
52	Полякова Г.А.	Environmental, marketing-monitoring and stakeholder approaches to institutional quality assurance in higher education	. In M. Koperska & Yu. Melnyk (Eds.), Psychological and pedagogical problems of modern specialist formation (pp. 131-139). Warsaw: ANAGRAM; Kharkiv: KRPOCH.	
53	Lidiya Guryanova, Tamara Klebanova, Vitalii Gvozditskyi, Lubica Filipova	Estimation of the influence of "shocks" on the dynamics of indicators of macroregional financial security	«Economic and Social Development: effectiveness of public administration – small and medium enterprises – European economy», Slovakia, Bratislava, 9th November, 2017	
54	Будянська В.А.	Formation of speech competence of the future education managers	Středoevropský věstník pro vědu a výzkum : Praha Publishing house Education and Science, 2016. – 108 c. (C. 78-84).	
55	Мельник С. С.	Semantic specificities of phraseological units comprising LOVE component in “Gone with the Wind” by Margaret Mitchell	Filologia, socjologia i kulturoznawstwo. Badania podstawowe i stosowane: wyzwania i wyniki (30-31.05.2017) – Gdańsk: – 2017.	

56	A. Kireenko, Y. Ivanov, O. Polyakova (0,25), E. Nevzorova	Shadow Economy in the Regions of the Russian Federation and the Ukraine	Springer, Cham., 2017. - P. 301-312. DOI: 10.1007/978-3-319-49559-0_28	
57	Агаджанова Р.М.	Some Peculiarities of Developing Student Speaking Skills	Materialy XIII Miedzynarodowej naukowopraktycznej konf. Naukowa Przestrzen Europy – 2017 (07 – 15.04.2017). – Przemysl: Nauka i studia, 2017. Pedagogiczne nauki	
58	Aksonova I., Shlykova V.	Study of academic autonomy and academic freedoms	International Scientific Conference «Economy and education modern tendencies», Opole, Republic of Poland, November 2-5, 2017. – 360 p. (p. 76-81).	
59	Гончарова Ж. М.	The development of personal qualities of future specialists in the field of economics (leadership, ability to make decisions, activity, initiative, independence) by means of a foreign language	Modern scientific potential – 2017: materials of the XIII International scientific and practical conference, volume 6: Philological sciences. – Sheffield : Science and education LTD, 2017. – P. 21-26.	
60	Сущенко О.А.	The legislation framework of foreign trade activity in Ukraine (with the examples of the tourism industry)	Scientific Journal Public Administration and Regional Development. — 2017. — No.1. Vol. XIII. — P. 92-104	
61	Агаджанова Р.М.	The Use of Peer Assessment and Self-assessment for Learner Autonomy	Materialy XIII Mezinardni vedecko-prakticka konf. Efektivni nastroje modernich ved – 2017 (22-30.04.2017).- Praha: Publishing House „Education and Science”, 2017. Pedagogicke vedy.	
62	Осьмачко С.А..	Training of philologists in the history of Ukraine	Zbior artykułów naukowych. Konferencji Miedzynarodowej Naukowo-Praktycznej. “Pedagogika. Współczesne problemy i perspektywy rozwoju”. Warszawa: Sp. z o.o. “Diamond trading tour.” – 2017. – C.66-67.	
63	Уразова С.В.	Urazova S.V. Advantages and Perspectives of Distance Learning in Training Specialists in Economics	Pedagogika. Teoretyczne I Praktyczne Aspekty Rozwoju Współczesnej Nauki, 30.03.2017 - 31.03.2017, Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»,	

			2017 – c. 19-22	
64	Литвиненко А.О.	Use of Accounting and Analytical Information on Bank's Foreign Currency Exchange Transactions for Managerial Decision-making	Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2017	
65	Степанова Е.Р.	Women's access to policy in Ukraine Problem-based human resources management in the region	International Scientific-Practical Conference Integration of Business Structures: Strategies and Technologies, Part II, (February 24, 2017), Tbilisi, Georgia. – C. 113-114	
66	Степуріна С.О., Білан Ю.А	Cognitive Simulation of educational migration trends and conditions in the Context of Universities Competitiveness	Medzinárodná vedecká konferencia ekonomický a sociálny rozvoj slovenska efektívnosť verejnej správy – malé a stredné podnikanie – európske hospodárstvo / Zborník príspevkov// Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave. – Bratislava / Slovenská republika – 2017. – 386 p. (C. 280-294)	
67	Гавкалова Н. Л.	Décentralisation de l'administration publique dans la société de la démocratie libérale	IIAS-IASIA Joint Congress. - Chengdu, China // Congrès conjoint IISA-AIEIA, 2016 - Chengdu, China. - Access Mode : http://www.iias-iisa.org/wp-content/uploads/2017/01/RapportChine_2016-v03.pdf	
68	Пилаєва Т.В. , Будянська В.В.	Британський досвід розвитку дистанційних освіти у вітчизняному контексті	Proceedings of X International scientific conference “Scientific thought transformation” «Scientific thought transformation», м. Morrisville	
69	Пилаєва Т.В.	Використання системи Moodle в процесі викладання іноземних мов	International scientific and practical conference “Innovations and modern technology in the educational system: contribution of Poland and Ukraine”: Conference Proceedings, May 5–6, 2017. Sandomierz. P.56-60	
70	Петухова О.І.	Використання технології веб-квесту в навчанні іноземній мові	Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Miedzynarodowej Naukowo-Praktycznej "	

			Filologia, socjologia i kulturoznawstwo . Nowoczesne badania podstawowe i stosowane." (29.04.2017 - 30.04.2017) - Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2017.	
71	Андрійченко Ж.О., Валехзаде Т.С.	Задействование дополнительных критериев значимости при выборе депозитных услуг банков физическими лицами	Vědecké pokrok na přelomu tysachaletyích věd - 2017: Materiály XIII Mezinárodní vědecko - praktická konference. 2017 г. on Ekonomika). – Praha : Publishing House “Education and Science”. 2017. – С. 3-5.	
72	Федорченко В. Н.	Информационное обеспечение задачи формирования проектных команд по разработке программного обеспечения	Материалы II международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых "Актуальные вопросы и перспективы развития современной науки": статья, 5-8 июня 2017. - СПб, 2017.	
73	Гавкалова Н. Л., Шумська Г. М.	Использование лизинга персонала в деятельности кластеров в регионах Украины	Актуальные вопросы экономического развития: теория и практика [Электронный ресурс] : сборник научных статей. Вып. 6 / редкол.: О. М. Демиденко (гл. ред.) [и др.] ; М-во образования Республики Беларусь, Гомельский гос. ун-т им. Ф. Скорины. – Гомель : ГГУ им. Ф. Скорины, 2017. – С. 137 - 140.	
74	Внукова Н., Пивоваров В.	Компетентнісний підхід до підготовки фахівців з вищою освітою	Vzdelávanie a spoločnosť II. medzinárodný nekonferenčný zborník. – 2017. – Р. 376-392.	
75	Маракушин А.І., Попов Ф.І.	Майнор как одно из направлений реформирования учебной дисциплины физическое воспитание в ВУЗе	Физическое воспитание и спорт в высших учебных заведениях: XIII Междунар. науч. конф.: сб. статей, Белгород, 25-26 апреля 2017 г.: 2 ч. /Белгор. гос. технолог. ун-т. – Белгород: Изд-во БГТУ, 2017. – Ч.2. – С. 45-54	
76	Гаврильченко О.В.	Методи факторного аналізу в системі антикризового управління	Trends in der Entwicklung der nationalen und internationalen Wissenschaft: Sammelwerk	

		підприємством	der wissenschaftlichen artikel. - Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, 2016. - S. 208 - 211	
77	Мельник В. И.	Механизм финансового обеспечения функционирования и развития регионов	Актуальные вопросы экономического развития: теория и практика [Электронный ресурс] : сборник научных статей. Вып. 6 / редкол.: О. М. Демиденко (гл. ред.) [и др.] ; М-во образования Республики Беларусь, Гомельский гос. ун-т им. Ф. Скорины. – Гомель : ГГУ им. Ф. Скорины, 2017. – С. 195-198.	
78	Лазаренко Т.В.	Некоторые аспекты обучения говорению на иностранном языке в неязыковом вузе	Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej "Pedagogika. Priorytetowe obszary badawcze: od teorii do praktyki" (28.02.2017) Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2017. - 68 str	
79	Світова О.О.	Некоторые приемы изображения комичного в «стишках-пирожках»	Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Miedzynarodowej Naukowo-Praktycznej " Filologia, socjologia i kulturoznawstwo . Nowoczesne badania podstawowe i stosowane." (29.04.2017 - 30.04.2017) - Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2017. – С. 38 – 41.	
80	Луніна О.М.	Оптимизация обучения иностранным языкам в вузах с использованием языкового портфеля	Заочная международная научно-практическая конференция «Актуальные проблемы среднего и высшего профессионального образования». 16 декабря 2016 г. Рязань, Россия. Сборник научных трудов. – Рязань: РИО РязГМУ, 2016. – С. 91-96.	
81	Гордієнко Л. Ю.	Организационно-управленческие трансформации как объект стратегического управления	Актуальные вопросы Экономического развития: теория и практика [Электронный ресурс] : сборник научных статей. Вып. 6 /	

			редкол.: О. М. Демиденко (гл. ред.) [и др.] ; М-во образования Республики Беларусь, Гомельский гос. ун-т им. Ф. Скорины. – Гомель : ГГУ им. Ф. Скорины, 2017. - С. 148 - 150.	
82	Бутковська Н.О.	Організація навчальної та методичної роботи з системою дистанційного навчання	Pedagogika. Teoretyczne i praktyczne aspekty rozwoju współczesnej nauki : zbior artykułów naukowych konferencji międzynarodowej Naukowo - Praktycznej, (Czestochowa, 30. 03 – 31.03. 2017) – Warszawa: Wydawca: Sp. Z. o.o. "Diamond trading tour", 2017 - C.65.	
83	Рябова З.В.	Позиціонування закладу освіти на ринку освітніх послуг Rocznik polsko-ukraiński. – 2017. – № XVIII.	Rocznik polsko-ukraiński. – 2017. – № XVIII.	
84	Мартакова А.В.	Постмодерний кітч: лінгвокультурний аспект	Proceedings of IV International scientific conference “Perspective scientific research”. Morrisville, Lulu Press., 2017	
85	Пилаєва Т.В.	Предпосылки создания Открытого университета Великобритании	Заочная международная научно-практическая конференция «Актуальные проблемы среднего и высшего профессионального образования». 16 декабря 2016 г. Рязань, Россия. Сборник научных трудов. – Рязань: РИО РязГМУ, 2016. – С. 121-125.	
86	Сорокіна Г. В.	Реклама як форма соціальної комунікації (теоретичні підходи)	Zbiór artykułów naukowych.Z 40 Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Miedzynarodowej Naukowo Praktycznej " Nowoczesne badania podstawowe i stosowane." (29.04.2017 - 30.04.2017) - Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2017. - 96 str.	
87	Марчук А.А.	Роль комунікативної компетентності науково_педагогічного працівника в умовах глобалізації	Pedagogika. Badania podstawowe i stosowane: wyzwania i wyniki // 30.05.2017 - Gdańsk \ Gdańsk	

88	Просяник О.П.	Семіологічний інструменталізм і функціоналізм мови в концепції Фердинанда де Соссюра	Zbior artykułów naukowych "Naukowa I praktyczna nauka swiatowa: problemy I innowacje". Literatura, socjologia I kulturoznawstwo. Sopot (Pl) 31.10.2017. p. 48-56	
89	Строкович Г.В.	Теоретические аспекты осуществления инновационной деятельности в публичном управлении	Актуальные вопросы экономического развития: теория и практика [Электронный ресурс] : сборник научных статей. Вып. 6 / редкол.: О. М. Демиденко (гл. ред.) [и др.] ; М-во образования Республики Беларусь, Гомельский гос. ун-т им. Ф. Скорины. – Гомель : ГГУ им. Ф. Скорины, 2017. – С. 216 – 218.	
90	Герасименко Е.М.	Формирование межкультурной коммуникативной компетенции студентов-иностранцев	Теория и практика профессионально ориентированного обучения иностранным языкам // Материалы IX Международной научно-практической конференции . — Минск : Междунар. ун-т «МИТСО», — 2017 г. (18.05.2017 р.) — С. 38-43.	
91	Ткач Г.В.	Формування та розвиток української термінології державного управління	// Zbiór artykułów naukowych. Z 40 Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Miedzynarodowej Naukowo-Praktycznej "Filologia, socjologia i kulturoznawstwo Teoretyczne i praktyczne aspekty rozwoju współczesnej nauki" (30.03.2017 - 31.03.2017) - Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2017.	
92	Сапрун Г.Г.	Экономическая безопасность банковского сектора экономики в кризисных условиях	Проблемы автоматизации. Региональное управление. Связь и автоматика (ПАРУСА-2017): сборник трудов VI Всероссийской научной конференции молодых ученых, аспирантов и студентов (Геленджик, 9–10 ноября 2017 г.). – Ростов-на-Дону: Издательство Южного феде-	

			рального университета, 2017. - С. 35-40.	
93	Сапрун Г.Г.	Экономическая безопасность банковского сектора экономики в кризисных условиях	Проблемы автоматизации. Региональное управление. Связь и автоматика (ПА-РУСА-2017): сборник трудов VI Всероссийской научной конференции молодых ученых, аспирантов и студентов (Геленджик, 9–10 ноября 2017 г.). – Ростов-на-Дону: Издательство Южного федерального университета, 2017. - С. 35-40.	
94	Уразова С.В.	Approaches to Defining Students' Information Literacy Level	Pedagogika. Nowoczesne Badania Podstawowe I Stosowane, 29.04.2017 - 30.04.2017, Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2017 – с. 53-57	
95	Луніна О.М.	Case study and role play in language learning	Materials of the XIII International scientific and practical conference «Science without borders – 2017». Sheffield, UK, 30 March – 07 April 2017. – Volume 5. Pedagogical Sciences. – P. 96 – 102.	
96	Кравченко Г.Ю., Анненкова I.	Adaptive management of the department system of institutes for Postgraduate education in Ukraine: theory and practice / Kravchenko H. Yu., I. P. Annenkova /	Development and modernization of pedagogical and psychological sciences: experience of Poland and prospects of Ukraine: Collective monograph. Vol.2. Lublin: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2017. – P. 20-39	
97	Feodor Novikov(0,2), Vladimir Polyansky, Yury Gutsalenko, Vladislav Ivkin	Analytical determination of conditions for productivity improvement of diamond grinding	Fiabilitate si Durabilitate – Fiability & Durability №1(19)/2017 Editura “Academica Brancusi”, Targu Jiu, ISSN 1844-640x. P. 280–286	
98	Igor Ryabenkov, Yury Gutsalenko, Cătălin Iancu, Feodor Novikov	Analytical determination of conditions for surface roughness reduction in diamond grinding	Fiabilitate si Durabilitate – Fiability & Durability №1(19)/2017 Editura “Academica Brancusi”, Targu Jiu, ISSN 1844-640x. P. 294–300.	
99	S. Udovenko, O. Bezzsonov, O. Ilyunin, O.	Energy optimization and harmful waste reduction in continuous steel pickling process	12 Conference of Sustainable Development of Energie, Water and Environment Systems	

	Perevertaylenko, O. Selyakov, O. Rudenko		(SDEWES - 2017). - oct.2017 (Dubrovnik, Croatia) Pp. 1-11.	
100	Iвахненко О. С.	Estimation of the minimum wage changing effect on the regional variation of wages in Ukraine	Сборник научных статей Международной научно-практической конференции: «Наука и образование» («Science and education») 25 декабря 2017	
101	Ostapenko V. M.	Financial policy in Ukraine – trends and prospects	International Scientific Conference Innovative Economy: Processes, Strategies, Technologies, Part II, January 27, 2017. Kielce, Poland: Baltija Publishing. 200 p.	
102	Зима О.Г., Лола Ю.Ю., Ахмедова О.А.	Implementation of the academic integrity in higher educational institutions of ukraine	7th international conference on application of information and communication technology and statistics in economy and education (icaictsee – 2017), November 3-4th, 2017, Unwe, Sofia, Bulgaria	
103	Орлов П.А.	Major factors of increase of business entities social responsibility and their marketing	Illiashenko, S.M., Strielkowski, W. (eds.). Managing economic growth: marketing, management, and innovations. 1st edition, Prague Institute for Qualification Enhancement: Prague.- 2016. - 640 p., p. 305-319	
104	Бровко О.І.	Management of crisis situations - the basis of economic safety of the enterprise	International Scientific Conference: Modern trends in monitoring and ensure economic security: Conference Proceedings, April 20,2017. Bangkok, Volume II, part 1, Rajamangala University of technology Suvarnabhumi, Department of Research and Development, 102 pages, - P. 22-26	
105	Andriichenko Zh.O.	Modern status of the risk-based approach implementation in Ukraine anti-money laundering system	Proceedings of the training: Innovative educational technology: European experience and Its Application in training in Economics and Management. –Poland: WSBiP, 2017. – 5-8 p.	
106	Чешко В.Ф., Косова Ю.В.	Ontology and bioethics as transdisciplinary paradigm synthetic biology and biotech	Strategia supraviețuirii din perspectiva bioeticii, filosofiei și medicinei. – Materialele conferitei a 23-a științifice internationale	

			dedicata jubileului de 60 ani de la înființarea Catedrei de Filosofie și Bioetică și aniversarii a 80-a a profesorului universitar dr. hab. în filosofie Teodor N. Tirdea. - Vol. 23 / Red. responsabil dr. hab. în filosofie, prof. univ. T.N. Tirdea. – Chișinău: CEP "Medicina", 2017. – P. 58-62	
107	Проскурніна Н.В.	Recommendations for the formation of personal educational systems for students	Problems and perspectives in European education development, 21st–24th of November 2017, Prague Institute for Qualification Enhancement, Prague, Czech Republic. – p. 27-28.	
108	Шифріна Н.І.	The analysis of factors impacting on staff motivation at the ukrainian industrial enterprises	Międzynarodowa konferencja naukowo-praktyczna [“Rozwój i praktyka”]. (29.12.2017) – Zakopane	
109	Козубова Н.В	The development of analytical base for travel and hotel business competitive management	Сучасні тенденції формування соціальної відповідальності бізнесу: Міжнародна наукова конференція (19 травня 2017 року, м. Лісабон, Португалія). - С. 285-288	
110	Дехтяр Н.А.	The IT image of a city (on the example of Kharkiv, Ukraine)	Міжнародна науково-практична конференція "Images plurielles de la ville (XIXe-XXIe siècles)" (ун-т Ліон-2 ім. Люм'єр, м. Ліон, Франція; 02-03.02.2017) https://imago2017.sciencesconf.org/resource/page/id/6	
111	Гуторов А. О., Срмоленко О. А.	Transnational Integration of the Agrarian Sector of the Economy of Ukraine	Structural Risks and Systemic Dynamics of Socio-Economic Development of the National Economy: the European Vector: Collective monograph / [Edited by: Oleksandr Vlasiuk, Olga Ilyash, Magdalena Osinska, Marzena Sobchak-Michalowska, Liubov Smoliar, Iryna Kreidych]. – Vol. 2. – Bydgoszcz, Poland: University of Economy Publishing, 2017. – P 263-284.	

112	Аксюнова І. В.	Аналіз кількісних та якісних характеристик вищих навчальних закладів світового класу	Conference Proceedings of the 6th International Scientific Conference «Problems and prospects of territories' socio-economic development», April 20-23, 2017. - Opole, Poland/ The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. – 272 p. (P.230-232)	
113	Демченко Г.В.	Визначення сутності поняття "інноваційна активність підприємства"	International Scientific Conference Modern economic research: co-operation, banking, public administration in a decentralized environment: Conference proceedings (September 26th,2017) - Kielce, Poland: Baltija Publishing. - P. 115-117	
114	Ковалева Е.А., Мисюра Е.Ю.	Жадное построение расписания в программной среде MATLAB	International Scientific Conference "Modern economic research: co-operation, banking, public administration in a decentralized environment", Poland, Kielce, September 26th, p. 142-145.	
115	Наумік-Гладка К.Г.	Использование SEO технологий на современном предприятии	Материалы международной научно-практической конференции 25 апреля 2017 года: Петропавловск-Камчатский: Камчатский филиал автономной некоммерческой образовательной организации высшего образования Центросоюза Российской Федерации «Российский университет кооперации», 2017. – 154 с.	
116	Раевнева О.В, Бровко О.І.	Інституційна автономія ВНЗ як засіб забезпечення сталого розвитку суспільства	Scientific Conference «Problems and prospects of territories' socio-economic development», April 20-23, 2017. - Opole, Poland/ The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. – 272 p. (P.266-269)	
117	Козуб. В. О., Круглова О. М.	Методичне забезпечення моніторингу фінансових результатів діяльності підприємства-суб'єкта	Теорія і практика діяльності підприємств: монографія у двох томах; Нац. Металург.	

		зовнішньоекономічної діяльності	Академія. За ред Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. - Дніпро: Пороги, 2017. - С. 273-287.	
118	Панчук А.С., Афоніна Т.Ю.	Моніторинг конкурентного середовища підприємства	Антикризисне управління: держава, регіон, підприємство: Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції, 17 листопада 2017 року / м. Ле-Ман, Франція	
119	Лугова В.М., Литовченко І.В.	Науковий потенціал України та результативність його використання	Strategic estimations and vectors of Ukraine's social and economic development in the con- ditions of European integration and the world partnership: monograf / edited by V. Yatsen- ko. – Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2017. – 357 p. (p. 65-77)	
120	Гаврилов П. Ю.	Обґрунтування кластерізації промислових підприємств	Наукові розробки,передові технології,інновації [збірник наукових праць та тез наукових доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково- практичної конференції].-Прага –Брно- Кiev,- К.: НДІСР.-2017 С.78-87	
121	Иванов Ю.Б., Карпова В. В.	Опыт США в Кремниевой долине	Особые экономические зоны. Зарубежный и отечественный опыт. Книга 2: моно- графия для магистрантов, обучающихся по программам направлений "Экономика", "Государственный аудит" и "Финансы и кредит" / [И.А. Майбуров и др.]; под редакцией И.А. Майбурова, Ю.Б. Иванова. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2017. - С.59-68.	
122	Бестужева С. В.	Особливості державної підтримки інноваційного розвитку в розвинених країнах: позитивний досвід для України	International scientific conference innovative economy: processes, strategies, technologies January 27th, 2017 Proceedings of the Conference. – Р. 19-21.	
123	Близнюк Т.П.	Особливості професійної культури викладачів університету: ціннісний підхід	International Scientific Conference From the Baltic to the Black Sea: the Formation of Modern Economic Area: Conference	

			Proceedings, August 19th, 2017. Riga, Latvia: Baltija Publishing. 196 pages. -C. 98-101	
124	Полякова О.Ю.	Особые экономические зоны в контексте экономической политики государства	Особые экономические зоны. Кн. 1. / Под ред. И.А. Майбурова, Ю.Б. Иванова. – С. 18-26.	
125	Губарєва І.О., Ялдін I.B.	Стратегічний менеджмент розвитку металургійної галузі	Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Miedzynarodowej NaukowoPraktycznej "Economy. Zarządzanie. Współczesne problemy i perspektywy rozwoju" (30.01 - 31.01.2017) - Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2016. – 24-26 str.	
126	Карпова В. В.	Цели и задачи создания особых экономических зон с позиции государства и бизнеса	Особые экономические зоны. Теоретико-методологические аспекты развития. Книга 1: монография для магистрантов, обучающихся по программам направлений "Экономика", "Государственный аудит" и "Финансы и кредит" / [И.А. Майбуров и др.]; под ред. И.А. Майбурова, Ю.Б. Иванова. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2017. - С.10-18.	
127	Миронова О.М.	The main causes of crisis in the modern economic conditions	Development strategy of science and education: Collection of scientific articles. – Fidelite editions, Namur, Belgique, 2017. – P. 113-115.	
128	Мишина С. В., Звягинцев П. А.	Подходы к определению понятия «маркетинг персонала»	Topical questions of contemporary science: Collection of scientific articles. – Aspekt Publishing, Taunton, MA, United States of America, 2017.- P. 152 – 156. (24.02.17)	
129	Близнюк Т. П.	Cross-cultural features of Ukrainian management	Topical issues of contemporary science: Collection of scientific articles. – C.E.I.M., Valencia, Venezuela, 2017. 26/05/2017	
130	Blyznyuk T. P.	Generational culture of baby boomers in Ukraine: value-oriented approach	Science and society: Collection of scientific articles. – Edizioni Magi, Roma, Italia, 2017.	
131	Близнюк Т. П.	Features of formation cross-cultural management as an independent science	Development strategy of science and education: Collection of scientific articles. - Fidelite editions, Namur, Belgique, 2017. - 332 p. – P. 268-272.	

V. ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ ТА ІННОВАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ, МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеца здійснює підготовку майбутніх економістів, фахівців із комп'ютерних наук, туризму, видавничо-поліграфічної справи, менеджерів та ін. Університет надає повний спектр навчальних послуг, здійснюючи багатоступеневу підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців. Станом на 01.12.2017 р. кількість студентів денної форми навчання становила **4914** осіб (з них 484 іноземних студента) та **2286** особи заочної форми навчання (з них 530 іноземних студента). Університет має дозвіл Міністерства освіти і науки України на підготовку до вступу у вищі навчальні заклади громадян України та іноземних громадян (ліцензія серії АЕ № 458586 від 28.07.2014 р.).

До складу університету входять 7 факультетів, 32 кафедри, Центр заочної та дистанційної освіти, Центр післядипломної освіти, спеціалізовані вчені ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій, навчальні та науково-дослідні лабораторії, обчислювальний центр, науково-технічна бібліотека, видавництво, спортивні комплекси.

В університеті діє гнучка система управління якістю підготовки фахівців, заснована на безперервному моніторингу успішності роботи випускників ХНЕУ ім. С. Кузнеца. Студенти мають можливість проходити стажування на провідних вітчизняних промислових підприємствах, фінансових, консалтингових та інших компаніях та установах. Крім того, студентам надається можливість під час навчання проходити мовну підготовку на загальних та факультативних курсах, вивчаючи за бажанням англійську, французьку, німецьку, китайську, італійську, турецьку, арабську та польську мови.

Одним з важливих елементів стратегії університету є забезпечення оволодіння студентами іншомовною компетентністю. З цією метою через систему базових, варіативних та позакредитних дисциплін забезпечена можливість вивчення студентами всіх спеціальностей іноземної мови впродовж усього періоду навчання обсягом 6 – 8 годин на навчальний тиждень. Крім того, за деякими спеціальностями навчання повністю здійснюється англійською мовою.

На завершальній стадії в університеті знаходиться реалізація студентоцентрованого підходу, який передбачає вибір власної траєкторії навчання кожним студентом. Цей підхід забезпечується запровадженням у навчальних планах системи варіативних дисциплін різних категорій – "Майнорів", "Мейджорів" та "Маг-майнорів".

Для координації наукових досліджень студентів і молодих науковців в університеті функціонують Рада молодих вчених і Наукове товариство студентів, аспірантів та докторантів, які координують роботу наукових секторів факультетських рад, за звітний період план роботи яких повністю виконано.

Молоді вчені ХНЕУ ім. С. Кузнеца беруть активну участь в обговоренні науково-прикладних проблем і перспектив функціонування, розвитку та управління економікою України, здійснюють активне сприяння інформуванню та залученню студентів до наукових заходів, що відбуваються в університеті, Харкові та Україні.

Реальним мотиваційним інструментом для молодого перспективного наукового лідера став у 2017 році конкурс проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених, які працюють (навчаються) у ЗВО та наукових установах, що належать до сфери управління МОН. Із поданих 4 проектів, 1 проект отримав фінансування із жовтня по грудень 2017 року у розмірі 75 тис. грн. Планове фінансування на 2018 рік становить 300 тис. грн.

Протягом 2017 року за участю Ради молодих вчених (далі - РМВ) на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеца, проводилась низка заходів. Зокрема, 28 квітня 2017 р. на базі університету відбулась Всеукраїнська науково-практична конференція докторантів, молодих учених та студентів «Розвиток європейського простору очима молоді: економічні, соціальні та правові аспекти». У роботі конференції взяло участь понад 660 осіб, 130 спікерів, серед яких студенти, аспіранти, педагогічні працівники та молоді учні, які представили 31 заклад вищої освіти, науково-

дослідні центри та організації Києва, Львова, Харкова, Полтави, Сум, Одеси, Дніпра, Білої Церкви. Також до участі залучено молодих вчених з Польщі. До розгляду організаційному комітету було подано понад 700 реєстрацій учасників.

Для активізації зацікавленості студентів до наукової роботи застосовувались новітні підходи до проведення конференцій. Молоді вчені та студенти взяли участь в організації та проведенні 19 травня 2017 року Всеукраїнської науково-практичної конференції «Моделювання та прогнозування соціально-економічних процесів та систем» кафедри економічної кібернетики в форматі Інтернет-конференції. На інтернет-платформі конференції в он-лайн режимі проведено жваві дискусії, привернена увага до нагальних питань щодо сучасних проблем у сфері моделювання соціально-економічних макро-, мезо- та мікросистем.

На базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця за активної участі членів РМВ 1-2 червня 2017 р. відбулась щорічна Міжнародна конференція «Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця». У роботі конференції взяли участь науково-педагогічні працівники та молоді вчені, які представили провідні заклади вищої освіти, вітчизняні та іноземні науково-дослідні центри та організації Франції, Німеччини, України та інших країн.

Члени РМВ ХНЕУ ім. С. Кузнеця є представниками університету у Раді молодих учених при Харківській обласній державній адміністрації, та в рамках організації міжрегіональної та міждисциплінарної співпраці молодих вчених спільно проведено такі заходи: участь у круглому столі «Ефективність реформ в умовах кризи» (26 травня 2017 р.); дискусійне обговорення досвіду успішних країн світу за участі лауреата Нобелівської премії з економіки Сміта Л. Вернона; участь на базі ХРІДУ у роботі дискусійного клубу «Чи є місце молоді України у Європейському просторі?» в рамках інформаційного проекту «ЄС: вибір молодого покоління України», спрямованого на поширення процесів євро інтеграції України (27 січня 2017 р.); участь у підготовці та проведенні II та III Міждисциплінарних міжвузівських наукових квестах «Пошуки скарбів науки» (20 травня та 11 листопада 2017 р.). У них взяло участь понад 100 осіб, 20 команд з різних закладів вищої освіти м. Харкова. На 10 локаціях ХНЕУ ім. С. Кузнеця було розіграно низку завдань на ерудицію та кмітливість. Роботу Ради молодих учених ХНЕУ ім. С. Кузнеця було відмічено подякою ХОДА.

У рамках заходів тижня науки SCIENCE WEEK з нагоди Всесвітнього дня науки в ім'я миру та розвитку за підтримки Харківської обласної державної адміністрації 13 листопада 2017 року на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця за сприянням РМВ проведено науковий конкурс Since Slam у форматі Стендап шоу. Під головуванням Бабічева А.В., заступника голови ХОДА – керівника апарату, відбулось змагання 11 ЗВО і наукових установ регіону, у якому учасники подали свої наукові напрацювання. Команда Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця посіла почесне II місце.

Члени Ради у складі делегації університету взяли участь у низці наукових заходів, під патронатом ХОДА: II Міжнародному конгресі та фестивалі Міжнародної науково-освітньої дослідницької мережі (USERN), який відбувся у Харкові 8–10 листопада 2017 р.

Робоча група за участю молодих вчених ХНЕУ ім. С. Кузнеця приймала участь у IX Міжнародному економічному форумі «Інновації. Інвестиції. Харківські ініціативи», який відбувся 22 вересня 2017 року в м. Харків. Під час форума представники РМВ відвідали панельні дискусії та прийняли участь в обговоренні актуальних питань залучення інвестицій в рамках науково-практичної діяльності університету.

Протягом 2017 року відбувався обмін досвідом з Радами молодих учених ІНЕМ Львівської політехніки, Одеського національного економічного університету, та популяризація наукової діяльності серед молоді через науково-аналітичні видання з проблем функціонування і шляхів удосконалення системи освіти і науки України, зокрема у журналах «Наша перспектива».

Молодими вченими Ради взято участь у Круглому столі Голів Рад молодих учених «Законодавче поле діяльності молодих учених України» в рамках Третьої щорічної науково-освітньої виставки «Публічне управління XXI» та науково-практичної конференції за міжнародною участю «Публічне управління у забезпеченні сталого розвитку країни» на базі

Харківського регіонального інституту Національної академії державного управління при Президентові України з метою обговорення нових положень редакції Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам». Захід проведено в рамках Третьої щорічної науково-освітньої виставки «Публічне управління ХХІ» та науково-практичної конференції за міжнародною участю «Публічне управління у забезпеченні сталого розвитку країни» на базі Харківського регіонального інституту Національної академії державного управління при Президентові України.

Крім того, на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця організовано підтримку науково-навчальних заходів серед школярів та студентів.

Молоді вчені ХНЕУ ім. С. Кузнеця у 2009–2017 навчальному році виступали як співорганізатори разом Департаментом освіти з гуманітарних питань Харківської міської ради та брали участь в роботі журі III – XI Міських турнірах юних економістів для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Шість років поспіль Турнір проводиться на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця. У роботі XI турніру, який відбувся 23 вересня 2017 року, брало участь 12 збірних команд з навчальних закладів міста Харкова та міської мережі, понад 140 осіб, серед яких 60 членів команд та їх керівників. У складі членів журі IX Міського турніру взяли участь викладачі ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Також здійснювалась інформаційна підтримка РМВ в таких заходах, як: щорічний конкурс серед молодих фахівців віком до 30 років «Науково-педагогічний старт»; III Міжнародний конкурс студентських наукових робіт «Кредитно-банківська система: історія, сучасність та перспективи розвитку»; II тур Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності «Управління персоналом та економіка праці»; II тур Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності «Економічна кібернетика»; XI Харківський регіональний конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук за економічним напрямом; районний етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів членів Малої академії наук України.

Здійснювали активну діяльність у організації та проведенні ювілейного XI Міжнародного конкурсу студентських рекламних та PR-проектів "Золотий компас", участь у якому взяли понад 20 вишів України, Білорусі та Казахстану, із залученням до журі команди висококваліфікованих маркетологів, піар- та рекламних спеціалістів із Харкова, Києва, Дніпра, Одеси та інших міст України, модернізація постійного сайту конкурсу та оновлення контенту, створення й запуск офіційної сторінки на Facebook з метою оперативної взаємодії з учасниками конкурсу та розповсюдження інформації через соціальну мережу; підготовка до проведення XII Міжнародного студентського конкурсу рекламних та PR-проектів «Золотий компас».

У рамках спільної роботи з Радою молодих учених Навчально-наукового інституту гуманітарних наук університету державної фіiscalної служби України 6 квітня 2017 року студентами взято участь у 16-ій Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Економіко-правовий розвиток України в умовах постіндустріального суспільства».

Також на протязі року керівники науково-дослідних робіт активно залучають студентів до виконання наукових досліджень. Так, у 2017 році з оплатою із загального фонду залучено 14 студентів (у 2016 році – 21 студент), зі спеціального фонду – 13 студентів (у 2016 році – 13 студентів).

На кафедрах постійно проводяться науково-методичні семінари з питань підвищення якості наукових публікацій студентів, обговорення результатів та попередня експертиза дисертаційних робіт, розроблення освітніх програм на основі компетентнісного підходу, використання інноваційних технологій у навчальному процесі тощо.

Участь студентів у науково-дослідній роботі є незамінною складовою підготовки висококваліфікованих фахівців. В університеті діють понад 50 наукових гуртків та проблемних груп, участь у яких беруть більше тисячі студентів. Напрями роботи гуртків відповідають пріоритетним напрямам розвитку науки і техніки відповідно до законодавства. Найактивніші

студенти приймають участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних та університетських конкурсах студентських наукових робіт.

У звітному періоді на виконання наказу МОН України «Про проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук (далі – Конкурс) у 2016-2017 навчальному році» ХНЕУ ім. С. Кузнеца входить до переліку базових ЗВО з проведення П туру конкурсу у галузі «Маркетинг, управління персоналом і економіка праці». Участь у конкурсі взяли 58 студентських наукових робіт, авторами яких є 67 студентів. В секції «Маркетинг» за результатами П туру на науково-практичній конференції виступило 45 студентів із 30 ЗВО. Переможці Конкурсу нагороджені 37 дипломами I, II та III ступеня, в тому числі 2 студенти – переможці нашого університету. За результатами П туру в секції «Управління персоналом та економіка праці» на науково-практичній конференції виступило 22 студентів з 19 ЗВО. За результатами конференції нагороджено 20 переможців конкурсу, в тому числі 2 студенти – переможці нашого університету.

Крім того, студенти активно приймали участь у конкурсі з інших наукових напрямів. Так, у 2016-2017 навчальному році на П тур Всеукраїнського конкурсу направлено 58 студентських наукових робіт в інші ЗВО. Динаміку участі в ньому та кількість переможців наведено в табл. 1.

Таблиця 1

**Динаміка участі студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеца
у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт**

НАГОРОДА	Кількість переможців у навчальному році			
	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Диплом I ступеня	4	12	11	9
Диплом II ступеня	4	10	10	7
Диплом III ступеня	4	3	13	10
Всього	12	25	34	26

Протягом року студенти університету за підтримки наукових керівників були учасниками багатьох конкурсів, олімпіад, чемпіонатів і турнірів, а саме Всеукраїнський студентський бізнес-турнір «Стратегія фірми 2017», міжнародний конкурс «Золотий компас 2017», міський конкурс студентських проектів «Харків — місто молодіжних ініціатив», у III студентському Турнірі економістів, IV Всеукраїнському бізнес-турнірі «Стратегії фірми-2017», Всеукраїнському конкурсі дипломних робіт, IV міжнародній олімпіаді з менеджменту серед молоді тощо. Найкращі студенти за перемогу в конкурсі онлайн-практики з нагоди дня банкіра зараховані до кадрового резерву ПриватБанку.

Студенти ХНЕУ ім. С. Кузнеца приймали активну участь у Харківському регіональному конкурсі студентських наукових робіт. У табл. 2 наведено кількість студентів, які стали переможцями.

ХНЕУ ім. С. Кузнеца є національним координатором проекту ERASMUS + MASTIS, який діє з 15.10.2015 р. по 14.10.2018 р. Протягом року відбувся ряд нарад щодо магістерської програми «Інформаційних систем», яка буде створена європейським проектом ERASMUS + MASTIS «Встановлення сучасних досліджень Майстер-рівня в області інформаційних систем». Одним із ключових завдань проекту є підвищення якості освіти для майбутніх IT-спеціалістів.

Таблиця 2

**Динаміка участі студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеца в
Харківському регіональному конкурсі студентських наукових робіт**

Нагорода	Кількість переможців у навчальному році			
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Диплом I ступеня	11	1	3	1
Диплом II ступеня	12	4	2	2
Диплом III ступеня	10	2	1	1
Усього	33	7	6	4

У 2016/2017 навчальному році на Регіональний конкурс було направлено 19 студентських наукових робіт.

Не менш важливим індикатором результативності діяльності науково-педагогічних працівників, є конкурс-захист науково-дослідницьких робіт студентів.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця на виконання наказу МОН України «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2016-2017 навчальному році» входить до переліку базових ЗВО Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Державні фінанси» та зі спеціальності «Фінанси і кредит».

II етап Всеукраїнської студентської олімпіади відбувся з 36-ох навчальних дисциплін, участь у яких взяли 85 студентів. У табл. 3 наведена кількість переможців і динаміка участі студентів університету.

Таблиця 3

Динаміка участі студентів ХНЕУ ім. С. Кузнеця у Всеукраїнській олімпіаді

Нагорода	Кількість переможців у навчальному році			
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Диплом I ступеня	2	5	1	3
Диплом II ступеня	8	7	10	12
Диплом III ступеня	9	7	6	4
Диплом IV ступеня	4	5	2	2
Диплом II ступеня командний	1	2	1	-
Всього	24	26	20	21

Одним із пріоритетних напрямів розвитку НДС в університеті є підвищення якості студентських наукових робіт, рівень їх відбору для подальшої участі та забезпечення високого рівня їх підготовки. Публікаційна активність студентів постійно має високі показники. У 2017 році за результатами участі студентів у наукових конференціях, під керівництвом викладачів кафедр було опубліковано 2577 публікацій, в тому числі 1266 статей самостійно написаних студентами. На рис. 1. показано загальну кількість наукових публікацій студентів в університеті.

Рис. 1 Динаміка кількості студентських публікацій

Незначне зниження кількості студентських публікацій в порівнянні з минулим роком пов'язане із активністю студентів у інтелектуальних іграх, а саме: «Аналіз візуальних джерел з історії українського козацтва», «М.С. Грушевський як особистість», турнірах з історії, міжнародних олімпіадах з програмування, всеукраїнському фестивалі інновацій тощо. Стала традицією участь студентів університету у відкритому чемпіонаті Харкова із спортивного програмування. Під керівництвом Щербакова О.В. 23 квітня 2017 року студенти здобули перемогу та були відзначені відповідними дипломами.

21-22 жовтня 2017 року студенти університету активно приймали участь та зайняли I призове місце у Всеукраїнському хакатоні для дівчат «Hack4Good»: збільшення кількості дівчат через IT-технології.

Дипломом II ступеня у групі «Економічні ВНЗ» нагороджена команда ХНЕУ ім. С. Кузнеця за участь у змагання IT-Хакатон 2.0, який був проведений на базі ХНІІ ДВНЗ УБС кафедрою ITBM.

29 вересня – 1 жовтня 2017 року студенти ХНЕУ ім. С. Кузнеця проходили тренінг та нагороджені сертифікатом учасника «Інвестуємо в молодь. Змінюємо майбутнє».

Окремі статистичні дані щодо наукової діяльності наведені в табл. 4:

Таблиця 4
Показники наукової діяльності студентів та молодих вчених

Роки	Кількість студентів, які беруть участь у наукових дослідженнях (% від загальної кількості студентів)	Кількість молодих вчених, які працюють у ЗВО або науковій установі	Відсоток молодих вчених, які залишаються у ЗВО або установі після закінчення аспірантури
2014	74,7	344	90,4
2015	75,0	348	91,7
2016	58,0	213	96,0
2017	53,0	176	96,8

В університеті спільно з громадською організацією «Центр прикладної освіти» діє Молодіжне наукове товариство «Q-bit», яке дає можливість обдарованій молоді спільно працювати над науково-дослідними та інженерними проектами, спілкуватися між собою та провідними фахівцями різних галузей та завдяки цьому підвищувати свій інтелектуальний та професіональний рівень, формувати в собі культуру науково-інженерного мислення та відчуття приналежності та поваги до інтелектуальної еліти держави. Також в університеті працює Microsoft IT Academy. Молоді науковці постійно приймають участь у програмі «Академічна ініціатива» фірми IBM за напрямами «Основи системного аналізу об'єктів та процесів комп'ютеризації», «Програмна інженерія» та «Об'єктно-орієнтований аналіз» з використанням програмних продуктів Rational Requisite Pro і Rational Rose.

Активну діяльність у розвитку популяризації молодіжного підприємництва, як перспективного виду діяльності, проект «Створення мережі між університетських Start-Up центрів для підтримки та просування студентських інноваційних проектів» (SUCSID), який реалізується в межах програми Tempus IV Європейського Союзу та розрахований на три роки. Крім того, в рамках Erasmus+ Programme за договором КА 107 від 16.08.2017 р. про академічну мобільність вищих навчальних закладів ХНЕУ ім. С. Кузнеця та Університетом імені Фрідріха-Александра Ерланген-Нюрнберга за успішне закінчення навчання з курсу «Міжнародна торгівля» студенти університету відзначені відповідними сертифікатами (4-15 вересня 2017 року). Крім того, сертифікатами були нагороджені студенти за успішне проходження тренінгу з управління підприємством на платформі Shadow Manager та є учасниками Всеукраїнського конкурсу «SDG in Ukraine: Look of New Generation (Цілі сталого розвитку в Україні: погляд нового покоління)».

В університеті діє мотиваційна система заходів щодо розвитку науково-дослідної роботи та інноваційної діяльності студентів та молодих учених. До таких заходів можна віднести нагородження Золотим знаком. Викладач або студент, який отримує Золотий знак університету, іменується Лауреатом Золотого знаку. Крім того, студенти лауреати Золотого знаку щомісячно отримують фіксовану надбавку у розмірі 1-ї мінімальної студентської стипендії за рахунок коштів передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення студентів та аспірантів ХНЕУ ім. С.Кузнеца. Незаперечною перевагою також є право на позаконкурсний прийом до аспірантури університету, зарахування на вакантні місця викладачів університету відповідного профілю.

Ефективним мотиваційним важелем для студентів щодо оновлення проектних ідей в інноваційному напрямку є проведення ряду заходів та тренінгів. Так, 20 квітня 2017 року в межах проекту «Kharkiv IT Unicorns: назустріч трендам» кафедрою інформаційних систем було проведено тренінг на тему «Підготовка бізнес-презентацій» та тренінг «Ключові види діяльності» (23 березня 2017 року).

Студентам надано можливість всебічного розвитку наукової та науково-дослідної діяльності. За рахунок спецфонду університету студенти мають можливість приймати участь у наукових конкурсах, олімпіадах, виступати з доповідями на конференціях в інших містах України. Крім того, найбільш науково активних студентів керівники наукових досліджень залучають до створення програмного продукту для проведення онлайн анкетування, яке вже третій рік поспіль використовується в роботі відділу забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку ХНЕУ ім. С.Кузнеца. Таким чином, керівництво показує студентам практичну цінність їх розробок та сприяє оптимізації навчального процесу шляхом створення кабінету студента.

Талановитих студентів керівництво університету спільно з Радою молодих вчених висуває на здобуття премій та стипендій різного рівня. Так, у 2017 році відзначено студентів: стипендію Президента України отримали 6 студентів; стипендію Верховної Ради України – 4 студенти; Стипендію Кабінету Міністрів України – 2 студенти; стипендію ім. Вадима Гетьмана – 2 студенти; Стипендію міського голови "Обдарованість" – 3 студенти; Стипендію Фонду В. Пінчука «Завтра.UA» – 2 студенти; Золотим знаком ХНЕУ ім. С. Кузнеца нагороджено 3 студенти.

ХНЕУ ім. С. Кузнеца здійснює фундаментальну підготовку студентів та молодих вчених, яка сприяє розвитку сучасної економіки, вирішенню такої грунтовної економічної проблематики, як розвиток вітчизняних підприємств, вибір конкурентоспроможних виробів, організацію виробництва і праці, ефективний збут продукції, налагодження тісної взаємовигідної співпраці та ін.

VI. НАУКОВІ ПІДРозділи, їх напрями діяльності, робота з замовниками

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ СЕКТОР

Науково-дослідний сектор (далі – НДС) є структурним підрозділом ХНЕУ ім. С. Кузнеця. В університеті здійснюються виконання програм і проектів фундаментальних та прикладних досліджень, прикладних розробок колективами (тематичними групами, творчими колективами тощо), до складу яких входять наукові та науково-педагогічні працівники, докторанти і аспіранти, студенти, допоміжний персонал та в разі потреби залучаються фахівці інших організацій.

Для підвищення ефективності розробок, зміцнення зв'язку науково-дослідного та навчального процесів до складу НДС входять тимчасові творчі (науково-творчі) колективи, групи, наукові студентські кружки, які створені. Чисельність співробітників НДС та посадова ієрархія визначаються штатним розписом університету, який затверджує ректор.

Планування наукових досліджень і розробок здійснюється відповідно до пріоритетних напрямів ХНЕУ ім. С. Кузнеця, тематичного плану науково-дослідних робіт, Положення «Про організацію наукової діяльності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця». Процес створення та передачі науково-технічної продукції здійснюється та регламентується відповідно до Положення «Про створення та передачу науково-технічної продукції» та нормативно-правових актів, які регламентують наукову діяльність.

Протягом 2017 році провідними науковцями університету та фахівцями науково-дослідного сектору було розроблено ряд внутрішніх положень, які регламентують роботу науково-експертної комісії, забезпечують охорону результатів науково-дослідної роботи (Положенням про комерційну таємницю, Положення про науково-експертну комісію та Положення про розподіл майнових прав на службові об'єкти права інтелектуальної власності за договором на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та дослідно-технологічних робіт ХНЕУ ім. С. Кузнеця).

В грудні 2017 року проаналізовано стан наукової роботи в ХНЕУ ім. С. Кузнеця та оприлюднюються результати цього аналізу на засіданнях Вченої ради університету, розроблені пропозиції із удосконалення наукової роботи, створення умов, які б стимулювали участь співробітників університету у виконанні НДР.

Університетом значна увага приділяється розвитку наукової діяльності студентства. Варто відзначити, що ХНЕУ ім. С. Кузнеця є базовим ЗВО для проведення конкурсу студентських наукових робіт із напрямку «Маркетинг, управління персоналом і економіка праці» та Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Державні фінанси» та зі спеціальності «Фінанси і кредит». Результати участі наших студентів у конкурсах науково-дослідних робіт, олімпіадах, які проводить МОН України, Фонд фундаментального дослідження, Державний інноваційний фонд, Кабінет міністрів України тощо представлено в V розділі.

У 2017 році активізовано проведення моніторингу та аналізу результатів наукової, науково-технічної та науково-дослідницької діяльності разом з іншими підрозділами ХНЕУ ім. С. Кузнеця для своєчасного виявлення об'єктів права інтелектуальної власності, які мають комерційний потенціал. НДС активно співпрацює з регіональними органами державної влади, науковими установами, підприємствами та іншими замовниками.

ЦЕНТР ІННОВАЦІЙНИХ ЗНАНЬ СВІТОВОГО БАНКУ В УКРАЇНІ

Центр інноваційних знань Світового банку в Україні, створений на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця для надання громадськості інформації про Групу Світового банку, проекти та програми, що фінансуються Банком, а також широкий спектр досліджень із різноманітних проблем розвитку. Центр інноваційних знань діє відповідно до політики Світового банку щодо розкриття інформації про свою діяльність та відкритого доступу до документів. Послуги Центру інноваційних знань Світового банку в Україні безкоштовні. Відвідувачі мають змогу

користуватися електронними ресурсами Групи Світового банку та мають доступ до публікацій Банку й інших матеріалів із питань розвитку. На даний момент до бібліотеки надійшло понад 500 примірників документів, виданих Світовим Банком і бібліотечний фонд постійно поповнюється.

START-UP ЦЕНТР «FIRST CAPITAL»

Start-up центр «FIRST CAPITAL» був створений в 2013 році з метою підтримки та просування студентських інноваційних проектів» (SUCSID), що реалізується відповідно до програми Tempus IV Європейського Союзу. В межах проекту залучені провідні університети Європейського Союзу та України: Університет Монпельє 2 (Франція), Університет Ліон 2 (Франція), Інститут менеджменту (Португалія), Технологічний університет Тампере (Фінляндія), Бакінгемширський Новий університет (Великобританія), Королівський технологічний інститут (Швеція), Білоруський державний університет та Білоруський національний технічний університет (Білорусь), Економічна академія Молдови та Комратський державний університет (Республіка Молдова), Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця, Харківський національний університет будівництва та архітектури, Харківський національний університет міського господарства, Сумський державний університет, Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя (Україна).

Метою діяльності Start-up Центру є сприяння розвитку молодіжного бізнесу та розповсюдження і популяризації молодіжного підприємництва як перспективного виду діяльності. Центр в процесі роботи допомагає реалізовувати декілька проектів, зокрема: «Створення мережі міжуніверситетських Start-Up центрів, «Kharkiv IT Unicorns» тощо.

Однією з переваг є реалізація проекту в консорціуму та залучення до нього бізнес-інкубаторів європейських країн, асоціації ІТ-компаній «Інформаційні технології України», компаній, які займаються просуванням та підтримкою інновацій. На етапі планування проекту та створення консорціуму Start-up центру «First Capital» був закладений принцип взаємодії «держава - бізнес - університети». Така орієнтація дозволяє використовувати в своїй діяльності різноманітні формати заходів, а саме: idea-дні, startup-дні та краш-тести ідей, тренінги, майстер-класи для стартаперів та школи підприємця, зустрічі з бізнес-лідерами, бізнес-експурсії, робота стартап-команд з менторами, бізнес-ігри тощо.

6 грудня 2017 року в ХНЕУ ім. С. Кузнеця за підтримки команди First Capital & Fablab відбулося презентація програми MHP accelerator та тренінг Алли Сладковської – менеджера по взаємодії зі стартапами акселератора Radar Tech (акселератор повного циклу, мета якого – створювати умови для розвитку української молоді та їх проектів). Відвідання заходу було вільне, присутнім було запропонована унікальна можливість отримати відповіді на питання з розвитку та підтримки стартапів в Україні та щодо програми акселерації проектів Radar Tech, Agrohub.

21 грудня 2017 року в рамках другого сезону проекту «Kharkiv IT Unicorns» організовано чергову сесія «Бізнес-аналіз і цінність для клієнта». Проект «Kharkiv IT Unicorns» стартував в жовтні 2016 року і проходив за підтримки Департаменту з підвищення конкурентоспроможності регіону ХОДА в рамках Програми сприяння розвитку малого та середнього підприємництва в Харківській області на 2016 – 2020 роки, куди його включили за ініціативи Харківського ІТ Кластеру. Партнером «Kharkiv IT Unicorns» вже другий рік є проект ERASMUS+ FabLab «Створення мережі та інфраструктури підтримки молодіжного інноваційного підприємництва на платформі Фаблабів», який успішно реалізується на базі ХНЕУ ім. С Кузнеця. Проект проходив в розширеному форматі і складався з: серії навчальних заходів від практикуючих експертів-лідерів ринку, що дозволило учасникам підвищити рівень професійних знань і відпрацювати 12 навичок, необхідних для створення та розвитку власних стартапів – від ідеї до реалізації; розважально-пізнавальних заходів – екскурсії до ВНЗ, музеїв, підприємств і ІТ-компаній м. Харкова. Це дозволило учасникам дізнатися про потенціал харківської промисловості, суміжні технологічні області та їхні досягнення, відкрити для себе

нові можливості і побачити, як працює бізнес зсередини, інновації та ІТ рішення. Захід включав конкурс стартапів, для якого були відібрані ідеї, призначенні ментори і сформовані команди. Участники презентували проекти журі і потенційним інвесторам, найкращі – відмічені нагородами та призами. Всі команди отримали досвід для наступних конкурсів та стимулювання креативності та інновацій, реалізації нових ідей. Тематика проектів спрямована на поліпшення життя в родині, місті і країні: Smart House, Smart City, ведення бізнесу, соціальне підприємництво тощо.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР АСОЦІАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРИКОРДОННИХ РЕГІОНІВ

Інформаційний центр Асоціації європейських прикордонних регіонів (АЄПР), який було відкрито у ХНЕУ ім. С. Кузнеця у 2013 році і з яким на сьогодні ведеться активна співпраця. Завдяки плідному співробітництву стала можливою участь представників нашого університету в міжнародному конгресі "Покоління У + Гендерна демократія сьогодення = Економіка завтра", що проходив у Європарламенті (м. Страсбург, Республіка Франція).

Постійно проводяться відеоконференції стосовно транскордонного співробітництва з різними міжнародними громадськими організаціями, представництвом ЄС в Україні.

18 січня 2017 року був проведений робочу нараду з питань наукового обґрунтування проектів нормативно-правових актів у сфері транскордонного співробітництва в рамках укладеної угоди про співпрацю між Науково-дослідним інститутом правового забезпечення інноваційного розвитку Національної академії правових наук України та ХГО «Єврорегіон «Слобожанщина».

24 січня 2017 року відбулося робоча нарада з питань розвитку співробітництва у 2017 році в рамках угоди між Харківською обласною радою, Харківським національним економічним університетом і Асоціацією органів місцевого самоврядування Харківської області (було укладено 10 лютого 2016 року). В рамках робочої наради було прийнято рішення про ініціювання змін до Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2016-2020 роки і обласних програм Харківщини з розвитку транскордонного співробітництва.

2 березня 2017 року Інформаційному центрі АЄПР в ХНЕУ імені Семена Кузнеця відбулася Робоча зустріч на тему «Досвід місцевого розвитку населених пунктів Полівської сільської ради Дергачівського району Харківської області: Обговорення напрямів взаємодії та співпраці». Була досягнута домовленість про участь Полівської сільської ради Дергачівського району Харківської області в проектах Інформаційного центру АЄПР в ХНЕУ імені Семена Кузнеця

11 травня 2017 року відбулася Перша лекція «Системний підхід в управлінні» в рамках проекту «Школа публічного адміністрування та управління проектами», який реалізується Харківською громадською організацією «Єврорегіон «Слобожанщина» в рамках реалізації соціального замовлення Харківської міської ради та міського проекту Єдина соціальна мережа м. Харкова спільно з: Департаментом праці та соціальної політики Харківської міської ради, Інформаційним центром Асоціації європейських прикордонних регіонів, кафедрою державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки ХНЕУ імені Семена Кузнеця.

6 червня 2017 року Будинку рад під головуванням голови постійної комісії обласної ради з питань бюджету, керівника Центру розвитку громад Асоціації органів місцевого самоврядування Харківської області Людмили Немікіної, представники Харківської обласної ради, Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, Асоціації органів місцевого самоврядування Харківської області, Інформаційного центру Асоціації європейських прикордонних регіонів, Інституту правового забезпечення та інноваційного розвитку Національної академії Наук України, ХОО «Єврорегіон «Слобожанщина» обговорили пропозиції щодо поліпшення позицій Харківської області в регіональному розвитку та в здійсненні міжнародного співробітництва.

21 червня 2017 року делегація ХНЕУ ім. С. Кузнеця на чолі з керівником

Інформаційного центру АЕПР Сиромолотом Е.А. прийняла участь у засіданні Комітету з питань європейської інтеграції Верховної ради України обговорені питання розвитку українських прикордонних регіонів. На засіданні комітету керівник Центру виступив з доповіддю «Асамблея українських прикордонних регіонів та єврорегіонів: Крок для розвитку та зміцнення українських прикордонних регіонів» крімтого розповів про історію, сучасний стан розвитку проекту Асамблея та досвід роботи з Харківською обласною радою та Асоціацією органів місцевого самоврядування Харківської області.

24 липня 2017 року голова Дергачівської районної державної адміністрації К.Жидков провів апаратну нараду за участю голови районної ради, представників районної державної адміністрації, органів місцевого самоврядування, установ та організацій Дергачівського району Харківської області. З доповіддю «Розвиток міжнародного та проектного співробітництва населених пунктів Дергачівського району Харківської області з використанням інструментів транскордонного співробітництва » виступив керівник Інформаційного центру АЕПР в ХНЕУ ім. С. Кузнеця Сиромолот Едуард.

Крім того, Інформаційний центр виступив ініціатором ряду заходів. Зокрема, 17 серпня 2017 року проведення конференції на тему «Розвиток сільських територій. Досвід Асоціації європейських прикордонних регіонів»; 28 серпня 2017 року пройшла робоча зустріч з питань створення Агрокластера «Еко-продукт у Дергачівському районі Харківської області»; 8 листопада 2017 року представники Інформаційного центру АЕПР в ХНЕУ імені Семена Кузнеця та Цільової групи АЕПР з зовнішніх кордонів провели робочу зустріч з питань співробітництва в рамках проведення у Харківській області з 20 по 26 серпня 2017 року 10-того ювілейного Молодіжного Форуму Цільової групи АЕПР з зовнішніх кордонів.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Інформаційний центр Європейського Союзу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця, який було створено у 2009 році. Центр активно функціонує. На базі Центру проводяться численні міжнародні заходи: конференції, відеоконференції, зустрічі, круглі столи тощо. Щорічно Центром активно проводились інтелектуальні ігри між університетами міста у ХНЕУ ім. С. Кузнеця та в школах Харківщини з метою популяризації історії, економіки, політики і культури Європейського Союзу й особливостей європейського співробітництва та ефективної профорієнтації. Усього відбулося понад 40 заходів за участю майже 300 осіб, до яких було залучено також 500 школярів. Особливо слід відзначити такі заходи:

17 вересня 2017 року в Інформаційному центрі Європейського Союзу ХНЕУ імені С. Кузнеця відбулась презентація стипендіальних програм DAAD (Німецької служби академічних обмінів). Лектором DAAD Седріком Райхелем, було презентовано можливості навчання німецькою або англійською мовами, стажування, проведення досліджень у Німеччині. У заході прийняли участь студенти ХНЕУ ім. С. Кузнеця, а також провідних вищих навчальних закладів Харкова, в тому числі: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, ХНАДУ, НЮУ ім. Ярослава Мудрого та Харківського національного медичного університету. Подія викликала інтерес у всіх присутніх та супроводжувалась жвавою дискусією. Були отримані вичерпні відповіді на найбільш вагомі та нагальні питання щодо вивчення німецької мови, літньої школи, підготовки документів для подання заяви на навчання.

За підтримки Центру 20 жовтня 2017 року в університеті було організовано лекцію професора кафедри політології Стокгольмського університету, консультанта виконавчого директора ООН з питань жінок – Друде Далеруп на тему: «Підвищення жіночого представництва в Європі: нові дослідження щодо цілей та інструментів» в рамках реалізації проекту Горизонт 2020 «Планування гендерної рівності в наукових дослідженнях у галузі комп’ютерних наук та інформаційних технологій».

26 жовтня 2017 року ХНЕУ ім. С. Кузнеця відвідала французька делегація на чолі з Послом Франції в Україні її Високоповажністю пані Ізабель Дюмон, радником із питань культури та співробітництва Паскалем Сліванскі, аташе з питань університетського і наукового співробітництва Сільвеном Ріголле, Почесним консулом Франції у Харкові Сергієм Політучим,

та директор «Альянс Франсез» міста Харкова Тімоте де Майар Ламанді.

Під час свого перебування в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця її Високоповажність пані Ізабель Дюмон зустрілась і обговорила нагальні питання французько-українського співробітництва з Головою Харківської обласної державної адміністрації Юлією Світличною, ректором ХНЕУ ім. С. Кузнеця Володимиром Пономаренком, поспілкувалась з українськими та французькими викладачами ХНЕУ ім. С. Кузнеця та Університету Ліон-2 імені Люм'єр, які забезпечують реалізацію спільної програми підготовки магістрів подвійного диплому у галузі бізнес інформатики.

15 листопада 2017 року в Інформаційному центрі Європейського Союзу та Асоціації європейських прикордонних регіонів в ХНЕУ імені Семена Кузнеця під головуванням О. В. Юринець, народного депутата України, голови підкомітету регіонального і транскордонного співробітництва між Україною та країнами ЄС Комітету Верховної ради України з питань європейської інтеграції (у форматі Скайп конференції) відбулася Нарада з питань проведення Асамблеї українських прикордонних регіонів. Учасники наради обговорили актуальні питання з підготовки та проведення Асамблеї українських прикордонних регіонів у м. Київ у 2018 році, та розвитку транскордонного співробітництва та діяльності єврорегіонів. За підсумком проведення Наради було схвалено Проект рішення (План заходів) з питань проведення Асамблеї українських прикордонних регіонів та євро регіонів та буде складено відповідний Протокол.

Інформаційний центр відкритий для всіх бажаючих та здійснює консультування щодо спільних проектів і програм ХНЕУ ім. С. Кузнеця з Європейським Союзом.

ЦЕНТР УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ УСПІШНОСТІ

Центр університетської успішності (ЦУУ) був створений за фінансової підтримки з боку Університетської агенції франкофонії. Центр є простором для (само)освіти й навчання французькою мовою для франкомовних студентів і викладачів.

Центр має в своєму розпорядженні усе необхідне обладнання: комп'ютери з доступом до мережі Інтернет, інтерактивну дошку, систему відеоконференції, відеопроектор, книги, підручники та періодичну літературу французькою мовою.

Основними завданнями Центру університетської успішності є організація навчального простору та здійснення належним чином облаштованого навчального процесу, оснащеного навчальними матеріалами та новітнім технічним обладнанням з метою модернізації викладання, підвищення привабливості пропонованих можливостей франкофонного університету та розширення місцевої франкофонної діяльності. Діяльність Центру спрямована на поглиблення міжуніверситетських наукових та навчальних зв'язків між ХНЕУ ім. С. Кузнеця та франкофонними університетами та залученню студентів до різноманітних програм міжуніверситетського співробітництва. Так, організовано сумісну франко-українську програму подвійного диплому, яку ХНЕУ ім. С. Кузнеця проводить спільно із французьким університетом ім. Люм'єра Ліон-2. Ця магістерська програма готове фахівців з високим рівнем знань у галузі інформатики, статистики, управління бізнесом, економіки.

Координаторами франко-української магістерської програми «Туризм. Культурна спадщина. Дозвілля» проведено 22 та 25 вересня 2017 р. захист дипломних робіт та звітів із практики студентів магістерської програми (програма реалізується ХНЕУ ім. С. Кузнеця спільно із університетом Ліон-2 ім. Люм'єр, Франція). Студенти програми проходять практику у туристичних компаніях Франції та інших країн і отримують два дипломи магістра – університетів ХНЕУ ім. С. Кузнеця та Ліон-2 ім. Люм'єр. Після урочистого захисту було організовано зустріч з випускниками, де розглянуто можливості роботи у сфері туризму в Україні і країнах Європи, обмін досвідом проходження навчальних та професійних стажувань за кордоном, обговорені складнощі, з якими найчастіше зустрічаються студенти програм подвійних дипломів.

25-26 жовтня 2017 р. був проведений захист магістерських дипломних робіт студентів спільної Франко-української програми МВА «Бізнес-інформатика» між Харківським

національним економічним університетом ім. С. Кузнеця (Україна) та Університетом ім. Люм'єр Ліон 2 (Франція). Випускники, які закінчили навчання та пройшли переддипломну практику на французьких підприємствах, захищали випускні роботи перед спільною франко-українською комісією. Захист робіт привернув значну увагу наукової спільноти та практиків, так на захисті були присутні: професори університету Ліон 2 Жан-Юг ШОША і Жером Дармон; аташе з питань наукового та університетського співробітництва Посольства Франції Сільвен РІГОЛЕ; директор Французького інституту в Харкові «Альянс Франсез» Тімоте де Маййр, почесний консул Франції в Харкові Сергій Політучий керівники компаній ІТ кластера Харкова, представники компаній України і Франції; викладачі університетів Харкова.

26 жовтня 2017 року у рамках спільної магістерської програми між ХНЕУ ім. С.Кузнеця та університету Ліон 2 ім. Люм'єра (Франція) відбулося урочисте церемонія вручення дипломів випускникам програми Надзвичайним та Повноважним Послом Франції в Україні Ізабель Дюмон. В рамках візити було організовано спілкування зі студентами та школлярами спеціалізованих франкомовних шкіл та проведено два майстер-класи від провідних викладачів ХНЕУ ім. С. Кузнеця: «Шлях до Успіху» та пограти в інтерактивну гру «Економічні парадокси».

Австрійський центр

Австрійський центр розпочав свою роботу в 2006 році і функціонує в межах співпраці та за підтримки Посольства Австрії в Україні на базі Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця. Робота центру надає викладачам та студентам університету низку можливостей щодо отримання інформації стосовно актуальних європейських стипендій, грантів та міжнародних вакансій; можливостей участі у семінарах та тренінгах спільно з австрійськими науковими та культурними діячами; проходження тестування в Центрі тестування м. Харкова та отримання німецького мовного сертифікату; підвищення кваліфікації зі знання та викладання німецької мови з отриманням відповідного сертифіката. В Австрійському центрі сформовано бібліотеку австрійської наукової та художньої літератури. Також, за бажанням, можна скористатися літературою Австрійської бібліотеки міста Харкова, яка є партнером Австрійського центру. Завдяки підтримці Австрійського культурного форуму Австрійський центр дає можливість узяти участь у культурних заходах, таких, наприклад, як тижні австрійського кіно тощо.

Французький клуб

Французький клуб функціонує з 2016 року. На базі Клубу проводяться зустрічі, круглі столи, обговорення подій, пов'язаних із французькою літературою, культурою, історією, здійснюється сприяння розвитку ділових стосунків між французькими і українськими спільнотами.

У вересні 2017 року в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця пройшла зустріч бізнес-делегації «Днів України у Франції», організована агентством Бізнес Франс Україна і Почесним консульством Франції в Харкові. У зустрічі взяли участь Алексі Струве - Директор Бізнес Франс Україна, Політучий С.Я. Почесний Консул Франції в Харкові та харківські компанії, які планують представити харківський бізнес у Франції, знайти бізнес-партнерів і налагодити міжнародне співробітництво.

З 10 по 13 жовтня 2017 року на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця було проведено ділову гру (бізнес-симуляцію) ShadowManager під керівництвом професорів університету Ліон2 ім. Люм'єр, Франція. В бізнес-симуляції приймали участь команди викладачів та студентів університету, які скористались можливістю отримати досвід командоутворення та розвити навички взаємодії в команді; змогли удосконалили вміння швидко приймати рішення та вирішувати складні завдання; набули практичний досвід використання стратегій та їх застосування в сучасних умовах господарювання; отримали досвід прийняття управлінських рішень в рамках концепції *Learning-by-doing*.

За результатами проведення заходу, в університеті планується і подальше впровадження

подібних бізнес ігор та бізнес симуляцій у навчальний процес. Крім того, всі учасники отримали сертифікати та безцінний досвід ведення бізнесу на практиці.

Характер діяльності міжнародних центрів університету активно висвітлюється у ЗМІ та на офіційних сайтах Міністерства освіти і науки України, Харківської обласної державної адміністрації і в соціальних мережах.

ВІДДІЛ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Відділ створено у 2010 році та реорганізовано у 2015 і 2017 роках. Основна мета діяльності – вирішення сучасних задач щодо забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Структура відділу включає сектор моніторингу якості освіти та інноваційних освітніх проектів; сектор зовнішнього рейтингового оцінювання; сектор соціально-психологічних досліджень. До компетенції відділу належить виконання науково-дослідної, інформаційно-аналітичної, проектно-цільової, організаційно-координаційної, моніторингу та самооцінки, методичної, консультативної функцій. Виокремлюються такі напрями діяльності як: забезпечення функціонування системи якості ХНЕУ ім. С. Кузнеця; сприяння формуванню позитивного іміджу ХНЕУ ім. С. Кузнеця в освітніх та наукових колах національного та світового освітнього простору; інформаційно-аналітичне забезпечення стратегічного та інноваційного розвитку ХНЕУ ім. С. Кузнеця; впровадження інноваційних проектів, спрямованих на забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Основні завдання відділу: участь у визначенні стратегій розвитку та стратегічному плануванні діяльності ХНЕУ ім. С. Кузнеця; сприяння міжнародному визнанню та партнерству ХНЕУ ім. С. Кузнеця; розроблення та реалізація програм міжнародного освітнього співробітництва з міжнародними франкофонними закладами вищої освіти, науковими інституціями та зі спорідненими університетами Франції (у рамках угоди між ХНЕУ ім. С. Кузнеця та університетською агенцією Франкофонії «Про створення Відділу університетської успішності в Харківському національному економічному університеті ім. С. Кузнеця» від 04 жовтня 2012 року); вивчення, узагальнення та поширення позитивного міжнародного і вітчизняного досвіду з питань освітніх інновацій та забезпечення якості освіти; інформаційно-аналітичне забезпечення участі ХНЕУ ім. С. Кузнеця у національних та міжнародних рейтингах; розроблення нормативно-інструктивного та організаційно-методичного супроводу складових системи внутрішнього забезпечення якості; проведення моніторингу та самооцінки результатів навчання студентів. Участь в організації та проведенні рейтингу науково-педагогічних працівників ХНЕУ ім. С. Кузнеця; організація та проведення соціально-психологічних та маркетингово-моніторингових досліджень щодо забезпечення якості освітньої діяльності, якості вищої освіти, інноваційного розвитку освітнього середовища ХНЕУ ім. С. Кузнеця; підготовка освітніх інноваційних проектів, їх апробація та впровадження; організація та проведення науково-методичних заходів (семінарів, тренінгів, круглих столів) з актуальних питань забезпечення якості, впровадження освітніх інновацій; здійснення індивідуально-консультативної роботи з учасниками освітнього процесу з питань забезпечення якості, освітньої інноваційної діяльності, впровадження та розвитку інформаційно-комунікаційних технологій тощо.

В своїй діяльності відділ використовує такі форми роботи як: науково-методичні та науково-практичні заходи, робочі групи.

Результати діяльності у 2017 році: участь у міжнародному проекті «Оптимізація структур забезпечення якості в університетах-членах консорціуму» («Optimisation des services d'assurance qualité dans les universités membres (OptiQua)» за підтримки Університетської агенції франкофонії, (2016-2017 р.р.). Даний проект був спрямований на розробку практичних інструментів для університетів-учасників, які допоможуть надати необхідну інформацію для аналізу та здійснення оцінювання, впровадження методології UniQua, створення групи експертів та мережі університетів в галузі забезпечення якості. Було прийнято участь в

міжнародному проекті ERASMUS+ 574273-EPP-1-2016-1-AM-EPPKA2-CBHE-SP «Стимулювання інтернаціоналізації досліджень шляхом запровадження системи забезпечення якості третього рівня вищої освіти у відповідності до європейських вимог» (C3QA) (2017 р.).

Фахівцями відділу взято участь у проекті на виконання прикладного дослідження за рахунок видатків загального фонду державного бюджету «Планування, моніторинг, самооцінка діяльності і розвитку вищого навчального закладу» (Державний реєстраційний № 0115U002377), у ході якого розроблені інструменти управління розвитком закладу вищої освіти на кваліметричній основі» (2016-2017 р.р.). Крім того, виконувались роботи в межах прикладного дослідження «Формування системи внутрішнього забезпечення якості» (Державний реєстраційний № 0117U000425), у ході якого розробляються інструменти формування, підтримки та поліпшення системи внутрішнього забезпечення якості (2017-2018 р.р.).

Було розроблено інтегральний документ щодо внутрішнього забезпечення якості освіти: Положення «Про внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця». Здійснювалось інформаційно-аналітичне забезпечення участі ХНЕУ ім. С. Кузнеця у національних та міжнародних рейтингах: національні рейтинги: «ТОП 200 Україна», Зарплатний рейтинг ЗВО України, який проводиться журналом «Гроші» (за економічними спеціальностями); рейтинг Топ-50 вишів України за оцінками роботодавців України, який проводиться журналом «Фокус; DOU - рейтинг ВНЗ для отримання вищої освіти і роботи в ІТ галузі; Рейтинг ВНЗ України за показниками бази даних SciVerse Scopus; міжнародні рейтинги QS WORLD UNIVERSITY RANKING, QS EEECA UNIVERSITY RANKINGS (Регіональний рейтинг країн Європи, що розвиваються та Центральної Азії U-Multirank); WEBOMETRICS RANKING OF WORLD UNIVERSITIES (Рейтинг університетів світу за рівнем їх присутності в мережі; WORLD UNIVERSITIES WEB RANKING (Рейтинг університетів за популярністю в Інтернеті); U-MULTIRANK: (інституціональні та галузеві рейтинги).

Проведено моніторинг та самооцінка результатів навчання студентів (двічі на рік) на рівнях університету, факультетів, кафедр. Здійснювалась координація, інформаційне та методичне забезпечення організації та проведення профорієнтаційного проекту літніх та зимових шкіл для учнів старших класів на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Організовано та здійснено з підготовкою аналітичних звітів наступних маркетингово-моніторингових та соціально-психологічних досліджень: вивчення ринку праці щодо затребуваності фахівців з вищою освітою та вимог до їх компетентності; дослідження переваг ХНЕУ ім. С. Кузнеця при виборі вищого навчального закладу абітурієнтами; вивчення рівня інтелекту та креативності студентів (1 курс); вивчення адаптації студентів 1 курсу; вивчення актуальних питань організації навчального процесу у ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (опитування студентів 2-3 курсу); визначення задоволеності якістю освіти (опитування студентів 4 курс); дослідження напрямів з удосконалення освітніх послуг (опитування студентів 1 року магістратури).

Результати роботи відділу висвітлювались на ректоратах, науково-практичних заходах різного рівня та знайшли відображення в наукових публікаціях.

VII. НАУКОВЕ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ІЗ ЗАКОРДОННИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Стратегічними завданнями університету є інтеграція у Європейський освітній простір, входження до числа провідних університетів у світових академічних рейтингах. Підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом сприятиме розвитку економічних і культурних зв'язків з країнами Європи і саме університети можуть стати ініціаторами такої інтеграції. З метою підготовки, перепідготовки та вдосконалення професійних навичок спеціалістів, організації спільних науково-дослідних заходів, обміну студентами, аспірантами і викладачами, підготовки спільних проектів для участі в конкурсах на отримання грантів ХНЕУ ім. С. Кузнеця підтримує міжнародні зв'язки з іноземними університетами. Партнерами ХНЕУ ім. С. Кузнеця є університети та освітні організації з багатьох країн світу, а саме: Австрії, Білорусі, Вірменії, Італії, Канади, Китаю, Латвії, Литви, Молдови, Монголії, Німеччини, Норвегії, Польщі, Словаччини, Румунії, США, Франції, Чехії, Швеції.

Головними партнерами з країн Європи в галузі освіти та науки є Університет Ліон-2 ім. Люм'єр (м. Ліон, Франція), Вища школа управління охорони праці в Катовиці (м. Катовице, Польща) та Університет прикладних наук Верхньої Австрії (м. Штайер, Австрія). Спільно з цими університетами на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця було відкрито спільні франко-українські магістерські програми МВА «Бізнес-інформатика» та «Туризм. Культурна спадщина. Дозвілля», спільна польсько-українська магістерська програма за напрямом «Менеджмент», реалізуються програми академічної мобільності. ХНЕУ ім. С. Кузнеця щорічно приймає студентів університету ім. Люм'єра Ліон-2 (м. Ліон, Франція) на культурно-лінгвістичне стажування.

У 2017 році університетом було започатковано партнерські зв'язки та підписані угоди про співпрацю із навчальними закладами Латвії (Вища школа менеджменту інформаційних систем), Литви (Університет Миколаса Ромеріса), Норвегії (Інститут Сандала), Польщі (Старопольський Університет, Університет ім. Миколая Коперніка), Словаччини (Школа економіки і менеджменту в галузі державного управління), Швеції (Університет міста Крістіанстад) у сфері розробки спільних навчальних програм, підготовці за програмами двох дипломів, академічного обміну студентами, на рівні бакалаврату, магістратури, докторантур, проведення лекцій, майстер-класів професорсько-викладацьким складом, обміну публікаціями, результатами наукових досліджень, навчально-методичною літературою, підвищення кваліфікації та професійної підготовки працівників, проведення спільних наукових досліджень і стажувань, використання результатів наукових досліджень в процесі навчання.

Університет є учасником таких міжнародних організацій як: Magna Charta Universitatum, Європейська асоціація університетів (EUA), Університетська агенція франкофонії (УАФ), Асоціація економічних університетів південно-східної Європи і Чорноморського регіону (ASECU), Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD), Міжнародна асоціація шкіл та інститутів адміністрування (IASIA), Асоціація Європейських прикордонних регіонів (AEBR), Європейський дослідний центр з інформаційних систем (ERCIS).

В університеті успішно працюють 6 міжнародних центрів та Французький клуб.

Центр інноваційних знань Світового банку в Україні, створений у 2009 році для надання громадськості інформації про Групу Світового банку, проекти та програми, що фінансуються Банком, а також широкий спектр досліджень із різноманітних проблем розвитку. Центр інноваційних знань діє відповідно до політики Світового банку щодо розкриття інформації про свою діяльність та відкритого доступу до документів.

Startup-центр, відкритий у межах проекту Tempus SUCSID у 2013 році з метою створення середовища, що стимулює розвиток бізнесу. Діяльність Startup-центру спрямована на стимулування креативності та інновацій, на підтримку студентів на шляху перетворення власної бізнес-ідеї в життєздатний бізнес-проект і далі у стабільне та успішне підприємство.

Інформаційний центр Європейського Союзу в університеті, створений у 2009 році. На базі Центру проводяться численні міжнародні заходи: конференції, відеоконференції, зустрічі,

круглі столи тощо.

Інформаційний центр Асоціації європейських прикордонних регіонів (АЄПР), відкритий в університеті у 2013 році. У ньому постійно проводяться відеоконференції стосовно транскордонного співробітництва з різними міжнародними громадськими організаціями, представництвом Європейського Союзу в Україні.

Центр університетської успішності (ЦУУ), є простором для освіти і вивчення французької мови для франкомовних студентів і викладачів. Центр створений за фінансової підтримки з боку Університетської агенції франкофонії і оснащений усім необхідним обладнанням.

Австрійський центр, відкритий і функціонує в межах співпраці та за підтримки Посольства Австрії в Україні. Австрійський центр надає викладачам та студентам університету такі можливості: отримувати інформацію стосовно актуальних європейських стипендій, грантів та міжнародних вакансій; брати участь у семінарах та тренінгах спільно з австрійськими науковими та культурними діячами; пройти тестування в Центрі тестування міста Харкова та отримати німецький мовний сертифікат; підвищити кваліфікацію зі знання та викладання німецької мови з отриманням відповідного сертифіката

Французький клуб, відкритий у 2016 році. Ініціатором створення клубу підтримана Французьким інститутом у Харкові «Альянс Франсез» і Почесним консулом Франції в Харкові Сергієм Політучим. На цьому майданчику проводяться зустрічі, круглі столи, обговорення подій, пов'язаних із французькою літературою, культурою, історією.

З 2010 року ХНЕУ ім. С. Кузнеця є партнером Кембріджського університету (Великобританія) зі здачі кваліфікаційного екзамену з рівня володіння англійською мовою (BEC) в Україні.

В університеті існує можливість для студентів і викладачів брати участь у програмі мобільності Erasmus+ KA1 з університетами: Університет Ліон-2 ім. Люм'єр (м. Ліон, Франція); Вища школа менеджменту інформаційних систем ISMA, (м. Рига, Латвія); Школа економіки та менеджменту публічного адміністрування «VŠEMvs», (м. Братислава, Словаччина); Державна вища техніко-економічна школа в Ярославі (Польща). В 2017 році в програмах мобільності прийняв участь 41 студент.

В 2017 році з ініціативи Департаменту з підвищення конкурентоспроможності регіону Харківської обласної державної адміністрації в університеті проведено 6 семінарів у межах проекту «Абетка експортера». У заходах прийняли участь представники ділових кіл Харківщини, представники малого та середнього бізнесу регіону, активної молоді. Метою проекту є створення умов для активізації експортної діяльності суб'єктів господарювання регіону шляхом підвищення рівня поінформованості представників ділових кіл щодо можливостей активного освоєння зовнішніх ринків, правових аспектів експорту, особливостей ринків країн, визначених експортною стратегією пріоритетними, питань просування товарів на іноземних ринках.

Країна партнер	Установа - партнер	Тема співробітництва	Документ, в рамках якого здійснюється співробітництво, термін його дії	Практичні результати від співробітництва
Австрія	Університет прикладних наук Верхньої Австрії (м. Штайер)	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 25.06.2014 – 25.06.2019	Спільне проведення комплексних науково-дослідних робіт в сфері застосування новітніх досягнень теорії і практики управління на підприємствах та державних установах і органах самоврядування
Австрія	Віденський університет Модуль (м. Відень)	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 27.02.2015 – 27.02.2020	Розробка спільних міжнародних проектів, обмін методичною літературою, спільні дослідницькі проекти.
Алжир	Університет Abou-Bekr Belkaid-Tlemcen	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво 25.10.2016- 25.10.2019	Проведення спільних науково-практичних конференцій, семінарів, обмін науковими здобутками та досвідом організації наукових досліджень, участь у міжнародних освітніх проектах та програмах
Білорусь	Білоруський державний економічний університет (м. Мінськ)	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 23.03.2012 – 23.03.2017	Проведення спільних комплексних науково-дослідних та освітньо-методичних робіт щодо теорії та практики управління на підприємствах, державних організаціях і в органах самоуправління.
Білорусь	Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації (м. Гомель)	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 02.02.2012 – 02.02.2017	Проведення спільних науково-практичних конференцій, семінарів, обмін науковими здобутками та досвідом організації наукових досліджень, участь у міжнародних освітніх проектах та програмах
Вірменія	Вірменський державний економічний університет, (м. Ереван)	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 08.06.2012 – 08.06.2017	Проведення спільних науково-практичних конференцій, семінарів, участь у міжнародних освітніх проектах та програмах.

Вірменія	Національний університет архітектури та будівництва Вірменії, (м. Ереван)	Співробітництво у галузях наукових досліджень	Угода про співробітництво, 08.02.2017 – 08.02.2022	Проведення спільних науково-практичних конференцій, семінарів, участь у міжнародних освітніх проектах та програмах.
Італія	Фонд Ромуальдо Дель Б'янко (м. Флоренція)	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 13.03.2010 - безстроково	Спільні наукові дослідження, розвиток організаційних та культурних відносин між діяльністю сторін.
Канада	Університет Манітоби (м. Вінніпег)	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 09.09.2009 - безстроково	Обмін досвідом з метою удосконалення навчальних планів та програм, координація і розвиток програм мобільності викладачів та студентів.
Китай	Хебейський університет науки і технології	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 2014 - безстроково	Заснування Інформаційного китайського центру для організаційно-правової форми співробітництва між сторонами з метою розвитку міжнародного освітнього, наукового та культурного співробітництва між організаціями, підприємствами та вищими навчальними закладами.
Латвія	Вища школа менеджменту інформаційних систем (м. Рига)	Співробітництво у навчальній сфері	Угода про співробітництво, 03.03.2017 – 03.03.2021	Академічний обмін студентами, викладачами та дослідниками.
Литва	Університет Миколаса Ромеріса	Розробка спільних міжнародних проектів; організація спільних наукових досліджень	Угода про співробітництво, 16.11.2017 – 16.11.2022	Обмін викладачами, дослідниками, які братимуть участь у конференціях симпозіумах, колоквіумах, спільна наукова діяльність, прикладні дослідження, обмін студентами за умови дотримання місцевих критеріїв щодо відбору учасників відповідальних програм, взаємні візити членів професорсько-викладацького складу, адміністративного персоналу

Марокко	Університет ІБН ТОФАІЛ (м. Кенітра)	Співробітництво та обмін в сфері спільних інтересів сторін	Рамкова угода про співробітництво 23.05.2016 – 23.05.2021	Обмін викладачами, дослідниками, які братимуть участь у конференціях симпозіумах, колоквіумах, спільна наукова діяльність, прикладні дослідження, обмін студентами за умови дотримання місцевих критеріїв щодо відбору учасників відповідальних програм, взаємні візити членів професорсько-викладацького складу, адміністративного персоналу
Молдова	Молдавська економічна академія	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 8.10.2012 - безстроково	Проведення спільних комплексних науково-дослідних та освітньо-методичних робіт щодо теорії та практики соціально-економічного розвитку підприємств, регіонів, держав.
Монголія	Монгольский державний аграрний університет (м. Улан-Батор)	Розвиток і розширення співробітництва щодо спільних інтересів сторін	Угода про взаєморозуміння 17.05.2016 – 17.05.2021	Обмін інформацією стосовно наукових та економічних проектів реалізованих у ЄС, консультації по розвитку кластерів, організація спільної магістерської програми або програми для отримання подвійного диплома магістра в області досліджень, узгоджених сторонами, організація мобільності, програм, стажувань студентів, організація стипендій професорсько-викладацького складу, взаємна співпраця між бібліотеками, спільні та окремі наукові статті та науковий журнал обох установ, організація спільних науково-технічних конференцій, симпозіумів, конференцій
Німеччина	Університет імені Фрідріха-Александра, Ерланген-Нюрнберг	Співробітництво у галузі наукових досліджень та викладання	Угода про співробітництво 20.04.2016 – 2021	Сприяння обміну студентами, випускниками, докторантами, вченими, організаціями, проведення спільних досліджень, проектів, курсів, взаємний обмін інформацією результатів досліджень, академічними матеріалами, публікаціями, вивчення мови країни перебування

Норвегія	Інститут Ян-У. Сандала (Норвегія)	Розробка спільних міжнародних проектів; організація спільних наукових досліджень	Угода про співробітництво від 02.06.2017 р. – безстроково	Обмін викладачів, обмін студентів, проведення спільних наукових досліджень, використання результатів наукових досліджень в процесі навчання, розробка спільних навчальних програм, допомога в управлінні, розвиток бібліотек. Академічний обмін студентами, які навчаються за програмами PhD докторантури, викладачами та дослідниками, підготовка подвійних дипломів, спільних програм, проведення лекцій, майстер-класів професорсько-викладацьким складом, обмін публікаціями, науковими дослідами, навчально-методичною літературою, підвищення кваліфікації та професійної підготовки працівників
Польща	Університет Хуманітас (м. Сосновець)	Розробка спільних міжнародних проектів; організація спільних наукових досліджень	Угода про співробітництво від 08.12.2015- безстроково	На постійній основі здійснюється обмін науково-дослідною літературою та публікації в наукових журналах
Польща	Варшавський технологічний університет «Варшавська політехніка» (м. Варшава)	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про наукову співпрацю, безстроково	Координування науково-дослідної та методичної діяльності і обмін результатами досліджень в сфері освіти і науки, надавання взаємних консультацій, спільна організація наукових конференцій, науково-методичних семінарів, нарад, виставок, презентацій, організація стажування викладачів, аспірантів і дослідників, дипломантів та студентів, формування спільних науково-дослідних колективів для реалізації спільних досліджень та ін.

Польща	Державна вища техніко-економічна школа (м. Ярослав)	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 24.11.2014 – 24.11.2017	Участь у спільних інформаційно-аналітичних, історично-культурних та науково-освітніх програмах, проведення різноманітних наукових конференцій, тематичні заходи, обмін друкованою продукцією з метою співробітництва і розвитку наукових зв'язків
Польща	Університет Фінансів та Управління у Варшаві	Розвиток і розширення співробітництва щодо спільних інтересів сторін	Угода про порозуміння, 25.05.2015 – 25.05.2020	Розвиток та дослідження економічної життєздатності для реалізації програм розвитку, пошук інвесторів зацікавлених у реалізації проектів, організація спільної магістерської програми для отримання подвійного диплома магістра в галузі досліджень, організація мобільності, програм стажування та програм навчання студентів, організація стипендій для професорсько-викладацького складу для проведення досліджень і викладання на спільних магістерських програмах, взаємне співробітництво бібліотеки та обмін книгами, періодичними виданнями та іншими інформаційними матеріалами, співпраця у інших сферах в яких зацікавлені обидві сторони
Польща	Вища Менеджерська Школа (м. Легниця)	Підвищення освітнього рівня навчальних закладів	Рамкова угода, 26.06.2015 – 26.06.2020	Обмін викладачів, обмін студентів, проведення спільних наукових досліджень, використання результатів наукових досліджень в процесі навчання, розробка спільних навчальних програм, допомога в управлінні, розвиток бібліотек

Польща	Гданський Фонд Освіти Менеджерів	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Меморандум про взаєморозуміння по навчальному співробітництву 2016 р.	Заохочення програм обмінів та візитів в наступних категоріях: студентів і аспі- рантів без навчання і здобувачів, молод- ший і старший професорсько-викладаць- кий склад, обміну інформацією та мате- ріалами в тих областях, що предста- ляють інтерес для обох університетів, полегшення переговорів і досягнення домовленостей, проведених окремими особами або факультетами при здійсне- нні подібних обмінів, організації спіль- них конференцій та академічних прог- рам, проведення спільної науково-дос- лідної діяльності та публікація її результатів
Польща	Вища школа управління охороною праці в Катовицях	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Договір про співпрацю 10.02.2016	Реалізація спільних досліджень за узгодженими напрямами, обмін професорсько-викладацького складу для проведення лекцій, семінарів, вивчення польської мови, проведення спільних науково-дослідницьких проектів, обмін та публікація наукових досліджень, організація спільних конференцій, симпозіумів, застосування науково- дослідних грантів Європейського Союзу в рамках співпраці з Україною, проведення презентацій в галузі культури та мистецтва країн-партнерів
Польща	Старопольський Університет, м. Кельце	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Договір про співпрацю 27.03.2017 27.03.2022	Ініціювання та розвиток співробітництва, спільне проведення наукових і прикладних досліджень, співпраця з метою вдосконалення навчальних програм та організації навчального процесу.

Польща	Опольський університет (м. Ополе)	Співробітництво у галузях наукових досліджень і навчання	Угода про співробітництва 21.03.2016 - 21.03.2021	Обмін науковою інформацією, академіч- ними матеріалами, підручниками, обговорення результатів досягнень на спільніх зустрічах, семінарах, конференціях, обмін викладачами науковими співробітниками та студентами в цілях реалізації проектів, допомога у підготовці кадрів і підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників
Польща	Університет ім. Миколая Коперніка	Розробка спільних міжнародних проектів; організація спільних наукових досліджень	Договір про співпрацю	Реалізація спільних досліджень за узгоджен- ими напрямами, обмін професорсько- викладацького складу для проведення лекцій, семінарів, вивчення польської мови, проведення спільних науково- дослідницьких проектів, обмін та публікація наукових досліджень, організація спільних конференцій, симпозіумів, застосування науково- дослідних грантів Європейського Союзу в рамках співпраці з Україною, проведення презентацій в галузі культури та мистецтва країн-партнерів
Румунія	Університет «Лучіан Блага» (м. Сібіу)	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, необмежений період часу	Ініціювання та розвиток співробітництва, спільне проведення наукових і прикладних досліджень, співпраця з метою вдосконалення навчальних програм та організації навчального процесу.
Словаччина	Школа економіки і менеджменту в галузі державного управління	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво 27.05.2016 – безстроково	Обмін викладачами, дослідниками, які братимуть участь у конференціях симпозіумах, колоквіумах, спільна наукова діяльність, прикладні дослідження, обмін студентами, взаємні візити членів професорсько-викладацького складу, адміністративного персоналу

Румунія	Університет м. Крайова	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 18.03.2014 – 18.03.2019	Розвиток та дослідження економічної жит- тєздатності для реалізації програм розвит- ку, пошук інвесторів зацікавлених у реалі- зації проектів, організація спільної магіс- терської програми для отримання подвій- ного диплома магістра в галузі досліджень, організація мобільності, програм стажу- вання та програм навчання студентів, орга- нізація стипендії для професорсько-вик- ладацького складу для проведення дослі- джень і викладання на спільних магістер- ських програмах, взаємне співробітництво бібліотеки та обмін книгами, періодични- ми виданнями та іншими інформаційними матеріалами.
Таджикистан	Спільний Таджико-Український факультет Технологічного університету Таджикистана (м. Душанбе)	Розвиток співробітництва в області освіти та наукових досліджень	Меморандум про взаєморозуміння 04.01.2016 – 04.01.2021	Академічний обмін студентами, які нав- чаються за програмами бакалаврату, ма- гістратури та PhD докторантур, викла- дачами та дослідниками, підготовка под- війних дипломів, спільних програм, про- ведення лекцій, майстер-класів профе- сорсько-викладацьким складом, обмін публікаціями, науковими дослідами, навчально-методичною літературою, підвищення кваліфікації та професійної підготовки працівників
Франція	Університет Монпельє 2 (м. Монпельє)	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 21.05.2014 – 21.05.2019	Сприяння взаємному обміну: студентами, які навчаються та/або проходять стажуван- ня, викладацьким та дослідницьким персо- налом, адміністративним/або технічним персоналом, реалізація спільних науково дослідних програм та/або спільних навчаль- них програм, обмін інформацією, що стосується проведення конференцій, коло- квіумів, семінарів та наукових зустрічей

Франція	Університет ім. Люм'єра Ліон-2 (м. Ліон)	Спільна програма	Угода про співробітництво, 22.09.2014 – 22.09.2019	Співробітництво в рамках спільної французько-української програми підготовки магістрів з видачею диплома магістра державного зразка Франції за напрямом підготовки: «Інформатика в галузі природничих наук, технологій, охорони здоров'я», за спеціальністю: «Інформатика прийняття рішень і статистика», спеціалізація: Інформатика прийняття рішень і статистика в менеджменті», та диплома магістра державного зразка України за спеціальністю: «Менеджмент бізнес-інформатика».
Франція	Університет (м. Страсбург)	Поглиблення співпраці задля розвитку вищої освіти та наукових досліджень	Угода про співробітництво, 7.10.2013 – 7.10.2018	Програми обміну викладачами, студентами, аспірантами, спільні навчальні програми, спільне керівництво дисертацій, спільні освітні та наукові програми, відкриття літніх шкіл, спільна участь у тендерах та проектах, що пропонуються міжнародними організаціями, підтримка публікацій та розповсюдження інформації щодо результатів наукових досліджень.
Швеція	Технологічний університет Люлео (м. Люлео)	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 01.01.2015 – 01.01.2020	Розвиток і розширення співробітництва відповідно до принципів Болонського процесу і підвищення якості та ефективності навчальної, навчально-методичної та науково-дослідної роботи у вищих навчальних закладах.
Швеція	Університет міста Крістіанстад	Співробітництво в сфері спільних інтересів сторін	Угода про співробітництво, 15.02.2017 – 15.02.2022	Обмін викладачами, дослідниками, які братимуть участь у конференціях симпозіумах, колоквіумах, спільна наукова діяльність, прикладні дослідження, обмін студентами, взаємні візити членів професорсько-викладацького складу, адміністративного персоналу

VIII. ВІДОМОСТІ ЩОДО ПОЛІПШЕННЯ РІВНЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ДОСТУПУ ДО ЕЛЕКТРОННИХ КОЛЛЕКЦІЙ НАУКОВОЇ ПЕРІОДИКИ ТА БАЗ ДАНИХ ПРОВІДНИХ НАУКОВИХ ВИДАВНИЦТВ СВІТУ ПРО ПАТЕНТНО-ЛІЦЕНЗІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Основні завдання Бібліотеки ХНЕУ ім. С. Кузнеця полягають в накопиченні, створенні, збереженні та організації власних і світових інформаційних ресурсів, що відповідають вимогам навчального процесу і науково-дослідній роботі в Університеті; забезпечені інформаційних потреб студентів, викладачів і співробітників Університету, відповідно до принципів доступності, оперативності, інформативності і комфорності. Бібліотека формує умови для забезпечення рівного доступу до своїх інформаційних ресурсів всім користувачам згідно реалізації прав громадян на доступ до інформації, освіти, культурних благ, підтримує цілісність бібліотечно-інформаційного простору Університету та мережевий характер бібліотечної діяльності. Бібліотека відповідає за інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу та науково-дослідної роботи ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Основний акцент у своїй роботі Бібліотека ставить на якості обслуговування, на розвитку взаємодії між користувачем (споживачем послуг) і бібліотекою з використанням нових методів бібліотечної роботи та інформаційних технологій.

На сьогодні (за даними на 1 грудня 2017 року) бібліотечний фонд налічує 850284 томи. Усі документи, що складають фонд Бібліотеки, зареєстровано в електронній базі даних. Кількість користувачів бібліотеки – 9718. На сьогоднішній день обслуговування користувачів здійснюється за факультетами. Кожний факультет університету має свій блок обслуговування, що включає: абонемент, книgosховище зі своїм книжковим фондом та читальну залу. Це дозволяє оперативно видавати літературу без виконання попередніх замовлень. Спеціалізовані структурні підрозділи обслуговують усі категорії користувачів: читальна зала періодики; абонемент художньої літератури; універсальна читальна зала. На даний момент бібліотека забезпечує роботу 12 книgosховищ, 12 абонементів і 8 читальних зал на 460 місць силами 30 працівників бібліотеки.

У бібліотеці працює автоматизована бібліотечно-інформаційна система – УФД / Бібліотека, яка створена на базі сучасних технологій і стандартів обробки інформації. Програма забезпечує автоматизацію усіх видів роботи університетської бібліотеки: комплектування бібліотечного фонду; обробка, відбір та перегляд документів; сортування обраних документів за визначеними критеріями, перегляд каталожних карток.

Пошук потрібної літератури здійснюється у автоматичному режимі. Доступ до електронної бази даних Бібліотеки є у світовій мережі INTERNET, з усіх читальних залах Бібліотеки, а також у локальній мережі установи. В електронному каталогі можна отримати інформацію про усі області бібліографічного опису документу, крім того, про місце його зберігання, наявність примірників у книgosховищі та виданих користувачам.

У бібліотеці працює система інформаційно-правового забезпечення “Ліга-Закон”. Оновлення системи проводиться щодня через INTERNET. На сьогоднішній день систему “Ліга-Закон” установлено в усіх читальних залах бібліотеки. Читачі мають доступ до нормативно-правової, економічної, консультаційної, довідкової інформації, яку при необхідності можна скопіювати.

Надається послуга: запит бібліографу – «віртуальний бібліограф». До виконання приймаються запити: про наявність у фондах бібліотеки конкретного видання, законодавчих нормативних актів міністерств та відомств України; фактографічні, що містять фактичні відомості і дані щодо конкретних фактів, подій, персоналій; тематичні запити (підбір літератури за конкретною темою - до 10 назв); запити про уточнення бібліографічних даних видання. Скористатися послугою можна з будь-якого комп’ютера локальної мережі університету і в мережі INTERNET.

Загальна кількість автоматизованих робочих місць для співробітників бібліотеки складає 30 одиниць. Створені автоматизовані місця з комп'ютерами для у всіх читальнích залах бібліотеки.

Картотека книгозабезпеченості ведеться в електронному вигляді. Для проведення аналізу книгозабезпеченості створено «Тематико-типовий план». До нього внесено інформацію про навчальні дисципліни університету, кафедри, спеціальності, кількість студентів, норму книгозабезпеченості. Література, що надійшла до фонду бібліотеки, у процесі обробки закріплюється за дисциплінами. Після остаточного розподілу бібліотечного фонду по місцях зберігання, на основі всіх цих даних можна проводити аналіз книгозабезпеченості.

Створено електронну базу повнотекстових документів. Електронна бібліотека включає електронні аналоги друкованих видань, а саме: монографій, навчальних посібників, конспектів лекцій, виданих у ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

У повному обсязі оброблено штрих-кодами увесь фонд Бібліотеки, що надає можливість застосовувати автоматизовану видачу літератури.

Електронний каталог фонду бібліотеки містить 173232 записи. Інформація про бібліотеку знаходитьться на сайті університету. Бібліотека має свій Web-сайт. Офіційний сайт бібліотеки ХНЕУ <http://library.hneu.edu.ua> є базою доступу до університетських ресурсів, а також до світових інформаційних ресурсів. Через сайт бібліотеки можна вийти на бази даних повнотекстових документів у відкритому доступі.

У звітному періоді приймались електронні копії документів і здійснювалась їх прив'язка до БД. У відкритому доступі для користувачів представлено: 8445 записів статей, 1589 методичних рекомендацій авторів – вчених Університету, 182 автореферати дисертацій, 127 збірок матеріалів конференцій, 274 навчальних посібника, 4 збірника наукових робіт студентів, 5159 дипломних магістерських робіт, 10 звітів про наукові дослідження, 287 монографій, 422 патенти.

Документи додаються в архів мовою оригіналу; дані про авторів, назва, ключові слова, анотація – трьома мовами: українською, російською та англійською. Репозитарій розпочав працювати у 2012 р. і вже має на 01.12.2017 р. 443890 звертань-переглядів з різних куточків світу – Франції, Польщі, Китаю, США та ін.

У минулому році велика увага приділялася удосконаленню інформаційних послуг. В інформаційній роботі бібліотека все більше орієнтується на надання інформації в електронному вигляді. Активно використовуються можливості Інтернет і електронної пошти, віртуальної виставки, тощо. Через сайт бібліотеки можна визначити код УДК на статті, що написали наші користувачі, що значно спрощує роботу науковцям та студентам. За період з січня на 1 грудня 2017 року заіндексовано 558 назв наукових статей у віртуальний спосіб.

Значне місце в звітному році займала робота з редактування БД «Книгозабезпеченість», згідно навчальних планів.

Доступ до електронних ресурсів бібліотеки надавався як зовнішнім користувачам через web-сайт, так і користувачам локальної мережі через портал Університету.

Протягом року за ініціативою МОН України та науково-освітньої мережі URAN. користувачам локальної мережі надавався тріал-доступ до повнотекстових наукових іноземних ресурсів.

У читальніх залах Бібліотеки користувачі мають змогу скористатись вільним доступом до мережі Інтернет на базі технології Wi-Fi. Відкрито доступ до електронних наукових публікацій у системі URAN. Створено посилання на сайті бібліотеки до ресурсів наукової бібліотеки ім. Вернадського "Електронні наукові фахові видання".

Бібліотека бере участь у корпоративних проектах «Єдина картка читача» та «Зведеній каталог бібліотек Харкова», що надає можливість скористатися інформацією про наявність видань у бібліотеках вищих навчальних закладів Харкова, які приєдналися до цих проектів.

На базі Бібліотеки в Університеті відкрито доступ до наукометричної бази даних Web of Science — пошукової платформи, що об'єднує реферативні бази даних публікацій в наукових журналах і патенти, у тому числі бази, які обліковують взаємне цитування публікацій. У 2017 році організовано роботу по створенню профілю в ORCID та профілю науково-педагогічних працівників НМБД Web of Science. Викладачі університету активно використовували можливості відкритої платформи. За період жовтень – грудень 2017 року було здійснено 951 захід на платформу WoS, 1282 пошукових запитів. Крім того є позитивні тенденції у розрізі місяців, зокрема у жовтні – 33, у листопаді – 94, а у грудні – 824 доступів до платформи; у жовтні – 397, у листопаді – 298, у грудні – 587 пошукових запитів.

Бібліотека має широкі міжнародні зв'язки та статус регіонального інформаційного центру. На базі Бібліотеки ХНЕУ ім. С. Кузнеця працюють два інформаційні центри. Центр інноваційних знань Світового Банку в Україні (з 2007 р.), який надає інформацію про Групу Світового Банку, проекти, програми, які ним фінансуються, дані досліджень з різних проблем розвитку. На даний момент до бібліотеки надійшло 460 примірників документів, виданих Світовим Банком. Інформаційний центр Європейського Союзу (з 2009 р.), основна мета діяльності якого спрямована на розповсюдження інформації про Європейський Союз і його політику, надання допомоги університетам і дослідницьким центрам в навчанні студентів і проведення дослідницької роботи з питань європейської інтеграції, сприяння участі студентів у дебатах з європейських питань. На даний момент до бібліотеки надійшло 831 примірник документів, виданих Європейським Союзом.

Студенти, співробітники Університету та читачі з інших закладів вищої освіти, інших міст мають можливість безкоштовно користуватися електронними ресурсами групи Світового банку та Європейського Союзу з питань розвитку.

На базі бібліотеки, що має статус науково-бібліотечного інформаційного центру постійно проводяться науково-практичні конференції, скайп-конференції, семінари, тренінги, круглі столи, екскурсії для керівників та співробітників інших бібліотек, науковців вищих навчальних закладів Харкова, України та зарубіжжя, тощо.

У звітному році особлива увага приділялася культурно-масовій роботі. У 2017 році було започатковано новий проект Socium «LibrarySloboda». Так, було проведено такі заходи: «Святкування Всеукраїнського дня бібліотек 29.09.2017 року», 10 листопада 2017 року «Дмитро Багалій в колі харківської спільноти», присвячений до 160-річчя з дня народження Д. Багалія.

Були організовані Дні інформації, заняття з першокурсниками з бібліотечно-бібліографічних знань, книжкові виставки. На сайті Бібліотеки ожна ознайомитися з віртуальними виставками, створеними у 2017 році: «Шлях у міжзоряний простір» (до Всесвітнього Дня авіації та космонавтики), «Щоб наша правда не пропала, щоб наше слово не вмирало...» (присвячена видатному українцеві Т. Г. Шевченку), «Для мене книга – світло дня, для мене книга – зорі ночі...» (До Всеукраїнського дня бібліотек).

Бібліотека є провідною ланкою науково-інформаційної діяльності університету. Вона надає суттєву допомогу розвитку і впровадженню наукових досліджень.

ІХ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНІ РОБОТИ, ЩО ВИКОНУЮТЬСЯ НА КАФЕДРАХ У МЕЖАХ РОБОЧОГО ЧАСУ ВИКЛАДАЧІВ

1. «Актуальні проблеми функціональної лінгвістики» державний реєстраційний № 0117U007650, науковий керівник завідувач кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян, к.філол.н., доцент Черемська О. С.

Наукова новизна роботи полягає в проведенному багатоаспектному аналізі й систематизації економічної термінології сучасної української мовита лексичних запозичень; зясуванні особливостей процесів словотворення на основі новітніх запозичень; характеристиці багатоаспектності досліджень синонімічних та антонімічних зв'язків у сучасній лінгвістиці; висвітленні трансформації багатоаспектного поняття поняття культура мови в українському мовознавстві. Отримані конкретні висновки про нормативність наукової комунікації дають матеріал для осмислення основоположної проблеми у викладанні гуманітарних дисциплін кафедри. Акцент у вивченні української мови зосереджено на виробленні сукупності універсальних стереотипів професійної і наукової мовленнєвої поведінки майбутнього фахівця. Це, першочергово, передбачає вироблення мовленнєвої культури, що є потужним чинником самоствердження й самореалізації, оскільки високий рівень культури мовлення дає змогу оволодіти навчальними дисциплінами, які формують фахові знання, й успішно їх використовувати в подальшій діяльності. Результати дослідження мають практичну значущість. Комплексний опис нормування, шляхів і способів формування, структури, системної організації наукової мови дають матеріал для подальшої роботи з упорядкування досліджуваної термінології.

2. «Теоретико-методологічне забезпечення формування економічної політики в умовах ринкового реформування» державний реєстраційний № 0116U008287, науковий керівник завідувач кафедри політичної економії, д.е.н., професор Попов О.Є.

Узагальнено вплив глобалізаційних процесів на сучасний стан та соціально-економічні проблеми в економіці України; досліджено стратегічні напрями, а саме: науково обґрунтовано удосконалення державного регулювання становлення соціально орієнтованої економіки; перебудова інституціональної структури; соціалізація відносин власності і формування соціальної відповідальності в суспільстві. Уточнено сучасні шляхи забезпечення економічної і соціальної безпеки України. Проаналізовано актуальні особливості та протиріччя інвестиційного процесу, виявлено можливості окупності і підвищення економічної ефективності інноваційного розвитку. Доведено, що основою розвитку суб'єктів підприємництва є стратегічне планування конкурентних переваг та формування конкурентоспроможності підприємства. Узагальнено шляхи підвищення мотивації праці на підприємстві.

Запропоновано рекомендації щодо: активізації інституціональних чинників економічного і соціального розвитку України; виявлення наслідків впливу глобалізаційних процесів на економіку України; удосконалення механізму державного регулювання. Розроблено методичні підходи щодо: формування системи планування конкурентоспроможності промислових підприємств, удосконалення матеріального стимулювання і нарахування заробітної плати управлінському персоналу.

3. «Сучасні тенденції забезпечення стабільності вітчизняної банківської системи» державний реєстраційний № 0116U008288, науковий керівник завідувач кафедри банківської справи, д.е.н., професор Колодізєв О. М.

В результаті виконаних досліджень удосконалений метод забезпечення управління активними та пасивними операціями; сформульовані рекомендації щодо управління ризиками банків; розроблена модель рейтингового оцінювання; визначені параметрів оцінки ефективності грошово-кредитної політики Національного банку України.

Інформаційною базою дослідження були наукові праці провідних зарубіжних і вітчизняних вчених з питань, пов'язаних з проблемами валютно-курсової стабільності, валютної політики, цілей валютно-курсового регулювання; Конституція України, Закони України та підзаконні акти, інші нормативно-правові акти органів державної влади (Декрети та Постанови Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України) положення та інструкції Національного банку України, статистичні дані, інформація з мережі Інтернет.

4. «Управління інноваційно-інвестиційною та логістичною діяльністю підприємств промисловості» державний реєстраційний № 0117U007659, науковий керівник завідувач кафедри економіки, управління підприємствами та логістики, д.е.н., професор Ястремська О. М.

Результатами роботи є дослідження теоретичних підходів та обґрунтування методичних рекомендацій щодо формування системи управління інноваційно-інвестиційною та логістичною діяльністю підприємств промисловості; забезпечення розвитку промислових підприємств на основі формування стратегій; теоретичні основи і підходи до формування виробничих систем управління високотехнологічними підприємствами; стимулювання виробництва якісної продукції виробничо-технологічного призначення; організації логістичної діяльності на підприємстві; оптимізації логістичних мереж; Оцінювання готовності підприємства до впровадження контролінгу, його роль в управлінні інноваційною діяльністю та інноваційним розвитком підприємства; забезпечення ефективності логістичної діяльності підприємств.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця в навчальних дисциплінах: «Маркетинг інновацій», «Інноваційний розвиток підприємства», «Інтелектуальна власність», «Інноваційна економіка», «Управління розвитком: інноваційний аспект», та впроваджені у діяльність підприємств.

5. «Механізм забезпечення енергоефективності діяльності підприємств: теоретичний та практичний аспекти» державний реєстраційний №0117U007631, науковий керівник завідувач кафедри економіки підприємства та менеджменту, д.е.н., професор Шиян Д.В.

В роботі було оцінено рівень ефективності витрат; визначено відповідність фактичних умов пріоритетам формування енергетичної безпеки України; проведено структурний аналіз енерговиробництва в Україні та його відповідність сучасним світовим тенденціям; запропоновано заходи щодо мінімізації загроз енергетичній безпеці через оптимізацію структури енерговиробництва в Україні; визначено удосконалений перелік етапів формування стратегії енергозбереження підприємства; запропоновано заходи щодо підвищення енергоефективності вітчизняних підприємств; розмежовано поняття «енергозбереження» та «енергоефективність»; розроблено організаційно-економічний механізм, що є основою, на якій повинні ґрунтуватися напрямки менеджменту з енергозбереження на підприємстві; визначено передумови технічного розвитку підприємства, що вливають на підвищення його енергоефективності та обумовлюють інноваційний розвиток в цілому; визначено основні етапи дослідження стану стратегічного управління енергоефективністю підприємств; виявлено умови та фактори, що обумовлюють формування компетентностей персоналу енергоефективних компаній; сформовано основні складові компонентного аналізу ефективності організаційно-економічного механізму лібералізації енергетичних ринків; сформовано модель організаційно-економічного механізму забезпечення енергоефективності сільськогосподарських підприємств та визначено основні його складові; визначено проблеми розвитку національного ринку відновлюваних джерел енергії в агробізнесі та його подальші перспективи росту; досліджено сутність поняття «енергозбереження», встановлено взаємозв'язок з енергоефективністю, визначено відмінності в трактуванні зазначених понять; узагальнено напрями і заходи з енергозбереження, які сприятимуть

підвищенню ефективності виробничої діяльності підприємств; виявлено умови та складові кадрового забезпечення для підвищення енергоефективності діяльності підприємства; визначено показники енергоефективності підприємства.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеца в навчальних дисциплінах, а також на ДНВП завод «Об'єднання Комунар».

6. «Реформування фінансового контролю в Україні: організаційні засади та аналітичне забезпечення» державний реєстраційний № 0116U008282, науковий керівник завідувач кафедри контрою і аудиту, к.е.н., професор Дікань Л.В.

Уточнено класифікацію державного аудиту. Удосконалено системний підхід до упорядкування внутрішнього аудиту бюджетних установ. Отримало подальшого розвитку теоретичне обґрунтування напрямів удосконалення дфк в контексті модернізації управління державними фінансами. Обґрунтовано підхід до організації аудиторської діяльності із використанням сучасних інформаційних технологій за окремою послугою. Уточнено методичний підхід до формування організаційно-аналітичного забезпечення аудиту припущення безперервності діяльності.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЭУ ім. С. Кузнеца в навчальних дисциплінах «аудит державних фінансів», «контроль в бюджетних та фінансово-кредитних установах», «державний фінансовий контроль», «комп’ютерний аудит», «аудит», «організацій і методика аудиту».

7. «Теоретико-методологічні засади підвищення ефективності господарської діяльності підприємств» державний реєстраційний № 0117U007637, науковий керівник завідувач кафедри економіки та оцінки майна підприємств, д.е.н., професор Васильев О. В.

Теоретичною і методичною основою дослідження є сучасні положення економічної теорії, наукові праці зарубіжних і вітчизняних фахівців з проблем підвищення ефективності діяльності підприємств та врахування об'єктивності змін, які відбуваються під впливом динамічного зовнішнього середовища. Досягнення поставленої мети й завдань дослідження здійснено з використанням таких загальнонаукових і спеціальних методів: аналіз і синтез, індукція та дедукція - при уточненні та впорядкуванні понятійного апарату щодо забезпечення ефективної діяльності підприємства, розробки системи показників оцінки ефективності діяльності підприємства; абстрактно-логічний метод – при дослідженні існуючих підходів до оцінки ефективності діяльності підприємств; історичний аспект аналізу – при характеристиці особливостей оцінки ефективності на різних етапах розвитку економічних систем; метод аналітичних узагальнень – при визначенні та дослідженні факторів впливу на рівень ефективності.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеца в таких навчальних дисциплінах: «Оцінка майна і майнових прав».

8. «Розробка теоретико-методичних основ проектно-орієнтованого управління розвитком туристичної галузі в Україні» державний реєстраційний № 0117U007640, науковий керівник завідувач кафедри туризму, д.е.н., доцент Сущенко О.М.

Розглянуто можливість реалізації положень міжнародних стандартів забезпечення якості вищої освіти шляхом широкого впровадження інструментів тренінгового навчання у вищих навчальних закладах в процесі підготовки фахівців туристичної сфери, розкрито результати соціального дослідження щодо виявлення впевненості випускників напряму підготовки "Туризм" у працевлаштуванні, обґрунтована нагальна потреба впровадження тренінгів у навчальний процес з метою формування комплексу актуальних загальних, міжособистісних та професійних компетентностей у майбутніх фахівців туристичної сфери. Обґрунтовано доцільність впровадження та використання інформаційних технологій

щодо розвитку туристичного потенціалу територій. Визначено особливості діяльності українських організацій в сфері саморегулювання маркетингових комунікацій, узагальнено нормативні засади реалізації маркетингової діяльності в сфері туризму в аспекті розвитку туристичного потенціалу територій на розвитку середнього бізнесу в Україні.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця в навчальних дисциплінах: «Організація туризму (основи туристичної діяльності)», «Формування та структура рекреаційної індустрії», «Маркетингові комунікації в туристичній діяльності», «Аналіз діяльності підприємств туристичної галузі.», «Логістика в міжнародному туризмі», «Менеджмент та маркетинг в туризмі», «Управління конкурентоспроможністю підприємств в туристичній».

9. «Фінансові аспекти розвитку регіону та підприємництва» державний реєстраційний № 0116U008285, науковий керівник завідувач кафедри фінансів, д.е.н., професор Журавльова І.В.

Визначення сутності та предметної площини поняття «фінансовий стан підприємства»; заходи щодо побудови політики формування та розподілу фінансових ресурсів підприємства; методичний підхід до аналізу управління фінансовою безпекою підприємств машинобудування; тенденції розвитку регіональної інвестиційної політики України на принципах регіональної політики країн ЄС; обґрунтування рекомендацій щодо підвищення ефективності управління кредитним ризиком банку. Удосконалено: підходи до визначення сутності та особливостей формування фінансових ресурсів підприємства; методичне забезпечення формування емісійної стратегії підприємства; теоретико методичний інструментарій управління фінансовою безпекою підприємства; узагальнено та конкретизовано фактори впливу на інвестиційну привабливість підприємств машинобудівної галузі.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця в навчальних дисциплінах: «Фінанси», «Оцінка вартості бізнесу», «Фінансовий менеджмент», «Фінансова стратегія», «Інвестування» на підприємствах та в банківських установах України.

10. «Теоретичні та методологічні засади вивчення соціальних комунікацій» державний реєстраційний № 0117U007649, науковий керівник завідувач кафедри управління соціальними комунікаціями, к.пед.н., доцент Яресько К.В.

Проаналізовано основні закономірності та принципи вивчення медіакомунікацій в умовах вищої школи; вивчено проблему функціонування знаків-символів як засобів символної комунікації та сформульовано закони її функціонування з огляду на багатоаспектність методологічного інструментарію; уточнено зміст психологічних професійних компетентностей фахівця з медіакомунікацій, виокремлено онтологічні та гносеологічні підвалини поняття «дискурс»; визначено суть комунікативного повідомлення як засобу конструювання соціальної реальності, а також визначено поняття «публік рілейшнз» як специфічної детермінанти соціальних комунікацій.

11. «Європейський вектор розвитку ринків фінансових послуг України» державний реєстраційний № 0116U008279, науковий керівник завідувач кафедри управління фінансовими послугами, д.е.н., професор Внукова Н. М.

методичний підхід до процесу організації аудиту фінансових установ в Україні з урахуванням європейської практики, який, на відміну від існуючих, враховує запровадження обов'язкового страхування професійної відповідальності аудитора; методичний підхід до встановлення страхових компаній, які мають дефіцит власного капіталу, та визначення факторів, що впливають на динаміку процесу управління достатністю капіталу. Дістало подальшого розвитку: аналіз напрямів євроінтеграційної адаптації страхового ринку України до нормативів ЄС через запровадження інструментів пруденційного нагляду; теоретичні

положення щодо забезпечення розвитку страхового ринку України, що на відміну від існуючих базується на використанні європейського досвіду при формуванні низки рекомендацій щодо прискорення зростання страхового ринку України; уточнення рівнів використання ризик-орієнтованого підходу та визначення ступеня імплементації ризик-орієнтованого підходу у сфері фінансового моніторингу України.

Основні результати дослідження впроваджено в діяльність Харківського союзу страховиків та реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеца у навчальні дисципліні «Ринок фінансових послуг» та «Фінансовий моніторинг».

12. «Педагогічний дизайн засобів навчання на робочому місці на основі мультимедійних технологій» державний реєстраційний № 0117U007664 науковий керівник завідувач кафедри інформатики та комп’ютерної техніки, д.е.н., професор Пушкар О. І.

Запропоновано аналіз особливостей впровадження педагогічного дизайну засобів навчання на основі мультимедійних технологій в практику вищої школи. Проведено аналіз інструментального базису забезпечення продуктивності систем педагогічного дизайну. Виконано обґрунтування інструментальних засобів реалізації педагогічного дизайну за допомогою технологій векторної графіки. Запропоновано методику оцінки якості дизайну мультимедійних продуктів електронного навчання. Удосконалено методичні засади організації мультимедійних інформаційних ресурсів в системі електронного навчання.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С.Кузнеца в навчальних дисциплінах: «Технологія комп’ютерного дизайну», «Основи композиції та дизайну», «Мультимедійні технології», «Теорія кольору», «До друкарське опрацювання інформації», «Інженерна педагогіка та навчання на робочому місці».

13. «Управління ефективністю розвитку підприємницької діяльності» державний реєстраційний № 0116U008290, науковий керівник завідувач кафедри підприємницької діяльності, д.е.н., професор Гонтарева І. В.

Визначено особливості динамічної компліментарності, взаємодоповнюваності, великих і малих форм підприємництва в Україні. Проведено аналіз сприятливості умов ведення бізнесу в Україні. Обґрунтовано підхід до розвитку підприємництва у сфері консалтингу щодо підвищення енергоефективності та енергозбереження. Розроблено методичні положення щодо забезпечення ефективного розвитку підприємницької діяльності через узгодження інтересів різних груп внутрішніх стек холдерів. Визначено методичні аспекти оцінки якості управління промисловими підприємствами. Розроблено алгоритм управління матеріальними ресурсами підприємства. Обґрунтовано етапи процесу венчурного інвестування відносно розвитку компанії та відносно порядку організації отримання інвестицій від капіталіста. Визначено особливості контролінгу в підприємницькій діяльності з точки зору функціонального підходу. Розроблено підхід до оцінювання конкурентоспроможності підприємницької діяльності за видами економічної діяльності. Розвинуто методичного підходу до формування технологічних кластерів для підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства.

Основні результати дослідження реалізовано в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеца. Методичний підхід до оцінювання конкурентоспроможності підприємницької діяльності за видами економічної діяльності упроваджено в діяльність ТОВ «КрістІнвест».

14. «Розробка високопродуктивних машин і прогресивних процесів, підвищення надійності техніки» державний реєстраційний № 0117U007660, науковий керівник завідувач кафедри природничих наук та технологій, д.т.н., професор Новіков Ф.В.

На основі комплексного підходу досліджуються питання створення і підвищення ефективності прогресивних методів обробки матеріалів, використання ресурсо i

енергозберігаючих технологій, забезпечення безпеки їх впровадження. Проаналізовано сучасний стан розробок в галузі створення матеріалів для броне захисних елементів. Проводиться аналіз впливу основних технологічних параметрів на вибір напрямів інтенсифікації різних стадій виробничих процесів виготовлення виробів в заготовчому, механічному виробництвах і розглядається питання створення нових типів устаткування і пристройів для високоінтелектуальних інтегрованих виробничих систем. Особливе значення приділяється розробці ресурсо- і енергозберігаючих процесів отримання прогресивних заготовок, їх обробці тиском, шліфуванням із зняттям стружки, створенню нових склокерамічних захисних ти екологічних матеріалів.

15. «Макро- та мікроекономічні аспекти соціальної політики» державний реєстраційний № 0116U008286, науковий керівник завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці, д.е.н., професор Назарова Г. В.

Розроблено та обґрунтовано науково-практичні рекомендації щодо формування ланцюга сталого професійного розвитку працівників. Обґрунтовано напрями удосконалення системи формування та використання кадрового резерву. Дістав подальшого розвитку методичний підхід до оцінки соціальної відповіданості бізнесу. Уточнено концептуальні засади формування мотивованої системи навчання персоналу. Розроблено організаційне забезпечення розвитку управлінської компетентності в умовах соціокультурних трансформацій. Запропоновано збалансовану систему показників оцінки соціального розвитку колективу. Удосконалено методичне забезпечення аналізу просторової асиметрії розміщення трудових ресурсів у регіонах України.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця та впроваджені у діяльність ТОВ «Неолайн-плюс», ПАТ «Полтавобленерго», ТОВ. «М-Дизайн», ТОВ «Укрінвестпром», ТОВ «АМК».

16. «Сучасна парадигма навчання та інформаційно-комунікативні технології в практиці викладання російської мови як іноземної» державний реєстраційний № 0117U007651 науковий керівник завідувач кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян, к.філол.н., доцент Черемська О. С.

Актуальність і доцільність дослідження - в умовах нової сучасної парадигми навчання педагоги та методисти здійснюють пошук резервів підвищення якості та ефективності навчання, шляхів його інтенсифікації.

Результати дослідження реалізовано у навчально-методичних розробках, посібниках та впроваджуються у процес навчання студентів-іноземців. Пропозиції щодо використання інноваційних методик викладання іноземної мови та інтенсифікації навчального процесу заслухані та обговорені на метод семінарі кафедри й оприлюднення у вигляді доповідей, тез, статей на міжнародних, регіональних та міжвузівських науково-практичних конференціях. Основні результати науково-дослідницької роботи кафедри впроваджуються в навчальному процесі ХНЄУ ім. С. Кузнеця.

17. «Актуальні питання соціальної історії» державний реєстраційний № 0117U007652 науковий керівник завідувач кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян, к.філол.н., доцент Черемська О.С.

У роботі розкрито специфіку соціальної структури в Україні та її роль в історичних процесах; сформульовано процеси взаємодії суспільних та соціальних груп населення; надано демографічну характеристику населення; досліджено станові організації різних рівнів; проаналізовано структуру та динаміку професійних категорій населення; розглянуто історію соціальних рухів та соціальних конфліктів, а також представлено різні матеріали з соціальної історії України: статистичні відомості, законодавчі, фольклорні матеріали першої половини ХХ ст. Висновки можуть сприяти осмисленню історії України крізь призму соціального, тобто як процесу розвитку особистості, сім'ї, суспільства.

Основні результати дослідження використовуються на лекціях і на семінарських заняттях із «Соціальної та економічної історії України», у тематиці студентських наукових робіт. Реалізація питань науково-дослідної теми втілена в публікаціях викладачів кафедри у фахових наукових збірниках та в доповідях на наукових конференціях різних рівнів.

18. «Організаційно-економічні засади розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств України в умовах Євроінтеграції» державний реєстраційний № 0117U007644 науковий керівник завідувач кафедри міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, к.е.н., доцент Стакорська С. І.

Розроблено рекомендації щодо впровадження кластерного аналізу для класифікації країн за рівнем сталості розвитку; удосконалено методичний інструментарій та розроблено науково обґрунтовані рекомендації з прогнозування наслідків торгівельних війн, інструментів їх ведення, рекомендації з оцінки ефективності торгівельних він, стратегій протидії торгівельним війнам або виходу країни з торгівельної війни; обґрунтовано доцільність проведення як кількісної, так і якісної оцінки міжнародної конкурентоспроможності країни для забезпечення об'єктивності та достовірності результатів; побудовано економіко-математичну модель впливу факторів на рівень міжнародної конкурентоспроможності України; визначено основні напрями підвищення міжнародної конкурентоспроможності України та розроблено заходи для їх реалізації в умовах нестабільного економічного розвитку; удосконалено методику оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства; розроблено комплекс організаційно-економічних заходів щодо підвищення ефективності зовнішньої діяльності підприємства; побудовано модель класифікації промислових підприємств за рівнем використання їх експортного потенціалу; розроблено рекомендації щодо впровадження платіжної системи Bitcoin у зовнішньоекономічну діяльності підприємств України.

19. «Управління бізнес-процесами сучасного підприємства» державний реєстраційний № 0116U008289 науковий керівник завідувач кафедри менеджменту, к.е.н., професор Коюда В.О.

Охарактеризовано сутність, змістовність бізнес-процесів підприємства та відокремлено основні позиції, на яких базується ця економічна категорія і основні складові процесу; виділено ключові характеристики бізнес-процесів, які суттєво впливають на гнучкість та здатність змінювати конфігурацію суб'єкту господарювання у зв'язку зі змінами середовища. Обґрунтовано управлінський підхід по бізнес-процесів на основі їх класифікації та запропоновано для промислового підприємства виділення ключових бізнес-процесів за потребою і ієрархією (операційні, забезпечуючі, управлінські, розвиваючі) та визначальні бізнес процеси відносно ключових. Обґрунтовано формування ефективної системи діагностики та управління бізнес-процесами в контексті реалізації антикризової стратегії через побудову провесно-орієнтованої моделі антикризового управління. Встановлено переваги та недоліки різних методів удосконалення бізнес процесів. Отримав подальший розвиток порівняльний аналіз удосконалення та реінжинірингу бізнес-процесів. Сформульовано основні завдання щодо оцінки ефективності управління бізнес-процесами підприємства у відповідності до етапів процесу ухвалення управлінських рішень. Запропоновано послідовність процедури проведення удосконалення бізнес-процесів, що дозволяє сформувати цілий блок стратегічних переваг і забезпечити більш високий рівень конкурентної стійкості сучасних підприємств.

Основні результати дослідження реалізуються в навчальному процесі у наступних дисциплінах: «Управління потенціалом підприємства», «Маркетинговий менеджмент», «Реінжиніринг бізнес-процесів», «Прийняття та реалізація управлінських рішень»,

«Управління інноваціями», «Менеджмент», та прийняття до впровадження на ПАТ «Електромашин».

20. «Математичне обґрунтування, аналіз достовірності та застосування механіко-математичних та фізико-математичних моделей» державний реєстраційний № 0117U007668, науковий керівник завідувач кафедри вищої математики й економіко-математичних методів, д.е.н., професор Малярець Л. М.

В результаті виконаних досліджень знайдено усереднений опис розв'язку задачі Коші для хвильового рівняння на многовидах складної мікроструктури, розроблено метод прогнозування зрывних режимів в осьових компресорних ступенях, який дозволяє без проведення дорогих експериментів з достатньою для практики точністю оцінити початок виникнення нестійкості і, тим самим, виключити поломку турбомашини, забезпечивши її призначений ресурс в процесі експлуатації; розглянуто задачу Коші про розподіл температури на нескінченності; знайдено новий інтегральний розклад Ханкеля - Вебера за власними функціями некласичної спектральної задачі Штурма-Ліувіля для оператора Бесселя. Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця в навчальних дисциплінах: «Математичний аналіз», «Лінійна алгебра», «Прикладна математика», «Вища та прикладна математика».

21. «Економіко-математичні методи і моделі для розв'язання задач економіки в сучасних умовах» державний реєстраційний № 0117U007669, науковий керівник завідувач кафедри вищої математики й економіко-математичних методів, д.е.н., професор Малярець Л. М.

В результаті виконаних досліджень розроблено процедуру дисперсійного аналізу експертних даних; показано використання підходу до побудови нелінійної регресії та застосування концепції нейронних мереж для аналізу і прогнозування показника діяльності об'єкта банківського сектору, базуючись на існуючих модулях програмного пакета Statistica; обґрунтовано, що об'єктивність оцінки діяльності підприємства залежить від врахування багатокритеріальності діяльності, а величина оцінки ґрунтується на математичному методі отримання цієї величини; проведено аналіз існуючих аналітичних та математичних методів згортки системи критеріїв в одну величину є однією з основних проблем вибору еталонних значень показників та розроблення шкали величини оцінки; запропоновано поєднання методів економічного аналізу з модельними методами оцінки рівня фінансового стану СЕС.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця в навчальних дисциплінах: «Теорія ймовірностей та математична статистика», «Теорія ймовірностей, імовірнісні процеси та математична статистика», «Економетрика», «Дослідження операцій та методи оптимізації», «Математичне забезпечення фінансового аналізу підприємства».

22. «Методи та засоби розвитку інформаційних систем для рішення завдань економіки, освіти та наукових досліджень» державний реєстраційний № 0116U008281 науковий керівник завідувач кафедри інформаційних систем, д.тех.н., професор Руденко О. Г.

Виконано теоретичну розробку та вирішено на практиці проблеми створення комп'ютерного інструментарію для створення інтелектуальних тестів. Запропоновано метод на основі принципів штучного інтелекту оцінки компетентності, здатний сформувати у студента досвід творчої діяльності та формуванню стійких інтересів, постійної потреби у творчих пошуках. Розглянуті питання моделювання та створення алгоритму в галузі аналітики великих даних щодо розрахунку оптимальної ваги людини для підбору найбільш доцільних продуктів харчування. Розроблено програмний продукт для визначення оптимального раціону людини.

Запропоновано застосування коеволюційного підходу в мережах прямого поширення, що є досить ефективним інструментом, який дозволяє вирішувати складні завдання у галузі комп’ютерних наук, отримувати більш прості структури штучних нейронних мереж (1ШМ). Розглянуті системи розпізнавання зображень та методи класифікації та ідентифікації складних об’єктів з метою визначення вимог для розробки методу розпізнавання складних об’єктів у реальному часі. Також, у роботі приділено увагу завданням веб-розробки та забезпеченням інформаційної підтримки проведення науково-практичної конференції міжнародного рівня.

Узагальнено досвід застосування краудсорсингової онлайн-платформи в якості ІТ-інструменту для підтримки процесу гендерного аудиту та наведено результати гендерного аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця загалом та факультету Економічної інформатики зокрема. Крім того, обґрунтовано необхідність та механізми впровадження принципів тендерної рівності в систему вищої освіти України.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця в дисциплінах: «Технології розподілених систем та паралельних обчислень», «Хмарні обчислення», «Інформаційна безпека», «Інформаційні технології в економіці», «Мережеві технології», «Інформаційний менеджмент», «Аналітика великих даних», «Теорія інформації і кодування», «Оптимізація роботи програмних додатків», «Веб-технології та веб-дизайн», «Управління проектами», «Інформаційні системи в економіці», «Аналіз та оптимізація бізнес-процесів підприємства».

23. «Філософсько-антропологічні та соціокультурні детермінанти світу політичного» державний реєстраційний № 0116U008280 науковий керівник завідувач кафедри філософії та політології, д.ф.н., професор Кузь О. М.

Проаналізовано пізнавальний статус філософсько-антропологічної рефлексії як у царині філософії, так і у її міждисциплінарних стосунках із соціально гуманітарними науками. Визначено основні тренди глобально-еволюційного розвитку сучасної техногенної цивілізації, що отримало ефективні технологічні інструменти керування процесами еволюції біо, соціо та ноосфери, а саме, їх об’єктивного (еволюційна ефективність), аксіологічного та інтегративного компонентів. Розглянуто теоретично-концептуальні аспекти сучасної філософії управління у контексті трансформаційних процесів соціальної реальності. Досліджено онтологію, етику і епістемологію інформаційного суспільства, розглянуто проблему емпіричної обґрунтованості наукових концептів у природничих та соціогуманітарних науках. Проведений аналіз ціннісних та духовних аспектів цивілізаційного розвитку, зокрема, розглянуто соціокультурні та антропологічні наслідки процесу інформатизації суспільства у другій половині ХХ - ХXI ст. Досліджено наявні й перспективні можливості щодо визначення місця сучасного українського суспільства в глобалізаційних процесах.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця, впроваджені у спільній діяльності кафедри з російським державним аграрним університетом «Московська сільськогосподарська академія ім. К. А. Тимірязєва» та з Російською академією природничих наук (РАПН), Національною медичною академією післядипломної освіти (Київ), Міжнародним екологічним інститутом ім. А.Д. Сахарова Білоруського державного університету, Центром біомедичних технологій НАНУ тощо.

24. «Сучасні тренди в маркетингу» державний реєстраційний № 0116U008283 науковий керівник завідувач кафедри економіки і маркетингу, д.е.н., професор Орлов П.А.

Обґрунтовано теоретичні аспекти визначення сучасних трендів маркетингу в Україні та інших країнах світу, основним з яких є підвищення соціальної відповідальності маркетингу суб’єктів господарювання; Запропоновано методичний підхід до управління складовими якості продукції як ключового фактору формування ефективної програми лояльності споживачів та структуризації основних складових лояльності споживачів до

підприємства; Розроблено науково-практичні рекомендації щодо формування напрямів та складових розвитку холістичного маркетингу як нової парадигми маркетингової діяльності; Поглиблено розуміння сутності поняття «інтернет-маркетинг» та запропоновано рекомендації щодо формування ефективних взаємовідносин між підприємством та його цільовою аудиторією на основі впровадження інструментів інтернет-маркетингу; Обґрунтовано науково-практичні рекомендації щодо формування напрямів використання бенчмаркінгу з метою підвищення соціальної відповідальності маркетингу; Обґрунтовано науково-практичні рекомендації щодо роз'яснення аспектів досягнення тендерної рівності для персоналу підприємств з метою формування рівних прав і можливостей для жінок і чоловіків у процесі реалізації маркетингової діяльності; Досліджено тренди змінювання ролі маркетингових досліджень в підвищенні ефективності відносин підприємства з партнерами; Досліджено теоретико-методичні аспекти розбудови брендингу міста як елементу стратегії його соціально-економічного розвитку; Розроблено методичні рекомендації щодо оцінювання творчого потенціалу споживачів та подальшого управління його розвитком в рамках спільнотного створення цінності продукції.

25. «Трансформація управлінських технологій в умовах економіки вражень» державний реєстраційний № 0117U007657 науковий керівник завідувач кафедри менеджменту та бізнесу, д.е.н., професор Лепейко Т.І.

На основі системного підходу розроблено теоретичні та методичні положення щодо врахування інноваційного аспекту розвитку підприємств в умовах економіки вражень. Удосконалено класифікацію інформаційних технологій на підставі дослідження думок фахівців у даній галузі; наведено перелік факторів, які впливають на адаптацію підприємства, що базуються на основі системного підходу. Визначено сутність поняття «технології управління персоналом» та визначено місце технології розвитку персоналу в загальній стратегії підприємства. Обґрунтуванню методичний підхід до оцінки взаємного впливу учасників адаптаційного процесу, який ґрунтуються на визначені та порівнянні розвитку економіки області в цілому та групи підприємств, що аналізуються.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця та впроваджені у діяльність НДЦ ПР НАН України. Розроблено механізм реалізації проектів публічно-приватного партнерства в Україні.

26. «Дослідження теоретичних і методичних основ використання інформаційних технологій в промисловості» державний реєстраційний № 0116U008284 науковий керівник завідувач кафедри інформатики та комп’ютерної техніки, д.тех.н., професор Удовенко С.Г.

Подано сучасні підходи щодо забезпечення якості професійної підготовки та перепідготовки кадрів підприємства, що передбачають використання матеріалів, що представлені за допомогою комп’ютерної презентації, аудіовізуальних технологій та Доведено необхідність використання в професійній діяльності працівників підприємства сучасних інноваційних інформаційних технологій, а саме «хмарних» технологій. Визначено, що необхідною умовою реалізації управління процесом розвитку промислових підприємств є постійний внутрішній аudit якості. Розроблено та запропоновано методичні рекомендації щодо оцінки ефективності системи правління підприємства та розроблено методику планування впровадження інформаційних технологій.

Доведено, що для управління розвитком промислових підприємств необхідно використовувати інноваційні інформаційні системи відкритого комп’ютерно-орієнтованого навчального середовища, що будеться на сучасній концепції інформантизації освіти, підходах щодо формування єдиного інформаційного освітнього простору, на сучасних платформах розгалужених комп’ютерних мереж та автоматизованих інформаційних системах.

27. «Методологічні аспекти соціально-економічного розвитку регіонів Україні» державний реєстраційний № 0117U007653 науковий керівник завідувач кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки, д.е.н., професор Гавкалова Н.Л.

Визначено пріоритети подальшого розвитку промислового комплексу регіонів країни, зокрема: збільшення капіталовкладень у промисловість, масштабне оновлення її структури та основних засобів; переведення економіки регіону на інноваційний шлях розвитку (створення кластерів у провідних галузях комплексу регіону та застосування проектного підходу до вирішення регіональних проблем), що дасть змогу підвищити конкурентоспроможність регіонів та ефективно використовувати їх потенціал. Визначено систему корпоративної соціальної відповідальності підприємств в регіоні та ідентифіковано соціальний, інноваційний, репутаційний, екологічний, антикорупційний ефекти формування цієї системи на регіональному рівні. Виявлено специфіку фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів України, що полягає у використанні таких основних форм фінансового забезпечення, як самофінансування та бюджетне фінансування. Досліджено взаємозв'язок складових елементів, що формують фінансовий потенціал регіону, та обґрунтовано рекомендації з удосконалення фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів, що дозволить посилити вплив місцевих органів влади на формування фінансових ресурсів регіону, створити сприятливий інвестиційний клімат та розширити власну фінансову базу для досягнення економічної стабільності та динамічного економічного зростання на регіональному рівні.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця у дисципліні «Управління проектами у сфері регіонального розвитку» та прийнято до виконання при розробці Стратегії економічного та соціального розвитку Харківського регіону у Науково-дослідному центрі індустріальних проблем розвитку НАН України.

28. «Аналіз фахових змін в багатокомпонентних системах та вдосконалення технічних параметрів отримання тугоплавких матеріалів» державний реєстраційний № 0118U000067 науковий керівник завідувач кафедри технології, екології та безпеки життєдіяльності, д.т.н., с.н.с. Логвінков С.М.

У роботі проаналізовано: розроблено керамічні матеріали, які є перспективними для вирішення завдань мікрофільтрації і можуть бути використані в якості підкладок селективних мембран різного призначення; оптимізовано склад переклазового наповнювача для виробництва високоякісних переклазовуглецевих матеріалів; пропонується один із способів одержання високодисперсного хімічно осадженого карбонату кальцію з рідинних відходів содового виробництва, який може бути впроваджений на діючих підприємствах, що мають відповідні відходи.

29. «Стимулювання ефективного використання енергоресурсів», державний реєстраційний № 0117U007758 науковий керівник завідувач кафедри оподаткування, к.е.н., доцент Найденко О.Є.

Досліджені теоретичні та методичні засади державного регулювання раціонального використання енергетичних ресурсів. Обґрунтована можливість та доцільність впливу на раціональне використання енергоресурсів засобами податкової політики; принципів державного податкового стимулювання ефективного використання енергоресурсів, методичного забезпечення формування дієвої системи інструментів та методів такого регулювання в залежності від ситуації в країні, що склалася. Основні результати дослідження реалізовано в навчальному процесі ХНЕУ в навчальних дисциплінах: «Податкова система», «Податкове регулювання та податкова політика», Ресурсне та місцеве оподаткування».

30. «Формування досвіду міжкультурної комунікації майбутніх економістів у процесі вивчення іноземних мов» державний реєстраційний № 0117U007763 науковий керівник завідувач кафедри іноземних мов та перекладу, д.пед.н., професор Колбіна Т.В.

Досліджено вектори цілісного педагогічного процесу формування досвіду міжкультурної комунікації; спроектовано відповідну педагогічну систему; розроблено, науково обґрунтовано й експериментально перевірено в педагогічній практиці особистісно орієнтовану технологію формування досвіду МКК, упроваджено систему дидактичних засобів управління навчальною діяльністю студентів-економістів, визначено критерії та рівні сформованості досвіду міжкультурної комунікації. Обґрунтовано необхідність урахування основних векторів багатовимірного педагогічного процесу (організація, управління і спілкування). Основні результати дослідження реалізовано в навчально-виховному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

31. «Механізми та інструменти міжнародного бізнесу» державний реєстраційний № 0116U008291 науковий керівник завідувач кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу, д.е.н., професор Отенко І. П.

Результатами проведеного аналізу стратегічних позицій підприємств підшипникової галузі дозволили виділити актуальній інструментарій позиціонування машинобудівних підприємств та дозволили виділити пріоритетні напрями його удосконалення. Розроблено організаційні шаблони позиціонування підприємств-виробників підшипників. Проведено бізнес-аналіз інформації корпоративних сайтів підприємств підшипникової галузі.

32. «Облік в управлінні бюджетними та фінансовими установами» державний реєстраційний № 0118U000064 науковий керівник завідувач кафедри бухгалтерського обліку, д.е.н., професор Пилипенко А.А.

Результатами роботи є зміна парадигми облікового процесу, що сприяє загальному динамічному й еволюційному розвитку інформаційного забезпечення управління у сучасному нестабільному економічному середовищі, у тому числі в умовах наявності кризових явищ в економіці та пошуку шляхів їх подолання. Облікова інформація передбачає комплексне урахування різних рівнів і форм зв'язків між елементами системи бухгалтерського обліку та системи управління, еволюція яких посилює їх цілісність і ефективність, можливість багатоваріантного розвитку в нестійкому економічному середовищі функціонування бюджетними установами та фінансово-кредитними організаціями з урахуванням статистичних і динамічних законів та закономірностей, що має визначальний характер для загальної еволюції економічної системи України.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця в навчальних дисциплінах: «Облік у банках», «Облік у бюджетних установах», «Звітність підприємства».

33. «Облік в управлінні комерційними підприємствами» державний реєстраційний № 0118U000063 науковий керівник завідувач кафедри бухгалтерського обліку, д.е.н., професор Пилипенко А. А.

Результатами роботи є зміна парадигми облікового процесу, що сприяє загальному динамічному й еволюційному розвитку інформаційного забезпечення управління у сучасному нестабільному економічному середовищі, у тому числі в умовах наявності кризових явищ в економіці та пошуку шляхів їх подолання. Облікова інформація передбачає комплексне урахування різних рівнів і форм зв'язків між елементами системи бухгалтерського обліку та системи управління, еволюція яких посилює їх цілісність і ефективність, можливість багатоваріантного розвитку в нестійкому економічному середовищі функціонування суб'єктів господарювання з урахуванням статистичних і динамічних законів та закономірностей, що має визначальний характер для загальної еволюції економічної системи України.

Основні результати дослідження реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С Кузнеця в навчальних дисциплінах «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Управлінський облік», «Звітність підприємства», «Звітність за МСБО».

Х. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ДОСЛІДЖЕНЬ

ЗАПИТ

**Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця
щодо визначення потреби у сучасному навчальному та науковому обладнанні**

Науково-дослідний сектор

Керівник (П.І.Б.): Литовченко Ірина Володимирівна

Науковий ступінь к.е.н., учене звання немає, посада начальник НДС

Контактний тел., факс: (057) 702-06-70 (дод. 2-88)

Інші дослідники (П.І.Б., науковий ступінь, учене звання: керівник відділу інформаційних технологій Лагутін М.І., завідувач кафедри статистики та економічного прогнозування д.е.н., проф. Раєвнева О.В., завідувач кафедри комп’ютерних систем і технологій д.е.н., проф. Пушкар О.І., керівник методичного відділу Малець І.В., завідувач відділу забезпечення якості освіти к.пед.н., доц. Полякова Г.А.

В межах наукових проектів передбачено впровадження результатів досліджень, які вимагають додаткових технічних засобів в системі управління ЗВО та модернізації навчального процесу:

1. Теоретичні та методичні основи створення системи підтримки електронного навчання у вищій школі нового покоління, науковий керівник д.е.н., професор Пономаренко В.С. Період виконання 2016-2018 роки. Замовник – Міністерство освіти і науки України.

2. Формування системи внутрішнього забезпечення якості освіти у вищому навчальному закладі, науковий керівник роботи к.пед.н., доцент, Полякова Г.А. Період виконання 2017-2018 рр. Замовник – Міністерство освіти і науки України.

3. Розробка методичного та модельно-інформаційного забезпечення інституційної автономії ВНЗ, науковий керівник роботи д.е.н., професор Раєвнева О.В. Період виконання 2017-2018 рр. Замовник – Міністерство освіти і науки України.

За результатами досліджень видано понад 15 монографій, понад 80 наукових статей у фахових виданнях, включаючи провідні журнали України та тез доповідей на міжнародних науково-технічних конференціях.

Склад працівників підрозділу за категоріями (із зазначенням вченого ступеня, звання, штатних одиниць): дослідники: к.е.н., доц., патентний повірений, провідний фахівець з інтелектуальної власності Хвostenko B.C., к.е.н., доц. провідний фахівець з інтелектуальної власності Ус M.I., фахівець I категорії Лисюк Н.А., фахівець I категорії Поліщук M.B.

Співпраця з іншими ЗВО, НУ України з даного напрямку: ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, НДЦ ІПР НАН України та ін.

Таблиця 1

Перелік необхідного обладнання:

№ п/п	Назва приладу (українською мовою та мовою оригіналу) і його марка, фірма-виробник, країна походження	Обґрунтування потреби закупівлі приладу (обладнання) в розрізі наукової тематики, що виконується ЗВО	Вартість, дол. США або євро	Вартість, тис. грн
1	Сервер Supermicro SuperServer 5026T-3RF 2xPCU, Intel X58, 1xCPU LGA 1366 DDR3	Обчислювальний вузол для організації роботи кластера ХНЕУ ім.С. Кузнеця	до 5 000 \$	135000

№ п/п	Назва приладу і його марка, фірма-виробник, походження	Обґрунтування потреби закупівлі приладу (обладнання) в розрізі наукової тематики, що виконується ВНЗ	Вартість, дол. США або євро	Вартість, тис. грн
2	Сервер Supermicro SuperServer 6016T-TF 1xPCU, Intel 5500, 2xPCU, LGA 1366 DDR3	Обчислювальний вузол для організації роботи кластера ХНЕУ ім. С. Кузнеця	до 3 000 \$	81000
3	Cisco Catalyst 3560-G 24TS-S, 1U	Комутатор керований рівня 3 - обладнання для підключення вузлів (носів) кластеру ХНЕУ ім. С. Кузнеця	до 3 000 \$	81000

Опис основних очікуваних наукових результатів із зазначенням їх можливого інноваційного значення: основні наукові результати, отримані представниками школи, відповідають світовому рівню, мають схвалальні відгуки провідних вчених України та фахівців й отримані на основі використання сучасних прогресивних інформаційних технологій для вирішення завдань в науці та освіті.

ХІ. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Реформування наукової сфери є одним з основних питань, яке має бути вирішено для становлення і розвитку України як провідної держави європейського та світового рівня. В той же час реформи у науці потребують дуже чітких та продуманих кроків, що не призвидуть до погіршення існуючої ситуації.

В сучасній вітчизняній науці поєднуються суперечливі та, подекуди, взаємовиключні речі. Більшість наукових досліджень здійснюються на локальному, місцевому рівні, а їх результати публікуються у невідомих наукових журналах низької якості, і не виносяться на обговорення широкого світового наукового кола спеціалістів. Крім того, ускладнює ситуацію досить низький рівень довіри суспільства до науковців. В той же час, є велика кількість наукових груп різних напрямків, які беруть активну участь у спільних міжнародних проектах та отримують результати світового рівня, існує багато вітчизняних вчених, роботи яких публікуються в найбільш рейтингових журналах та активно обговорюються і цитуються. З огляду на це, реформування наукової сфери в Україні має зберегти позитивний досвід та напрацювання високого рівня, які є в українській науково-технічній сфері на сьогоднішній день, та одночасно створити передумови для розвитку науки в майбутньому.

На сьогоднішній день у науково-технологічній сфері в Україні існує низка проблем, які пов'язані з загальними складнощами розвитку економіки країни і необхідністю реформування безпосередньо наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності. Вирішення цих та інших питань вітчизняної науки потребує впровадження нагальних заходів, основні з яких:

- 1) підвищення обсягів фінансування науки та використання збалансованого підходу до базового та конкурсного фінансування;
- 2) удосконалення нормативно-правової бази у сфері розвитку наукової та науково-технічної діяльності на інноваційній основі;
- 3) сприяння поглиблений інтеграції науки і освіти з впровадженням та використанням результатів наукових досліджень в навчальний процес та практичну діяльність;
- 4) удосконалення матеріально-технічної бази та інформаційного забезпечення науково-технічної сфери;
- 5) зміцнення кадрового потенціалу та створення сприятливих умов роботи для молодих вчених.

Першочерговим завданням держави в сфері наукової, науково-технічної, та інноваційної діяльності є нарощування обсягів фінансування, пошук нових джерел і форм фінансування наукових фундаментальних та прикладних досліджень, в тому числі в межах міжнародних проектів і цільових програм.

Пропонується подальша зміна системи фінансування наукової сфери України у напрямку зміщення акценту на конкурсне фінансування, забезпечивши при цьому прозорість руху та розподілу коштів. При цьому існуючу на сьогодні схему базового фінансування слід зберегти, поступово нарощуючи додаткове конкурсне фінансування наукових досліджень за рахунок грантів. Контроль за прозорістю конкурсної системи та руху коштів має здійснюватися за рахунок максимальної відкритості доступу до усіх матеріалів, які беруть участь у конкурсних програмах, а також за рахунок розподілу коштів експертними комісіями (у складі яких має бути не менше 30% міжнародних експертів), які обираються на визначений термін з визнаних фахівців, авторитетів у своїй галузі.

Вихід України на новий рівень партнерських відносин з країнами Європейського союзу, має спонукати керівництво держави до реалізації цілої низки економічних і соціальних реформ та розвитку всіх галузей за зразком розвинутих країн. При цьому пріоритетними є галузі наукових досліджень та високотехнологічних розробок. Зважаючи

на вищезазначене та передумови, що склались, а також беручи до уваги Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» і «Стратегію інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів», вбачається доцільним збільшення витрат на наукові фундаментальні та технічні дослідження, які в майбутньому мають відповідати нормам витрат країн Європейського союзу. Крім того, вкрай важливим є дотримуватися встановлених Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» норм фінансування освіти і науки у задекларованому розмірі 1,7 % ВВП. Таким чином, на першому етапі перетворень потребує розроблення і законодавчого закріплення поетапне збільшення державних витрат на наукові дослідження та розробки, які відповідали б міжнародним стандартам і, як наслідок, сприяли б підвищенню конкурентоспроможності України та української науки в світі.

Важливим для ефективного розподілу бюджетних коштів, передбачених на виконання фундаментальних та прикладних досліджень, є наявність досконалої системи моніторингу результатів науково-технологічної діяльності за науковими роботами всіх сфер фінансування. Реалізація такого підходу потребує визначення: по-перше, системи показників, з урахуванням особливостей національної економіки; по-друге, реальних джерел отримання інформації; по-третє, розробку методичних зasad, якими могли б керуватися як виконавці, так і котролюючі органи.

Основні напрямки реформування вітчизняної освіти в цілому та механізмів її фінансування зокрема визначені Національною стратегією розвитку освіти в Україні до 2021 року, який передбачає перехід у фінансуванні навчальних закладів від принципу утримання навчальних закладів до принципу формування їх бюджетів, виходячи з чисельності контингенту; оптимальне та цільове використання переваг ринкової економіки і сучасних технологій для досягнення інноваційного розвитку освіти та виконання її основних функцій; багатоканальне фінансування освіти через запровадження системи субсидій, грантів, кредитів, їх поєднання та диференціації в розрізі категорій отримувачів цих коштів (їх соціальне становище, стан здоров'я, згода на відпрацювання після закінчення навчання тощо).

Для всеобщого розвитку інтеграції академічної і університетської науки необхідне сприяти організації спільних науково-навчальних об'єднань, кафедр і філій кафедр в закладах вищої освіти та наукових установах. Стимулювати створення програм спільних міждисциплінарних досліджень і розробок, спільних лабораторій (також і віртуальних лабораторій) із академічних учених і дослідників університетів, що працюють за певними цільовими конкурсними програмами, і в яких студенти та аспіранти зможуть працювати як дослідники. Включати в умови отримання дослідницького гранту вимогу створення змішаного складу наукової команди (робочої групи), наявності в команді виконавців певного числа молодих вчених, студентів та аспірантів. Створити механізм зменшення навчального/аудиторного навантаження тим викладачам ЗВО, які проводять наукові дослідження на високому фаховому рівні, зі збереженням оплати праці, яка відповідає їх посаді при навантаженні, рівному повній ставці.

Пропонується усіляко заохочувати практику, коли викладачі університетів працюють у наукових інститутах на засадах неповної зайнятості і, навпаки, вчені з інститутів читають лекції у ЗВО. Сприяти залученню сумісників з наукових установ до науково-орієнтованих магістерських та PhD програм, активізувати академічну мобільність вітчизняних науковців.

Одним з основних напрямів діяльності має стати підтримка інноваційного підприємництва, формування економічних умов для широкого використання досягнень науки, сприяння поширенню ключових для економіки науково-технічних нововведень. Співпрацю між науковими установами і промисловістю необхідно налагоджувати шляхом створення міжвідомчих наукових Центрів при провідних академічних інститутах та дослідницьких університетах. Для виконання конкретних науково-дослідних робіт в інтересах промисловості видається доцільним створення спільних лабораторій та

інститутів. В такому випадку представники академічної, галузевої, університетської та корпоративної наук могли б разом працювати над конкретними науковими та науково-технічними проблемами на міждисциплінарній основі, взаємно доповнюючи один одного, спільно використовуючи наукове обладнання та інші ресурси. В результаті аналізу світового досвіду було визначено, що така практика кооперації поширеня за кордоном та є результативною. Важливим елементом співпраці науки та економіки є розвиток венчурної та інноваційної інфраструктури. Потребує посилення діяльність мережі інноваційних центрів та виконання ними функції з підтримки і інфраструктурного забезпечення інновацій. Оскільки українські підприємці та інвестори не готові будувати венчурний бізнес за європейським прикладом, причинами чого є переважання низьких технологічних укладів у національній економіці, нерозвиненість ринку капіталу, недосконалість законодавчої системи в галузі венчурного інвестування, практична відсутність наукових парків та ін., держава повинна взяти на себе роль двигуна інноваційного розвитку, посилення взаємодії науки і бізнесу у побудові нової моделі економіки України.

Однією з головних задач реформування української науки є створення передумов для її гармонійної інтеграції до європейського та світового наукового простору.

Активізація міжнародного наукового співробітництва з орієнтацією на спільні дослідження і конкурентоспроможні розробки може стати важливим елементом є дотримання прав на інтелектуальну власність. Вітчизняні вчені мають брати активну участь у діяльності міжнародних наукових центрів, в організації та проведенні спільних досліджень, насамперед у найактуальніших для країни та світу наукових напрямках з використанням зарубіжних експериментальних установок, що не мають аналогів в Україні. Разом з тим, Україна має зайняти гідне місце у міжнародному розподілі наукової праці і повинна запропонувати власне устаткування та наукові напрацювання, на основі яких могли б утворитися міжнародні дослідницькі центри високого рівня. У зв'язку з цим необхідні зусилля по створенню в провідних наукових установах НАНУ та провідних університетах умов для перетворення їх на центри реалізації міжнародних проектів і програм. Для цього потрібно розширювати практику застосування до досліджень зарубіжних вчених в рамках наукового обміну, участі вчених у наукових, науково-технічних та інноваційних проектах інших країн і великих корпорацій, а також в міждержавних наукомістких проектах, організації інформаційного обміну між науковими установами України та інших країн світу, участі українських вчених у міжнародних форумах та інших наукових заходів євромейського та світового рівня.

Проблеми дослідницької інфраструктури мають вирішуватися створенням Центрів колективного користування науковим обладнанням, де також буде забезпечено доступ до сучасної науково-технічної інформації. Крім того, потрібно створити загальну відкриту базу даних експериментального обладнання та інформаційної інфраструктури і започаткувати систему відповідних грантів на їх модернізацію.

Уніфікація правових, методичних, програмно-технічних і технологічних підходів, має стати пріоритетним напрямком забезпечення наукових підрозділів сучасною комп'ютерною технікою, розвитку і вдосконалення інформаційного обліку та системи гарантування інформаційної безпеки.

Не врегульованим питанням залишається прийняття на баланс державних ЗВО та наукових інститутів необоротних активів. Особливо гостро це питання стоїть щодо інших необоротних активів таких як: права інтелектуальної власності, ноу-хау, гудвл тощо. Це значно стримує розвиток та результативність наукової діяльності.

На нашу думку, потребує державної всебічної підтримки новітні форми наукової діяльності, в яких використовуються сучасні інформаційні технології - електронні журнали, телеконференції, експерименти з віддаленими та розмежованими інформаційними ресурсами тощо. Використання сучасних інформаційних технологій дасть змогу проводити безперервний моніторинг процесу організації розвитку науки,

включаючи такі аспекти, як статистика у сфері науки та інновацій, реструктуризація системи наукових шкіл ЗВО, їх фінансування, інтеграція вітчизняної вищої освіти і науки у світову, оцінка результатів науково-дослідної діяльності тощо.

Застосування сучасних інформаційних технологій в наукових та освітніх установах буде спрямовуватися насамперед на забезпечення взаємозв'язку між наукою, освітою та практикою, а також на підвищення якості і прискорення реалізації наукомістких проектів.

Змін в науковій сфері потребує і система управління в бік демократизації, розвитку самоврядування, забезпечення ротації кадрів на керівних посадах у наукових установах та закладах вищої освіти, забезпечення зміни поколінь в науці та зміцнення кадрового потенціалу. Для цього пропонується провести атестацію всіх співробітників наукової сфери, постійно підвищувати кваліфікацію вчених шляхом стажувань у провідних вітчизняних установах та за кордоном. Потребує посилення галузева взаємодія та залучення академічних інститутів до підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації через створення, спільно з ЗВО, магістерських і докторських програм, взаємної участі в організаційній діяльності по захисту дисертацій добувачів ступеня вищої освіти доктора філософії ЗВО і академічних інститутів.

Можливим заходом на шляху реформування наукової сфери має стати забезпечення в аспірантурах навчання англійською мовою та іншими іноземними мовами із запрошенням іноземних вчених. Це дозволить збільшити приток здобувачів третього рівня вищої освіти із-за кордону та кількість наукових кадрів і підвищити потенціал вітчизняної наукової сфери. Створення спільних аспірантур з країнами ЄС є перспективним напрямком розвитку та реалізації вітчизняних науковців. Особливу увагу необхідно звернути на запровадження інституту постдокторантур. Оскільки наука в усьому світі робиться здебільшого з використанням цього інституту, необхідно закласти правові механізми його створення та функціонування. Вакансії для таких фахівців у ЗВО дозволять також запрошувати вчених із провідних наукових центрів для проведення спільних розробок та досліджень. Водночас необхідно зосередитись на організацією тісної взаємодії у ланцюжку «школа – Мала академія наук – ЗВО – наука» для реалізації принципу безперервності освітнього, і в його контексті, наукового процесу в середній і вищій школах, наукових установах. Створити грантові програми, систему забезпечення службовим житлом або грошовими виплатами для заохочення науковців, які повернуться після навчання чи роботи за кордоном. Забезпечити можливості отримання додаткового заробітку через отримання грантів, договірних робіт та ін.

Можливим є створення спеціальних фондів підтримки наукових та науково-педагогічних кадрів, у тому числі аспірантів, докторантів та здобувачів, що працюють в університеті, а також тих, які змінили основне місце роботи або вийшли на пенсію, за умови їх подальшого залучення до наукової діяльності.

У процесі реформування наукової сфери повинна бути створена деталізована правова база для функціонування української науки на інноваційних засадах, здійснено врегулювання на законодавчому рівні розширення можливостей використання коштів за грантовими угодами та міжнародними проектами. Крім того, доцільним вбачається надання податкових та фінансових стимулів для використання та комерціалізації результатів наукових досліджень.

Важливим завданням є формування незалежного висококваліфікованого експертного середовища. Ми пропонуємо розробити та законодавчо оформити єдину всеукраїнську систему незалежного експертного контролю високого рівня. Зокрема, створити незалежний орган – Експертну наукову раду. При ній має бути створена також база експертів, сформована з провідних українських та зарубіжних експертів усіх наукових галузей. Фаховість її членів має бути беззаперечною, діяльність – прозорою і динамічно відображатись на її сайті, щоб уможливити доступ та контроль громадськості за її діяльністю, а також сформувати довіру до її експертних оцінок. Необхідно розробити механізми (на основі європейських стандартів), за якими Експертна наукова рада буде

створювати в разі необхідності спеціальні експертні комісії для незалежного оцінювання конкретних державних програм, наукових проектів, діяльності спеціалізовані рад з захисту дисертацій тощо. Сформувати систему чітких критеріїв та створити базу експертів, до якої мають увійти фахівці НАН України, закладів вищої освіти та інших наукових установ, а також міжнародні спеціалісти за усіма науковими напрямками.

Створити (на основі бази експертів) експертні комісії для експертної оцінки всіх заявок на гранти, конкурсів на отримання фінансування та звітів щодо виконання наукових проектів. Діяльність Експертних рад має бути максимально прозорою, чітко регламентованою, а їх склад регулярно (наприклад, раз на рік) оновлюватися за рахунок ротації.

Спостерігається безпосередній взаємозв'язок між науковими розробками та їх результатами, фінансуванням та якісною експертизою. Ця залежність витікає і впливає на формування існуючих рейтингів вищих закладів освіти та наукових установ. Так, у зв'язку з чим, дуже цікавим є дослідження в межах НДР на тему «Розробка теоретико-методологічного та інформаційно-модельного забезпечення системи рейтингування наукової активності ВНЗ України», яке проводиться науковцями ХНЕУ ім. С.Кузнеця в 2016-2017 роках на базі університету. В результаті огляду наукової літератури з цього питання та сучасних вітчизняних систем рейтингування ЗВО було зроблено висновок про те, що на сучасному етапі розвитку в нашій країні найбільш популярними та авторитетними серед експертів і засобів масової інформації з національних і міжнародних рейтингів є «Топ-200 Україна», який заснований на індикаторі прямого виміру, експертній оцінці якості підготовки випускників закладів вищої освіти представниками роботодавців і академічного співтовариства, а також консолідований рейтинг ЗВО України, який включає міжнародні наукометричні і веб-метричні дані: Scopus, що враховує кількість публікацій вчених і їх цитувань; Webometrics, що аналізує ступінь представлення діяльності університетів світу в інтернет-просторі. Однією із особливостей консолідованого рейтингу є те, що процес його формування спирається на результати наукових досліджень і розробок, які зазвичай, поширюються через найрізноманітніші публікації. При цьому «якість» публікації характеризується кількістю цитат чи посилань на неї, «постійність та логічність» результатів НДР – великою кількістю цитованих публікацій, а всі характеристики узагальнюються в індексі дослідницької продуктивності. Тому, виникає ситуація, коли високу позиції в рейтингу займають, в першу чергу, класичні університети, які мають різноманітні факультети та напрямки наукових досліджень.

Таким чином, необхідно зазначити, що, незважаючи на свою популярність, консолідований рейтинг є надто жорстким, тому що не завжди враховує особливості наукової спрямованості ЗВО, їх масштаб, ступінь універсальності навчального закладу. У звязку з чим, пропонуємо, науковообґрунтований підхід до побудови рейтингу наукової активності ЗВО України, який має бути спрямований на отримання рейтингової оцінки наукової активності ЗВО, що впливає на: імідж ЗВО в національному та міжнародному науково-освітньому просторі; посилення автономності ЗВО; державне фінансування наукових розробок ЗВО. Вченими ХНЕУ ім. С.Кузнеця доведено, що ефективні наукові дослідження, які проводяться у ЗВО, використовуються ринком, що значно розширює фінансові можливості навчальних закладів та дозволяє, покращити оснащення навчально-лабораторної бази, залучати до навчального процесу висококваліфікованих фахівців. Це в свою чергу, дозволяє підвищити якість підготовки, студентів і веде до підвищення рейтингу ЗВО.

При цьому держава не має стояти остоною цього процесу, а має створювати умови, які б підштовхувати як університети, так і підприємці до співпраці, що в сукупності позитивно вплине на формування сприятливого іміджу університету всередині країни та світі; інтеграцію наукового потенціалу ринку освітніх послуг (ЗВО) з потребами ринку праці (підприємствами та організаціями реального сектору економіки) у розв'язанні

прикладних проблем. Взаємодія ринку праці та ринку освітніх послуг в ринкових умовах є фактором, який впливає на зміну і появу нових тенденцій в освітньому просторі, формування людського капіталу, як основи ефективного економічного і соціального розвитку країни.

Обґрунтовано, що наявність об'єктивної рейтингової оцінки наукової активності ЗВО має дуальний характер та здійснює поєднання інтересів як на рівні держави, так й на рівні окремого ЗВО. Так на рівні держави – посилюється обґрунтованість фінансових та нефінансових засобів стимулювання наукової діяльності ЗВО, підвищуються якість наукової активності системи вищої освіти загалом, а та на рівні окремого ЗВО – здійснюється посилення рівня його автономізації та створення передумов перетворення ЗВО в інноваційно-активний суб'єкт господарювання національного та міжнародного ринку освітніх послуг. Таким чином, запропонована система рейтингування наукової діяльності ЗВО України містить два структурних рівні – макро- та мікрорівень.

Запропоновано методичний підхід до побудови двохрівневої системи рейтингування наукової активності ЗВО, який є альтернативою авторською розробкою, спрямованою на отримання обґрунтованих кластерів наукової продуктивності ЗВО та визначення рейтингової оцінки окремого ЗВО на засадах системності, комплексності та уніфікованості.

Наступною проблемою, яка потребує вирішення є урегулювання нормативно-правової бази. Законодавча база регулювання та розвитку наукової діяльності в Україні змінюється роками і є дуже складною. Тому потребувало проведення грунтовного аналізу безлічі постанов, розпоряджень Кабінету Міністрів України та наказів Міністерства освіти і науки України щодо виконання державної політики у сфері науки, це дозволило запропонувати напрямами відповідно їх структурування та розвитку: захист і оцінка вартості об'єктів права інтелектуальної власності; інноваційна діяльність та трансфер науково-технічних розробок; міжнародна наукова діяльність; сприяння розвитку обдарованої молоді; розвиток наукової активності.

Підвищення наукового потенціалу, удосконалення матеріально-технічної бази та інформаційного забезпечення науково-технічної сфери, зміцнення кадрового потенціалу та створення сприятливих умов роботи для молодих вчених, оптимізація фінансування та збільшення продуктивності виробництва в результаті поліпшення умов для інноваційно-спрямованих підприємств неможливе без урахування пропозицій щодо пільгового оподаткування. Аналіз чинних податкових механізмів показав в оподаткуванні прибутку підприємств (згідно Розділу III та підрозділу 4 Розділу ХХ Податкового кодексу України) відсутні податкові стимули для науково-технічного розвитку.

Слід відмітити, що до 2015 року до внесення змін до Розділу III Податкового кодексу України існували декілька стимулів, які заохочували заклади вищої освіти займатися науковими дослідженнями.

За таких умов заклади вищої освіти мали можливість включати до складу витрат суми витрати (крім тих, що підлягають амортизації), пов'язані з науково-технічним забезпеченням господарської діяльності, на винахідництво і раціоналізацію господарських процесів, проведення дослідно-експериментальних та конструкторських робіт, виготовлення та дослідження моделей і зразків, пов'язаних з основною діяльністю платника податку, витрати з нарахування роялті та придбання нематеріальних активів (крім тих, що підлягають амортизації) для їх використання в господарській діяльності платника податку (пп. 140.1.2 редакції Податкового кодексу України до 2015 року). Наразі дана норма виключена з Податкового кодексу України.

Крім того, слід констатувати відсутність стимулювання замовників укладати угоди з Національною академією наук України та закладами вищої освіти, що звужує можливості виконання досліджень власними силами. Для вирішення проблеми пропонується звільнити від оподаткування на 50% прибуток, отриманий платниками податків від впровадження результатів наукових досліджень і науково-технічних

розробок, виконаних науково-дослідними установами НАН України та вищими навчальними закладами III – IV рівнів акредитації, за умови цільового використання вивільнених коштів на наукову і науково-технічну діяльність.

Заклади вищої освіти III – IV рівнів акредитації до 2015 року, були віднесені до групи «б» неприбуткових установ, тому доходи від проведення основної діяльності (у тому числі наукової) звільнялися від оподаткування, що створювало сприятливі умови для отримання таких доходів цими установами (відповідно до пп. 157.1. Податкового кодексу України).

Ще одним складним питанням є відсутність пільг для інноваційних підприємств в Податковому кодексі України. Відсутність цільових пільг інноваційної спрямованості знижує зацікавленість суб'єктів господарювання у фінансуванні досліджень та розробок.

Пільги науково-технічної спрямованості з ПДВ для суб'єктів підприємницької діяльності – замовників науково-технічної продукції також відсутні у законодавстві.

Щодо Закону України “Про інноваційну діяльність” Стаття 16 «Інноваційним підприємством визнається підприємство (об'єднання підприємств) будь-якої форми власності, якщо більше ніж 70 відсотків обсягу його продукції (у грошовому вимірі) за звітний податковий період є інноваційні продукти і (або) інноваційна продукція» замінити Інноваційним підприємством визнається підприємство (об'єднання підприємств) будь-якої форми власності, якщо більше ніж 70 відсотків обсягу його продукції (у грошовому вимірі) за звітний податковий період є інноваційні продукти і (або) інноваційна продукція. До інноваційних підприємств відносяться також вищі навчальні заклади III – IV рівнів акредитації

Ще одним напрямом удосконалення нормативної бази є створення податкових стимулів для розповсюдження (оприлюднення) результатів науково-дослідних робіт, у тому числі робіт закладів вищої освіти. Чинна редакція пп. 197.1.25 Податкового кодексу України не передбачає звільнення від оподаткування ПДВ наукових, науково-методичних та навчально-методичних видань.

Крім означених проблем особливе занепокоєння викликає формування правової бази забезпечення організації наукової діяльності в сучасній Україні в сфері міжнародного науково-технічного співробітництва, зокрема питання захисту й охорони прав інтелектуальної власності у ВНЗ, розподілу майнових прав на службові об'єкти права інтелектуальної власності за договором, постановки на бухгалтерський облік та оподаткування об'єктів права інтелектуальної власності, забезпечення конфіденційності відомостей, пов'язаних з договорами на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

ХНЕУ ім. С. Кузнеця підтримує реформу державної системи правової охорони інтелектуальної власності та пропонує ряд пропозицій законодавчо-правового та організаційного характеру.

Зокрема, розробити та впровадити новий закон про діяльність організації колективного управління авторськими правами (ОКУАП), який надасть змогу посилити прозорість цих організацій та захист інтересів авторів, у т.ч. у відносинах із ОКУАП.

Крім того, доцільним є розробити ефективний механізм захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності в Інтернеті. Особливої уваги слід надати питанню вирішення доменних спорів, яке набирає актуальність через посилення ролі торгівлі та іншої взаємодії в мережі Інтернет.

Удосконалити законодавство щодо механізму та порядку зарахування зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, з урахуванням положень міжнародних договорів України. Так, наприклад, вимога надавати оригінал квитанції про сплату держмита виключає доцільність сплати останнього із застосуванням Інтернет-банкінгу, адже роздруковану квитанцію слід нести до банку щоб поставити на неї печатку установи. При цьому для інших зборів ця вимога не є обов'язковою.

За потрібне, відмічаємо - запровадження прозорого механізму збору, розподілу та виплати винагороди авторам у ЗВО.

Вдосконалення законодавства з розподілу прав на ОІВ, створені у зв'язку з виконанням трудового договору, договору за замовленням.

Пропонуємо створити центр (відділ Установи), який буде приймати заяви від бізнесу на створення ОІВ та розробку технологій шляхом формування договору замовлення розміщувати їх у ЗВО.

Пропонуємо на базі Національного органу інтелектуальної власності створити біржу інтелектуальної власності, де ЗВО матимуть можливість безкоштовного або пільгового розміщення власних об'єктів ІВ. За основу можна прийняти державну біржу центра інноватики (у минулому філії Укрпатента). Якщо ж буде прийнято рішення про платне розміщення, то не менш як 50% вартості має бути спрямовано на СЕО та контексту рекламу біржі у мережі Інтернет.

Посилити автоматизацію послуг Національного органу інтелектуальної власності. Наприклад, надати можливість електронної реєстрації ключових для будь-якого ЗВО, договорів у сфері розпорядження майновими правами.

Вдосконалити законодавче та методичне забезпечення у сфері комерціалізації і трансферу технологій у ЗВО. Робота має бути спрямована на запобігання ситуації коли співробітник ЗВО «штампує» патенти задля списання норм часу, які не мають комерційного потенціалу, а тільки фінансово обтяжують ЗВО (витратами на підтримання чинності). Саме тому МОН та Мінекономрозвитку мають посилити співпрацю для спільноговирішення проблеми.

Створити ефективне законодавче та методичне підґрунтя для спрощення процедури трансферу та комерціалізації ОІВ у ЗВО. Саме тому, пропонуємо посилювати співробітництво між ЗВО та Національним органом інтелектуальної власності, особливо у сфері трансферу технологій та комерціалізації ОІВ як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Отже, законодавча база розвитку інноваційної діяльності в Україні удосконалюється роками та є дуже багатогранною, хоча і слабко корелює між собою. Тому є пропозиція структурувати нормативно-правову базу у сфері розвитку наукової діяльності за основними напрямками: інноваційна діяльність та трансфер науково-технічних розробок; міжнародна наукова діяльність; сприяння розвитку обдарованої молоді; розвиток наукової активності; фінансування НДР. Такий підхід забезпечує структуроване уявлення про зміни в законодавчій базі за роками та за окремим напрямом розвитку наукової діяльності, що дозволяє чітко визначити цілі, забезпечувати їх упорядкування, надавати можливість кожному представнику трудового колективу бачити орієнтири та перспективи власного саморозвитку і розвитку своєї організації, розробляти плани їхнього покрокового досягнення та послідовно оцінювати результати.

Результативні показники виконання НДР за кошти державного бюджету повинні стимулювати виконавця на отримання вагомого та необхідного наукового результату для інноваційного розвитку національної економіки, який буде своєчасним, комерційно вигідним та придатним для промислового впровадження на вітчизняних підприємств, а не заради звітування. Виконання НДР за кошти державного бюджету починається зі складання запиту на отримання фінансування. Тому критерії для відбору нових проектів націлених на інноваційний розвиток вітчизняної економіки повинні бути прозорими, аби не виникло необхідності у колективу науковців визначати для себе непомірно високі задачі у запиті, які потім вимагають від науковців не займатись науковими дослідженнями як такими, а працювати на отримання необхідних показників для звіту, що призводе до занадто теоретизованих результатів НДР, ускладнюючи їх впровадження і взагалі знижає якість виконання всього проекту. Також, для підвищення ефективності використання наукового потенціалу ЗВО пропонується розробити заходи, які передбачають кооперацію вищої школи та приватних замовників – підприємців. Сьогодні для виконання

господоговорів науково-педагогічні працівники повинні особисто займатись пошуком нових тем, що ускладнює їх науково-дослідну діяльність. Адже, вони науковці, а не менеджери. Тому, як один із дієвих заходів пропонується наступне: розширити замовлення на виконання господоговорів, які виконуються ЗВО за рахунок безпосередньої співпраці МОН України з іншими міністерствами та відомствами. Як приклад, профільні університети можна розділити за територіальною ознакою та запропонувати співпрацю с промисловими підприємствами регіону, в якому вони знаходяться, а фінансування науково-дослідних робіт передбачити в інших міністерствах та відомствах, до яких належать підприємства-партнери ЗВО.

Позитивним чинником в напрямку розвитку наукової сфери є отримання доступу деякими закладами вищої освіти відкритого до міжнародних наукометрических баз, зокрема Web of Science та Scopus, що є перевагою при збільшенні цитування вітчизняних науковців на світовому рівні. Проте публікація наукових статей у виданнях, що входять до цих та інших міжнародних наукометрических баз і надалі залишається для вчених, а особливо молодих, зададто коштовним. Ускладнює ситуацію невелика кількість українських видань, що входять до означених баз. Крім того, обов'язковим є наявність наукових статей міжнародних наукометрических баз, зокрема Web of Science та Scopus – для присвоєння наукових знань та отримання наукових ступеней, посилює нагальність вирішення питання публікаційної активності науковців саме у виданнях, які наукометрических баз.

Такий наголос призводить до постання ще одного питання, яке назрало і потребує термінового вирішення, а саме підвищення якості українські наукових видань та забезпечення їх присутності у світовому науковому просторі. Доцільним є забезпечення безоплатних публікацій у фахових виданнях при установах НАН України та університетах МОН за кожною спеціальністю. Необхідно розробити перелік критеріїв (за зразком тих, що використовуються авторитетними міжнародними наукометрическими базами даних, зокрема Scopus тощо) для українських наукових видань всіх галузей: онлайн версія, переклад англійською мовою всіх статей, або хоча б їх тез, сліпі рецензування, наявність міжнародних членів у редколегії тощо. Заохочувати розвиток електронних наукових видань, що відповідають сформульованим критеріям. Створення таких видань з кожної спеціальності даватиме можливість опублікувати роботу безкоштовно і без великих черг. Передбачити тривалість переходного періоду (два роки), після закінчення якого публікації у виданнях, які цим вимогам не відповідають, не враховувати при звітуванні по грантам, атестації кадрів та захисті робіт.

Розвиток наукової сфери неможливий без популяризації науки у суспільстві, у тому числі поширення наукових ідей, напрацювань, досягнень вітчизняних вчених. Тому необхідно продумати стратегію та передбачити фінансування комплексу заходів, які підвищать авторитет науки та науковців в українському суспільстві, а також створять сприятливі умови для притоку здібної молоді в науку. Для цього впровадити програму підтримки друку наукових та науково-популярних видань, які висвітлюють результати останніх досягнень науки загалом та вітчизняних вчених зокрема, і налагодити систему поширення таких видань. Одним з можливих заходів є забезпечення реклами та популяризації наукових досліджень, які мають або можуть мати прикладне впровадження. Для підтримки видавництв, які готовують до друку та публікують видання наукового та науково-популярного профілю необхідно розробити спеціальні програми заохочення. Передбачити створення інтернет-магазинів цих видавництв. Сприяти створенню електронних та друкованих видань, кіно- та відеоматеріалів, задля популяризації наукових знань серед дітей, молоді та широкого загалу. Організувати просування цієї діяльності через засоби масової інформації. Впровадити спеціальні заходи з моніторингу та критики антинаукових доктрин та концепцій, а також псевдо- та антинаукових повідомлень, які наразі поширяють засоби масової інформації тощо.

Таким чином, необхідно зазначити, що у підготовці запропонованого варіанту

реформування наукової сфери України ми керувалися перш за все спрямуванням вектору розвитку української науки на інтеграцію у європейський та світовий наукові простори. Крім того, було враховано сучасний стан науково-освітньої галузі в Україні та досвід ряду європейських країн по здійсненню реформ науки.

Успішна реалізація цих пропозицій дозволить не лише підвищити ефективність державних витрат на наукову діяльність без суттєвого збільшення їх частки в консолідованому бюджеті, а й узгодити розвиток вітчизняної науки з загальносвітовими тенденціями.

Сформульовані пропозиції виокремлюють найбільш проблемні, на наш погляд, питання та містять бачення заходів з нормалізації ситуації та забезпечення умов розвитку науки. Їх головною перевагою є те, що втілення запропонованих змін не потребує радикальних заходів і в той же час дозволить протягом кількох років значно покращити стан науково-освітнього сектору, інноваційної діяльності. Ми готові до подальшої активної роботи над удосконаленням стратегії реформування наукової сфери України як в цілому, так і окремих її деталей, а також відкриті для співпраці з державними органами та урядовими організаціями.

**Заступник керівника (проректор із
науково-педагогічної роботи)**

В.Є. Єрмаченко

